*До **25-річчя** на посаді*
Голови Правління Промінвестбанку

Володимир Матвієнко

САМОТУЖКИ ПО ЖИТТЮ

КИЇВ • НАУКОВА ДУМКА • 2007

УДК 304.2

У 2007 році автор відзначає 25 років роботи на посаді керівника Промінвестбанку, найбільшої фінансової установи з понад 80-річною історією. Величезний досвід та високий професіоналізм Героя України, відомого у світі банкіра, професора В.П. Матвієнка стали запорукою надійності та стабільності Промінвестбанку.

Книга присвячена роздумам про загальнолюдські цінності, що формують кожну людину як особистість. Описуючи свій життєвий та трудових шлях, автор намагається дослідити процес формування таких важливих людських якостей, як патріотизм, любов до сім'ї, відданість справі свого життя, щире бажання допомогти ближньому. Тільки самовіддана праця і висока відповідальність у всіх сферах діяльності здатні підняти рівень розвитку економіки, науки, культури та добробуту українського народу. З позиції банкіра з майже 50-річним досвідом роботи висвітлено проблеми становлення та розвитку банківської системи України. Справжньою окрасою книги стали вірші В.П. Матвієнка, сюжетно пов'язані з розповіддю автора про цікаві факти з історії України та події його власного життя.

Книга розрахована на широке коло читачів.

Редактори
А.Я. Бельдій, Н.С. Колосок

ISBN 978-966-00-0671-3

Я з людьми поділюся добром...

Так звучать слова пісні заслуженого діяча мистецтв України, відомого фінансиста Володимира Павловича Матвієнка.

Знаючи Володимира Матвієнка протягом багатьох років як високопрофесійного Банкіра з великої літери, відзначаю його державницький підхід до вирішення складних економічних та фінансових питань. Він неодноразово надавав значну фінансову допомогу установам Національної академії наук України. Підтримує наукову молодь, сприяє зростанню економічного потенціалу України та розвитку її культури і науки.

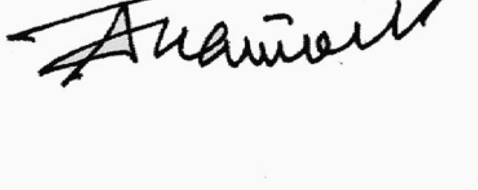
В умовах ринкових перетворень Володимир Матвієнко створив могутній комерційний банк — Промінвестбанк, який всі роки існування незалежної України фінансово забезпечує розвиток пріоритетних галузей виробництва, зокрема паливно-енергетичного комплексу, металургійної та хімічної промисловості, літако- та суднобудування, транспорту, медицини, підтримує вітчизняні наукові установи.

Потужна кредитна установа, очолювана Володимиром Павловичем, зробила набагато більше інвестицій в українську економіку, ніж іноземні інвестори разом узяті.

Володимир Павлович Матвієнко не тільки всесвітньо відомий фінансист, а й визначний теоретик банківської справи. Його монографії «Держава і банки», «Автограф на гривні», «Роздуми банкіра», «Промінвестбанк: стратегія відтворення», «Філософсько-економічні погляди», «Планета життя» та ще понад 150 наукових праць стали настільними книгами для всіх, хто опановує основи фінансово-банківської науки.

Бажаю Вам, Володимире Павловичу, міцного здоров'я, подальшої натхненної праці, нових творчих звершень в ім'я незалежної України.

Президент Національної академії наук України

Б.Є. Патон

Зміст

Дитинство моє босоноге

Весною в рідному краю
Я знов з травою розмовляю
І думу зважую свою,
Мов небо зоряного краю.

Тут хати отчої поріг,
Тепло родинної оселі...
І пам'ять, наче оберіг,
Тримає дні –
сумні й веселі.

По краплі засвічу красу —
І стане ще світліше в світі.
Її ж, мов серце, пронесу
В однім довічнім заповіті.

Родове коріння

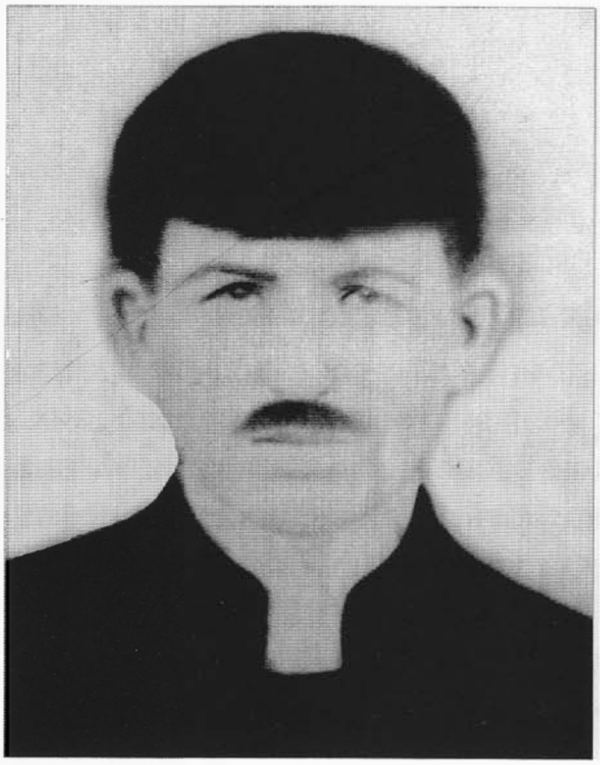
Історія роду Матвієнків, моїх пращурів-хліборобів, раз у раз хвилює серце, повертає мене до дитячих спогадів, розповідей мами Лукії Левківни. Велику і славну родину працелюбних і невсипущих господарів з давніх часів в селі називали Матвіями. Вперше такі прізвища фіксують латино-польські писемні пам'ятки XV—XVI ст. У козацьких реєстрах XVII ст. з'являються прізвища на *-енко* і *-чук*; це пояснювалося тим, що до реєстру записувались переважно молоді козаки. На Київщині, Волині, Житомирщині, Черкащині 60 відсотків прізвищ мають закінчення *-чук*, *-енко*. Матвійчук, Матвієнко — син Матвія, малий Матвій. У подвірному списку селян с. Білка Барашівської волості Житомирського повіту від 19 листопада 1874 року знаходимо Кіндрата Сидорова Матвійчука, котрий мав присадибної землі 712 сажень.[1]

Прадід Кіндрат народився в 1824 році, був міцної козацької статури та неабиякої вдачі. Про його силу, спритність і характер мені розповідали старожили села. Напередодні Великодня Кіндрат вийшов у двір і вирішив порахувати підготовлені до будівництва плениці (такі обтесані сокирою колоди зі стовбурів дерев) і недорахувався однієї. Відбувши у церкві службу Божу та посвятивши паску, відзначив Великдень. На другий день обійшов село і побачив у зрубі нової хати свою пленицю. Він підняв плечем хату, і в цей момент з хати вискочив переляканий господар, який заволав: «Кіндрате, постав хату, я тобі дві плениці віддам». Кіндрат пригнув плече, і хата стала на місце. Сім'я в Кіндрата була немала — п'ятнадцятеро дітей, найменшим був Олекса, який народився 1872 року. Одружився Олекса з Ганною Іванівною Прохоренко, яка народила йому трьох синів — Павла, Мусія та Кирила. В Державному архіві Житомирської області збереглася «Метрическая книга Волынской духовной консистории в Хрестовоздвиженськой церкви» с. Білки Житомирського повіту — «записи родившихся, браком сочетавшихся и умерших в 1898 году, часть І».[2]

---

[1] ДАЖО. — Ф. 115. — Оп. 2. доп. — Од. зб. 160. — Арк. 286.

[2] ДАЖО. — Ф.1. — Оп. 77. — Спр. 758.

Павло Олексійович Матвієнко — батько Володимира Матвієнка

У цій книзі є метрика Павла Матвійчука, який народився 15 січня 1898 року, хрещений на другий день — 16 січня. «Батько: селянин с. Білки Олексій Кондратов Матвійчук. Мати: його законна жена — Анна Івановна Матвійчук. Хрещений — Михайло Леонтьєв Матвійчук, хрещена — Меланія Івановна Стрелец. Обряд провів приходський священик — Михайло Галятовський». Надзвичайно цінні й «Исповедные ведомости по Белковскому приходу Волынской губернии Житомирского уезда» за 1910—1912 роки. Таку відомість священики складали доволі детально, до неї вписували кожну сім'ю приходу. Адже прихожанин обов'язково мав хоч раз на рік сповідатися. Це був своєрідний перепис населення. Так, в «Исповедной ведомости за 1912 год» знаходимо: номер двора — 146 — «Алексей Кондратов Матвийчук. Жена его — Анна Ивановна. Дети: Павел — 13 л., Мойсей — 10 л., Кирило — 8 л.».

Жили вони великою родиною, поряд був двір Гордія Кіндратова та сина Гордія — Михайла.

Отже, останній запис прізвища Матвійчук знаходимо в документах під 1912 роком. Найімовірніше, що Павло Олексійович змінив прізвище на Матвієнко, коли призивався в регулярну російську армію або під час перебування у військових формуваннях Петлюри періоду Української Народної Республіки в 1918—1919 роках. У документах НКВС, заведених на Павла Олексійовича в 1937 році, ми чітко читаємо прізвище Матвієнко. Це засвідчує Справа №7188 зі звинувачення громадянина с. Білки Барашівського району Матвієнка Павла Олексійовича від 23 листопада 1937 року.

З цього сфабрикованого документа дізнаємося про фальшиві свідчення односельчан: Х.В. Прохоренка, У.Х. Райсберга, В.А. Кутишенка, К.П. Козаренка, які були написані під диктовку працівника НКВС. Сам

Пряжка від ременя бійця УНР — все, що залишилося від батька

же Павло Олексійович на допиті свідчить, що в Петлюрівській армії він служив у 1918—1919 роках рядовим, зі зброєю в руках виступав проти червоних військ від Коростеня в напрямку Олевська і Польщі. В 1919 році потрапив у полон до поляків у районі м. Шепетівка. В Польщі перебував у містах Торуні, Шиперні, Щелково. В жовтні 1921 року був відправлений до Києва, а потім до Житомира і до с. Білка, де постійно проживав до арешту. Вступив до колгоспу, куди віддав землю, коня, сільськогосподарський реманент. На час вступу до колгоспу мав 3,5 га землі, хату, клуню, корову, коня, сільськогосподарський інвентар. У колгоспі чесно працював бригадиром дорожньо-будівної бригади, контрреволюційною діяльністю не займався, ніяких чуток про війну, про кінець радянської влади не поширював... Павлу Олексійовичу нагадали про перебування у військах УНР (Української Народної Республіки). Сталінський режим виніс свій вирок — 10 років ув'язнення та каторжних робіт у Сибіру.

Багато засуджених прокладали залізницю біля Байкалу. Навесні 2002 року в редакцію газети «Обрій ПІБ» подзвонив пенсіонер Іван Антонович Кривцов з м. Кривий Ріг. Він був стривожений, але говорив чітко і ясно. Іван Антонович розповів, що його до глибини душі схвилювала стаття, опублікована в 13-му номері «Обрій ПІБ», де розповідалося про батька Володимира Матвієнка Павла Олексійовича Матвієнка. Він запитав, що може це той самий Павло Матвієнко, якого він знав по каторжних роботах на Колимі. Переконавшись, що не помилився щодо Павла Олексійовича, Іван Антонович надіслав листа, де вже детальніше розповів про тяжкі роки заслання та короткі зустрічі з Павлом Матвієнком, які майже не дозволялися.

12 квітня 2002 року ми приїхали до Івана Антоновича у м. Кривий Ріг на першу зустріч[1]. Крізь сльози Іван Антонович розповів про зустріч з Павлом Олексійовичем у квітні 1941 року в м. Чита (Забайкалля), де за

[1] Друга зустріч з Іваном Антоновичем Кривцовим відбулася через три роки, в 2005 році в м. Керч, куди переїхала сім'я Кривцових. У своїй розмові він іще раз підтвердив усі зустрічі з Павлом Матвієнком.

Іван Кривцов згадує
Павла Матвієнка та тяжкі роки
заслання до Сибіру

наказом НКВС зібрали всіх, хто відбував покарання за статтею 58 — «ворог народу». Часу до відправки ешелонів було мало. Серед в'язнів — українці, росіяни, білоруси. Скрізь лунали вигуки: «Ти звідкіля?», «А ти звідкіля?», «Хто є з України?» За розповіддю Івана Антоновича Кривцова замерзлі, задубілі тіла будівників охоронці табору так і залишали під шпалами.

Великою радістю для обох була їх зустріч — зустріч земляків: Іван Антонович родом із м. Казанка Миколаївської області, а Павло Олексійович — із с. Білка Коростенського району Житомирської області. Тоді Павло Матвієнко і розповів своєму новому другові про те, що його судила «трійка» за наклепницькими доносами в 1937 році.

Далі все відбувалося дуже швидко: бігцем в ешелони під наглядом охорони і лютих собак. «Деяких проводжали рідні, плакали. А за мною і за Павлом ніхто не плакав», — згадує Іван Антонович, бо рідних там не було.

Ешелони з в'язнями прибули у Владивосток. Там, у пересильному таборі, знову судилося зустрітися Павлу Матвієнку та Івану Кривцову. Вони тепер трималися разом, коли їх везли пароплавом на Колиму, а згодом далі, в Магадан.

Як безплатну робочу силу їх разом з іншими шахтарями, будівельниками, майстровими відібрали представники копальні «Розвідник» Оротуканського управління. Було сформовано 4 бригади, а в'язнів міцної статури з досвідом управлінської роботи призначали бригадирами. Так Павло Матвієнко став бригадиром 3-ї бригади, яку з гумором називали «колгоспною», оскільки до арешту він працював бригадиром у с. Білка.

У страшні 1941—1943 роки Іван Антонович відбував покарання разом із Павлом Олексійовичем Матвієнком на Колимі. Зі сльозами в старечих, але ще живих очах пригадує Іван Антонович ті давні часи і

рідкісні зустрічі з Павлом Матвієнком: «..нас відібрали 200 чоловік — шахтарів, будівельників, майстрових. Більшість з них були засуджені за статтею 58 — "ворог народу". Декілька років ми працювали разом у різних бригадах на золотих копальнях, намивали золото. Павло Матвієнко був бригадиром 3-ї бригади, працював на копальні "Розвідник" Оротуканського управління. В його бригаді було 50 чоловік. Щодня кожний каторжанин мав намити 50 г золота. Бригада Павла Матвієнка була кращою — їм вдавалося намивати до 200 г золота. А одного разу бригада перевиконала всі норми і намила близько 10 кг золота. Про заслуги 3-ї бригади Матвієнка був зроблений запис у Магаданському краєзнавчому музеї, який зберігається і донині». «Жоден Герой Соціалістичної Праці не дав стільки користі державі, як Павло зі своїми людьми, — згадує Іван Антонович, продовжуючи розповідь, — золотий був бригадир, усі його слухали, поважали за мудрість і волю. Кремезний, сильний, справжній українець — він був великим трударем».

За розповіддю І.А. Кравцова, працювали тяжко, в складних умовах, влітку і взимку, в холоді та голоді. Копальні сягали глибини 5—6 м, породу били ломами і подавали нагору за допомогою транспортної стрічки, а потім вже промивали. О 6-й годині ранку били в рейку, всіх піднімали, годували «баландою» і строєм гнали на роботу; працювали по 10—12 годин. Після тяжкої, виснажливої праці, повертаючись з роботи, піднімались на сопку, брали по колоді і приносили в барак, щоб пічку протопити (за пічки правили американські бочки). Спали на нарах, розташованих у чотири яруси. Взимку дуже мерзли, морози були такі, що волосся примерзало до дошки і відривалось. «...Пам'ятаю, — продовжує свою розповідь Іван Антонович, — Павло Матвієнко розповідав, що в Україні в нього залишились дружина і донька. Про сина він нічого не знав, адже коли його заарештували в 1937 році, дружина була вагітною». Я народився взимку 1938 року і знав про батька тільки з розповідей мами, сестри і рідних, які щодня чекали на його повернення.

«У 1946 році Павло Матвієнко був звільнений без права виїзду на материк. Працював на копальні «Комсомолець» у Чайуринському управлінні, де й губиться його слід», — розповідав Іван Антонович Кривцов.

28 квітня 1960 року рішенням Житомирського обласного суду Павло Олексійович Матвієнко був реабілітований (посмертно). Усе життя мама, я і моя сестра Єва чекали на повернення батька. Ще в дитинстві я бачив, як мати кожного разу, коли хтось наближався до нашого двору, кидалася до шибки, виглядаючи свого чоловіка. Та вістей не

було. Звідти навіть листи не доходили. Декілька років тому я мав можливість побувати на Байкалі. Пройшов кандальним трактом, яким, як мені розповіли сибіряки, гнали каторжан, закутих у залізні кандали. Дзвін тих кандалів ще й досі звучить у моїх ушах. А серце сповнилось словами: «А я в Сибір, до батька хочу, знайти його останній слід».

Нині, коли перемогла історична правда, коли істина стала реальністю, коли Україна стала незалежною, ми повинні низько вклонитися сім'ям репресованих. Наш обов'язок донести до майбутніх поколінь правду про велику трагедію, що вершилась сталінським режимом на нашій святій землі. Свій вирок сталінізму я виніс у пісні «Сибірський вальс»:

Наче від болю стогнала земля,
Що українці Сибіром долали.
Кращих із кращих синів звіддаля
Сталінські кати на муки погнали!

Приспів:
Ой, не сійте лиходійства,
Кляті вороженьки,
Бо візьмуть і вас в неволю
Наші козаченьки.
Ой, не пийте крові з люду,
З неньки України,
Бо сконаєте нівроку
Від Божого гніву!

А по Сибіру хурделиця зла,
Вальсом сибірським снігами кружляє,
І у танок передсмертний вона
В'язнів до одного всіх забирає.

Приспів.

Діти війни

Кажуть, що людина, вперше сприймаючи очима світ, запам'ятовує його назавжди. Мої перші спогади пов'язані з поліським селом Білка, неповторною природою, мальовничою річкою Уж (колись вона називалась Уш), що в'ється поміж берегів. Я ріс серед розкішної поліської природи, звідси починалась моя доля. Тоді я ще й гадки не мав про фінансову діяльність, про захоплення поезією. Мені дуже хотілося бути лікарем, але з політичних мотивів я не пройшов ні в Київське медичне училище, ні в Ленінградську військово-морську медичну академію.

Мати, Лукія Левівна, була ніжною, люблячою, доброю людиною. Все життя вона багато і тяжко працювала, її натруджені руки не знали спочинку. Адже в домі не було господаря. Дуже страждала, коли її 16-річну доньку Єву німці забрали в Німеччину на каторжні роботи. Я добре пам'ятаю той день, коли дівчат із села везли до залізничної станції Яблонець, а я біг за возом кілька кілометрів і кричав: «Єва!..» Вдома ми залишилися втрьох: мама, бабуся Ганна і я. Батька відправили у Сибір, а сестру — у Німеччину. Мати дуже просила Бога, щоб дочка повернулася додому. На щастя, так і трапилось.

Як страждала мати за батьком найкраще розкаже пісня «Батькова сорочка», яку ми написали разом із народним артистом України Григорієм Булахом:

Шепотіла казку нам в дитинстві мати,
Як садив дубочка батько біля хати,
Як вона плекала теплою сльозою
І як ріс дубочок з кожною весною.

Як, було, жахалась мати серед ночі,
Як вона до ранку не стуляла очі.
Сяде край віконця, вигляда та слуха,
Бо, здається, батько в шибочку постука.

Там, десь за Сибіром, кажуть, сходить сонце...
Листячко із дуба стукає в віконце,
А за сонцем вітер несе хмару сіру,
Один тільки батько не верта з Сибіру.

Приспів:
Ой, дубе, мій дубе, дубе мій, дубочку,
Одягну на тебе батькову сорочку,
Ту, що вишивала моя рідна мати,
Ту, що не прийшлося батькові вдягати.

Хай сяйне до мами у пригаслі очі
Листячко із дуба крізь зимові ночі,
Тож прийми від мене вишиту сорочку,
Нагадай нам батька, дубе мій, дубочку.

Приспів.

У музеї історії села Білка зберігаються батькова сорочка і мамина хустка — назавжди поруч.

На все життя закарбувалися в пам'яті дні війни, коли гітлерівська Німеччина віроломно напала на нашу країну, її навальний початок, коли всі білківчани тікали від бомбардувань та нальотів до великого лісу. Мій хрещений батько дядько Лук'ян раптом кинув мене з воза у фосу (канаву) і сам злетів, наче його вітром здуло. А коли повернулися до воза, всі драбини були прошиті німецькими кулями. Згодом зрозумів, що німці розстрілювали біженців з літаків. Невдовзі ми з матір'ю повернулися в село.

У роки війни білківчани брали активну участь у боротьбі з гітлерівськими загарбниками. На фронтах і в партизанських загонах воювали 242 жителя села. Захищаючи Батьківщину, загинули 154 чоловіки, 52 учасника війни нагороджені орденами і медалями. 30 грудня 1943 року с. Білку було визволено Червоною армією. Село звільняла танкова дивізія генерала Конєва. «Пам'ятаю, як рано-вранці пролунав сильний вибух. Через декілька хвилин з'явилися наші танки, які йшли на великій швидкості. Всі люди висипали назустріч. Та лише окремі танки збавляли хід, щоб прийняти паляничку хліба та гладишку молока.

У цій хаті народився та виріс Володимир Матвієнко

На щастя, німці не встигли підпалити село, вони прокинулися лише від гуркоту танків. Сам бачив, як із сусідньої хати діда Коваля вискочив німець у білих кальсонах. Я заскочив у погріб, німець з рушницею теж побіг за мною. Та тут піднялася на весь зріст бабуся Ганна і закричала: "Ніхт! Ніхт! Кіндер!" Німець повернув і побіг у напрямку річки Уж. Коли німці трошки опам' яталися, зав'язалася перестрілка поблизу нашої хати. Втікаючи, німці відстрілювались, залишаючи у своїх возах награбоване. А танки все йшли та йшли на захід, буцімто їм не було кінця»[1].

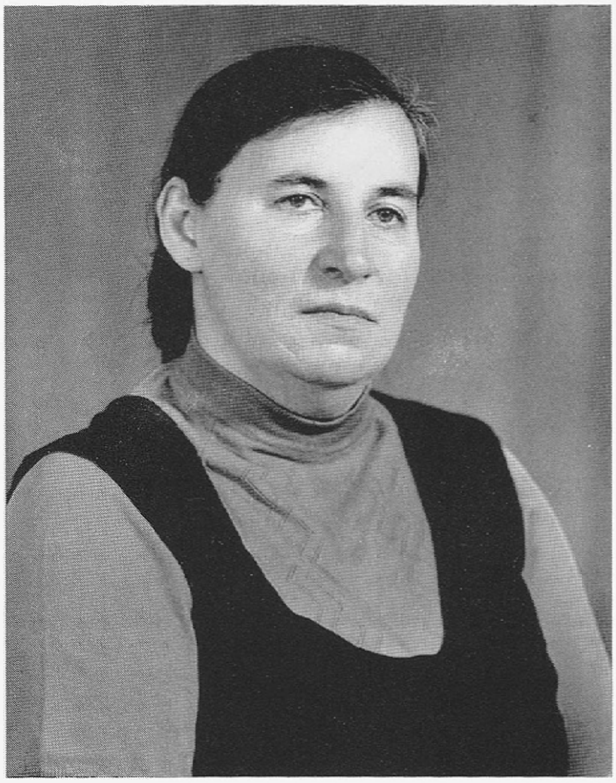
На честь воїнів-визволителів, які героїчно боролися проти гітлерівських загарбників і віддали своє життя, в 1986 році у Білці встановлено гармату ЗІС-ЗА, а також меморіальні плити з прізвищами полеглих односельчан. На території села є братська могила, в якій захоронено 34 воїни, котрі захищали село.

«Після війни в наших краях було розкидано безліч зброї — різних вибухівок, запалів, гранат, снарядів тощо. Багато моїх ровесників загинуло, розкручуючи чи досліджуючи смертоносну зброю (міни, гранати, снаряди). Таким же доскіпливим був і я, хотів сам докопатися до всього. Одного разу приніс у хату кілька десятків запалів і розсипав їх на гарячу черінь. Слава Богові, помітив старший хлопець сусіда Сашко і вчасно згріб у відро з водою всі запали та викинув їх далеко за хатою, а то рознесло б і хату, і всіх у хаті. Невдовзі я знову зірвав ручні гранати, за що отримав від мами березових різок.

Була пригода із орудійним пострілом, але для мене також благополучна. Під час пострілу з обрізу гвинтівки його вирвало з рук, і він "втопився" у копанці з водою. Після цього я перестав стріляти з великокаліберної зброї та перейшов на самопальну — гільзи із патронів. Згодом настав час "роззброєння". Я виміняв усю свою вибухівку на лижі та ковзани.

---

[1] *Матвієнко В.П.* Моє село. — К.: ПП «ЧЕХ», 2004. — С. 12—13.

Сестра В.П. Матвієнка — Єва Павлівна

Усі пригоди повоєнного дитинства годі й розповісти. Єдина втіха, що залишився живим і тепер у вільну хвилину чи буваючи в рідному селі з усмішкою й легкою тугою згадую далекі вже дитячі роки. А від батька залишилась на спогад шкіряна шапка, в якій я закінчив школу, та пряжка від ременя бійця УНР»[1].

Тільки-но відгриміли постріли і канонада війни, гостинно відчинила двері білківська школа. В 1945 році я переступив її поріг і поринув у країну знань. «Згадаймо, що для кожного з нас, учнів, рідна школа — то насправді живодайне джерело, до якого не раз припадали і з якого черпали наснагу. Вона має навчити дітей шанувати рідну землю, свою історію, свій народ, свою націю. Це, як відомо, нелегко. До цього ми повинні прагнути гуртом — батьки і вчителі, педагоги з досвідом, рідні, які хочуть бачити своє продовження у розумних, талановитих дітях. Є чим пишатися Білківській школі. Багато її вихованців стали науковими працівниками, директорами шкіл, керівниками промислових підприємств, фахівцями різних галузей»[2].

Згадує Ольга Іллівна Кашперська — вчителька російської мови і літератури Білківської середньої школи: «У мене любимчиків не було. Всі учні були однакові, я нікого не виділяла, намагалася бути справедливою щодо оцінки їх знань, усі вони сумлінно навчалися, були наполегливими і працьовитими, виросли достойними людьми, патріотами Батьківщини...

Володя Матвієнко добре вчився, був старанним учнем, краще йому давалися точні науки — математика, фізика. Любив також літературу. Школу закінчив з п'ятірками і четвірками. Навколо нього завжди були учні, він був душею колективу; справедливий, чесний, принциповий, користувався авторитетом і повагою товаришів.

[1] *Матвієнко В.П.* Моє село. — К.: ПП «ЧЕХ», 2004. — С. 13—14.

[2] Там само. — С. 25.

Володимир Матвієнко (у другому ряду справа) з однокласниками

А було йому нелегко, адже в родині він був за господаря, треба було виконувати всю чоловічу роботу: і косити, і дрова заготовляти, і майструвати, допомагати по господарству мамі та сестрі. Але Володя все встигав робити, добре навчався, успішно закінчив школу.

Життя загартувало його, навчило не боятися труднощів, упевнено йти до поставленої мети. І сьогодні Володимир Павлович Матвієнко — відома людина, вчений, економіст, банкір, поет-пісняр. Я щиро вдячна йому за увагу і турботу, за організацію ювілейної зустрічі однокласників. Ради цього варто жити і творити!»

Сьогодні в Білці — нова красуня-школа. Особливою увагою оточені вчителі — як працюючі, так і пенсіонери; мають матеріальну і моральну підтримку. Гадаю, що взірцем людської гідності має бути ставлення до тих, хто навчає нас грамоти, хто відкриває перші паростки таланту, хто вчить слово «патріотизм» розуміти серцем.

...Тяжкі повоєнні роки. Зруйновано господарство, країні завдано збитків на 285 млрд крб. На фронтах і в таборах смерті загинули мільйони українців. Сільські трудівники, переважно жінки, змушені були нести подвійний тягар — відбудовувати село і відроджувати своїми прямими і непрямими податками промислове виробництво. А тут іще бездощів'я та спека, що призвели до втрати значної частини посівів ярих та озимих культур. У 1946 році селяни Житомирщини отримували на трудодень по 50—100 г хліба. Такі жебрацькі норми не забезпечували їхніх мінімальних потреб. На село насувався голод. Непомірно збільшені норми хлібозаготівель залишили селян України без хліба. Директиви ЦК ВКП(б) вимагали: «...покончить с небольшевистским отношением к делу организации хлебозаготовок и обеспечить выполнение государственного долга». Так закладалась ланцюгова голодоморна реакція і на наступні роки. За офіційними даними, у 1946—1947 роках голодувало 2,7 млн селян.

Рятуючись від «голодної смерті» жителі сіл Житомирщини їхали до західних областей України, наймались на роботу, обмінювали свої

речі на продукти. За даними дослідників, внаслідок голоду 1946—1947 років втрати сільського населення України становили від 100 тис. до 1,2 млн осіб.

Пригадую, як у тяжкі повоєнні голодні роки виживали завдяки тому, що збирали в лісі, — траві, грибам, жолудям. А в 1947 році на колгоспному полі знаходили перемерзлу картоплю, з якої робили так звані галети; не дай Боже кому-небудь їх покуштувати. Першого березня 1947 року мама зайшла в хату і сказала, що у нас уже немає нічого: ні борошна, ні крупи, ні сала, ні картоплі. А до нового врожаю було ще 4 місяці. Щавель та лобода плюс вода — ото й був увесь наш «харч».

Про безмежну любов до рідного краю, бажання знов і знов повертатись до батьківської домівки я виразив у пісні «Поліські в'язи»[1]:

Поліські в'язи терпли на морозі,
Шуміли в них розлючені вітри.
А я стояв на маминім порозі,
І кожен спомин душу знов ятрив.
Дерева ті про матір нагадали,
Її зоря не згасне у віках.
Вони в біді самі не раз ридали, (2)
Та сліз ніхто не бачив на гілках.

Приспів:
Материн поріг бачу знов і знов,
Там зоря дитинства не загасне.
Там літа мої, що з лугів, з дібров,
Сняться й досі білоцвітним рястом. | *Двічі*

Вслухаюсь я у шум дерев зимових,
Що змалку мені рідні в цім краю.
Відкривши серце їхній мужній мові,
Сльозу сховав... І мовчкома стою.
Поліські в'язи терпли на морозі,
Шуміли в них розлючені вітри.
А я стояв на маминім порозі, (2)
І кожен спомин душу знов ятрив.

Приспів.

[1] *Матвієнко Володимир.* Пісне моя зоряна. — К.: Музична Україна, 2001. — С. 19.

Школо моя

Шкільні роки… Це найприємніші та найтепліші спогади, овіяні найпотаємнішими дитячими мріями і романтикою. Перед очима постають картини шкільного життя: вчителі, друзі, однокласники, класи, кабінети. Ці спогади зігрівають душу і повертають нас у дитинство. Школа — то живодайне джерело, до якого ми не раз припадали і з якого черпали наснагу. Вона навчила нас любити і шанувати рідну землю, свій народ, його мову, культуру, звичаї. Школа була і вихователем, і наставником, кожен з нас намагався наблизитись до вируючого джерела думки і живого слова…

Таку школу навчання та виховання пройшов і я. Де б я не був, де б не працював, я завжди думками лечу до села, до рідної школи, яка дала мені освіту і путівку в самостійне життя.

Школа у селі Білка була відкрита в 1885 році при Хрестовоздвиженській церкві як церковно-парафіяльна чотирикласна, на 35 учнів[1]. Церковно-парафіяльні школи перебували у віданні Волинської єпархіальної училищної ради. За переписом 1897 року на Волині письменних було 21,3 відсотка, з них — українців 9,3 відсотка, поляків — 12 відсотків. На навчання одного жителя в 1911 році в губернії витрачалось 54 коп. Серед дітей, які навчалися, переважно були хлопчики.

Під час Української революції 1917—1920 років школа не працювала. Заняття в ній почалися з 1921 року. Одночасно «в Білці було відчинено сільськогосподарську професійну школу під час економічного занепаду»[2]. У Білківській сільськогосподарській школі готували механізаторів, фахівців з обслуговування маслозаводів, що будувались на Коростенщині. Тут навчали грамоти дітей бідняків.

Це була єдина професійна школа в Коростенському окрузі. Розміщувалась вона в колишньому панському будинку. Якщо на час відкриття в 1921 році тут навчалось 20—25 учнів, то на кінець 20-х років у

---

[1] Постанова від 13.06.1881 р. Кабінету Міністрів Російської імперії «Правила про церковно-парафіяльні школи».

[2] ДАЖО. — Ф. 357. — Оп. 1. — Од. зб. 135. — С. 25.

школі працювало 8 викладачів, які навчали 66 учнів. За школою було закріплено 60 десятин землі. На початку 30-х років сільськогосподарська школа була перейменована на зоотехнікум. А в 1935 році її перевели в сусіднє село Усолуси Барашівського району.

У 20-х роках Білківська середня школа була єдиною на Коростенщині семирічкою. У Житомирському обласному архіві збереглись унікальні документи з історії школи в 20-х роках[1].

Згідно зі Всесоюзним шкільним переписом 15 грудня 1927 року, проведеним у Барашівському районі Коростенського округу «Предварительный список школьных учреждений, подлежащих переписи 15 декабря 1927 года», у Білківській трудовій семирічній школі працювали 10 вчителів, навчалось 278 учнів.

З іншого документа — доповіді директора Білківської семирічної школи Михалевича дізнаємося про відмінні досягнення школи щодо охоплення освітою дитячого населення (особливо дівчаток). Школа стала осередком громадсько-культурного життя на селі; досягнуто значних успіхів у ліквідації неписьменності.

У 30-х роках директором Білківської школи був Євген Шабліовський — відомий український вчений, літературознавець, заслужений діяч науки УРСР, лауреат Ленінської премії, член-кореспондент АН УРСР, доктор філологічних наук. До 1934 року він викладав українську мову і літературу в Білківській семирічній школі та сільськогосподарській профшколі.

У 1935—1936 роках Білківська школа стала середньою, до війни було чотири випуски. Під час зустрічі випускників у 2005 році вчитель початкових класів Віктор Адамович Козаченко згадував: «У часи сталінського режиму нелегко було дітям, батьки яких хотіли господарювати, працювати на своїй землі. За рішенням Ревкому, мого батька в 1931 році було заслано на 8 років на будівництво Біломорканалу, а мене виключили з школи, зняли піонерський галстук і поставили тавро "син ворога народу"». Згодом Віктор Адамович закінчив учительські курси і працював учителем початкових класів Білківської середньої школи. Це була вимоглива та чуйна людина. Пам'ятаю, як Віктор Адамович зачинив нас, учнів, — кількох хлопців у класі й тримав аж до ночі, доки ми не вивчили таблицю множення. Була глибока осінь. Наші босі ноги аж посиніли від холоду. Ми, сироти, взуття не мали. Тож до снігу ходили босими, а

[1] ДАЖО. — Ф. 267. — Оп. 1. — Од. зб. 110. — С. 2.

взимку у постолах. Ніколи не забуду, як у голодний 1947 рік Віктор Адамович дав мені півхлібини. Цей хліб наша сім'я їла цілий тиждень. Пізніше він працював у початковій школі хутора Рудня Білківська.

Не можу не загадати ще декілька фрагментів із мого шкільного життя. На уроках співу учні повинні були виконати пісню про Сталіна:

Із-за гір та з-за високих
Сизокрил орел летить,
Не зламати крил широких,
Того льоту не спинить.

Вчителька Катерина Адамівна підняла мене, учня 4 «А» класу, і наказала заспівати цю пісню. Я мовчав, опустивши очі долу, а вона продовжувала вимагати. Я вперто не співав. І не тому, що мені щось не подобалось у цих словах, а тому, що я був сором'язливий. Втретє учителька підвищеним тоном пригрозила, що напише Сталіну, і я зрозумів, що це був натяк мені як сину репресованого «ворога народу». В моїй дитячій голові промайнула думка: «Забрали батька, то можуть забрати і матір», і тоді крізь сльози я проспівав ту кляту пісню. І одразу подорослішав. Пізніше на уроці історії вчитель Іван Іванович запропонував розказати про Квантунську армію. Я розказав весь матеріал, який був поданий вчителем на минулому уроці. Потім учитель каже: «А далі що?» Я відповів, що він більше нічого не розповів. Вчитель: «А про що ще я говорив?» Відповідаю: «Про вечорниці». Насправді так і було. І раптом чую грубий окрик вчителя українсько-російським суржиком: «Матвієнко, огляніться на свою біографію, откуда корни этих дерзостей?» Мені знову нагадали, що я людина — політично неблагонадійна. Проте в атестаті зрілості з історії у мене стоїть «відмінно».

Ще одна деталь. У старших класах у мене виявили хист до малювання. Я оформляв загальношкільну стінну газету. Якось мене викликали до директора школи Якова Петровича Литвинова. «Я знаю, — каже він, — що ти вмієш малювати». Відповідаю: «Так». І дає мені завдання. Газету з відомою тоді картиною «Утро нашей Родины», де на передньому плані стоїть Сталін з шинеллю на руці, а за ним крупним планом зображено Кремль, треба було зробити в кольорі. Далі директор продовжив: «Матвієнко, май на увазі, що я повинен письмово гарантувати перед сільською радою, що ти не спотвориш товариша Сталіна, бо інакше...» Він не договорив. Я зрозумів: знову погрожують, що можуть матір забрати в тюрму. І я погодився, бо іншого виходу не було.

Випускник Білківської середньої школи 1955 р. Володимир Матвієнко

Над цією картиною я працював ночами при світлі керосинової лампи. Усе виходило, окрім примружених очей зі складками-хитринками. Врешті я і з цим упорався. Директор похвалив і видихнув на повні груди. З тих пір ставлення до мене поліпшилось, хоча мої однокласники ніколи не ображали мене за політичними мотивами. У школі й у селі я був визнаний художник, малював політичні гасла та плакати.

До війни в Білківській школі працювали також В.М.Михалевич, М.І.Цар'єва, І.А.Дворак, А.Л.Литвинчук.

У 1940 році запроваджується оплата навчання в 9—10-х класах. За один навчальний рік треба було заплатити 150 крб. В архіві школи зберігаються платіжні документи 40—50-х років, побачити їх можна в сільському музеї. «Відмінили плату за навчання в 1956 році», — згадує вчителька Білківської середньої школи Ольга Іллівна Кашперська.

Отже, на початок 40-х років на Коростенщині було дві середні школи: одна в Білці, друга в Ушомирі. Сільські навколишні школи стали семирічками. Всі діти були охоплені початковою освітою, хоча рівень матеріального забезпечення та наявність вчителів з вищою спеціальною освітою в сільській місцевості були вкрай низькими.

Після закінчення війни заняття в Білківській середній школі відновилися. Згідно з книгами обліку учнів, що зберігаються в архіві школи, в 1945—1946 роках у школі навчались 343 учні, вчителями працювали 22 педагоги. Згадує вчителька російської мови і літератури Ольга Іллівна Кашперська: «Білківська середня школа була однією з кращих на Коростенщині. 70 відсотків випускників вступали до вищих навчальних закладів. Учителі були вимогливими до себе і до учнів. Білківські учні брали участь і перемагали в районних і обласних олімпіадах та конференціях…»

Особливо з любов'ю і повагою згадують вчителі та учні директора школи Петра Яковича Литвинова. Педагог-професіонал, він щедро віддавав свої знання дітям. Помер у школі в 1974 році.

Білківська середня школа. 1955 рік

«Школа була осередком культури», — згадує Софія Феодосіївна Кашперська. — До Білківської середньої школи ходили діти із сусідніх сіл — Рясного, Яблунця, Сушки, Зелениці, Бондарівки, Кам'яної гори, Новини, Ушиці та Кам'янки. Найбільше навчалося дітей у 60-х роках, кількість їх досягла 628 осіб. У педколективі працювали 25 вчителів. Серед них: талановитий математик Іван Костянтинович Харченко, вчитель історії Іван Іванович Гришнюк, вчителька біології Олена Федорівна Литвинчук, вчителька географії Катерина Григорівна Тарасенко, вчителі російської мови і літератури Софія Феодосіївна Кашперська та Ольга Іллівна Кашперська, вчитель історії Володимир Панасович Кашперський, вчитель хімії Костянтин Михайлович Прохоренко, вчителька початкових класів Євдокія Петрівна Рибалко та інші.

Навчання в школі проводилось у дві та три зміни, працювала вечірня школа. У 1980 році Білківська школа була реорганізована в неповну середню. Наприкінці 90-х років склалася драматична ситуація. Приміщення школи, побудовані ще в 1905 році, опинилися в аварійному стані. Один корпус завалився, а в другому було небезпечно знаходитись, прогнила стеля, холодні приміщення негативно впливали на стан здоров'я дітей.

У 1999 році жителі села Білка звернулися до мене з листом про допомогу. Я прийняв рішення побудувати школу власним коштом. Інакше не могло бути. Усього за рік вдалося збудувати сучасну чудову двоповерхову будівлю. День 25 серпня 2000 року назавжди увійшов у пам'ять усіх дорослих жителів села Білка та їх дітей-школярів. Вони отримали чудовий дарунок до нового навчального року.

Школа повністю забезпечена новими меблями, підручниками, відео- і телеапаратурою, комп'ютерною технікою. На першому поверсі розташовані кабінети початкових класів, бібліотека, їдальня, медпункт, кімната для ігор, музей історії рідного краю. На другому поверсі знаходяться кабінети хімії, біології, фізики та математики, історії, природознавства, музики й образотворчого мистецтва, кабінет іноземної мови.

У 2003 році на прохання жителів села та за рішенням Коростенської ради народних депутатів школі присвоєно звання «Школа Володимира Матвієнка», також вона отримала статус середньої загальноосвітньої школи I—III ступенів. У лютому 2004 року мені вдалося передати школі сертифікат на безоплатне підключення до мережі Інтернет та користування послугами комутованого IP-з'єднання. Це одна з небагатьох шкіл України, яка в електронному режимі зв'язана з усім світом, має два комп'ютерних класи.

Багато вихованців школи стали науковими працівниками, керівниками шкіл, промислових підприємств. А скільки педагогів, лікарів, інженерів, фахівців сільського господарства! Свою любов до рідної школи я висловив у пісні «Школо моя»:

Школо моя, я ніколи тебе на забуду.
Школо моя, мов домівка в дитинстві була.
Школо моя, ти не знаєш, як син тебе любить.
Школо моя, мов за руку в життя повела.

Приспів:
Мов сонце, світи, моя школо.
Яка ж ти красива й нова!
Ти — щастя, і юність, і воля.
Майбутнє — у центрі села.
Мов сонце, світи, моя школо.
Дитинства мого дивний край.
Тебе не забуду ніколи
І ти мене не забувай.

Пам'ять моя зберігає воєнне дитинство,
Травень ясний і тяжкі повоєнні літа.
Хлопці з села поставали навік обеліском,
І школярі на лінійку збиралися там.

Приспів.

Школо моя, ти є перша свята альма-матер.
Рідна моя, ти надійний в житті оберіг.
В серці навік та любов до людей, що дала ти,
Совість і честь і початок справдешніх доріг.

Приспів.

Нова сучасна
«Школа Володимира Матвієнка»

Білківську школу пам'ятають й інші її випускники: кандидат хімічних наук Трохим Денисович Козаренко, кандидат філологічних наук Ольга Григорівна Мельниченко, кандидат медичних наук Дмитро Іванович Омельченко, кандидат технічних наук Віктор Серафимович Шевчук, генерал-майор Микола Трохимович Гузенко, доктор біологічних наук Павло Дмитрович Харченко.

Для кожного з нас, учнів, рідна школа — це насправді живодайне джерело, до якого не раз припадали і з якого черпали наснагу. Вона має навчити дітей шанувати рідну землю, свою історію, свій народ і свою націю. Це, як відомо, нелегко. До цього ми повинні прагнути гуртом — батьки і вчителі, педагоги з досвідом, рідні, які хочуть бачити своє продовження у розумних, талановитих дітях.

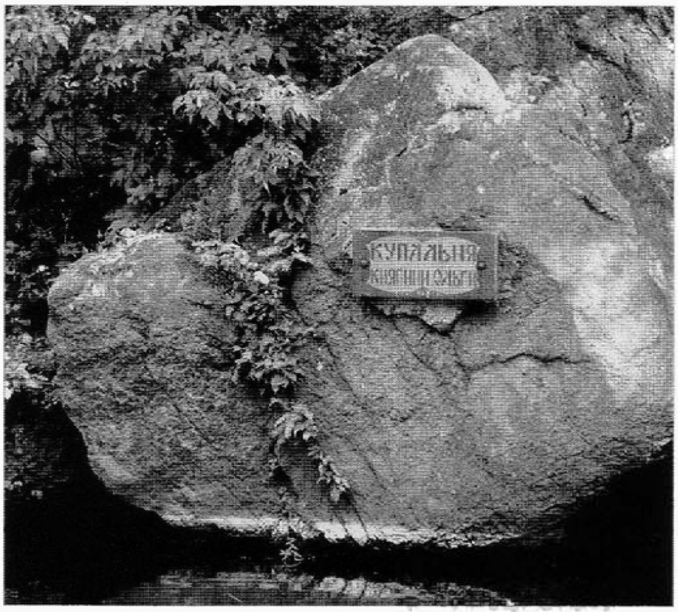
Нині у педколективі школи працює 17 вчителів, 11 осіб обслуговуючого персоналу, навчаються 132 учні. Школа є кращою в Коростенському районі, на її базі проводяться наукові конференції, семінари педагогів з областей України та Республіки Білорусь. Випускники школи вступають до престижних вищих і середніх навчальних закладів України, гідно зберігають традиції та історію рідної школи.

Древлянський характер

Предвічна древлянська земля, січена мечами, рубана шаблями, вмита рясними дощами, полита потом і кров'ю пращурів. Скільки ти бачила на своєму віку? Скількох зростила синів і доньок, які прославили Україну далеко за її межами? Від героїчного древлянського князя-воїна Мала до героїв гетьманської доби Івана Виговського і Юрія Немирича, незламної Лесі Українки, глибинного Івана Огієнка, до першовідкривача космосу Сергія Корольова. Кожна постать — ціла епоха в історії древлянського краю з притаманними їй рисами безмежної любові до рідної землі, наполегливості в досягненні мети, відданості у праці та боротьбі.

Заглибившись у сиву давнину історії, спробуємо проаналізувати витоки формування древлянського характеру. У VI—VII ст. північно-західні землі України населяли племена слов'ян, що звалися древлянами. Про них римський імператор Маврикій писав: «Люблять свободу, не мають схильності до рабства, ні до покірності, хоробрі особливо в своїй землі, витривалі — легко переносять холод і спеку... юнаки їх дуже майстерно володіють зброєю». На думку академіка Б.О. Рибакова, в кінці VI ст. група антських племен, що проживала в басейні річки Уж, об'єдналась у племінний союз навколо найсильнішого племені — древлян.

Найдавнішу згадку про древлянське плем'я знаходимо в праці візантійського імператора Константина Багрянородного «Про управління державою», де серед інших слов'янських племен говориться і про древлян. У «Літописі Руському» читаємо: «Так само й ті ж слов'яни, прийшовши, сіли по Дніпру і назвалися полянами, а інші — древлянами, бо осіли в лісах. Земля Деревська (лісова) лежала понад річкою Тетеревом до Случі і до Прип'яті...» Управлялись деревляни народними зборами, були вправними, сміливими і витривалими воїнами, займались землеробством, скотарством, а також полюванням, рибальством, бортництвом. Столицею їх було місто Іскоростень, нині Коростень, яке восени 2005 року відзначило своє 1300-річчя. Принагідно зазначимо, що існують версії багатьох учених, археологів, що Коростеню стільки ж років,

Купальня княгини Ольги

скільки і Києву, а може й більше. В легенді про заснування Києва трьома братами полянського племені говориться, що «у древлян було своє княжіння, а отже, був і його центр — Іскоростень». Древляни були мужнім, войовничим і незалежним племінним союзом, протягом кількох століть вони воювали з полянами за київський престол. У «Літописі Руському» знаходимо такі відомості: «після смерті Кия, Щека і Хорива утискувались поляни древлянами». Вони воювали і з північними сусідами — сіверянами, із засновником Чернігова князем Чорним.

Племена древлян досягають могутності в IX ст., їх об'єднання набуває ознак державності: вони мають свою добре захищену територію, сильне військо, князя, «столицю», вони не визнають чужої влади. Літописець пише, що «в 859 році поляни, сіверяни, в'ятичі платили данину і хозарам, а древляни були вільними і нікому не корилися». Як кремінь гартувався древлянський характер у боротьбі за волю і незалежність. Це був надзвичайно волелюбний і незламний народ. І хоч на деякий час, з 907 по 945 роки, вони потрапили під владу Рюриковичів, та все ж зібрались на раду зі своїм князем Малом і вирішили не платити данину київському князю Ігорю. «Якщо внадиться вовк до овець, то виносить по одній все стадо, якщо не вб'ють його...» І древляни вбили київського князя і дружинників. За описом грецького історика Лева Діакона, Ігоря прив'язали за ноги до двох беріз і розірвали надвоє. Це сталося на скелях правого берега річки Уж, біля сучасного села Немирівка. Це був бунт, повстання проти гніту київських князів і їх воєводи Свенельда, спроба вигнати варягів-чужинців зі слов'янської землі.

Вбивство князя Ігоря відкривало шлях до мирного переходу влади від династії Рюриків до династії древлянського князя Мала. Древляни посилають у Київ до княгині Ольги «ліпших мужів своїх, числом двадцять», з пропозицією «іди-но за нашого князя за Мала». Але Ольга готувала жорстоку розправу, вона закопала послів у землю живими. Другу делегацію спалила в бані, потім влаштувала тризну на могилі Ігоря і по-

Пам'ятник князю Малу у м. Коростень

сікла 5 тисяч древлян із військом, після чого, вдавшись до хитрощів, спалила їх столичне місто Іскоростень.

Боротьба за самостійність древлянської землі тривала до 977 року. З цього часу древлянська земля остаточно увійшла до складу Київської Русі.

Нагадаємо ще один цікавий факт, що засвідчує велику мудрість, державницькі позиції та вплив на київський престол дітей князя Мала — доньки Малуші, яка була другою дружиною князя Святослава і матір'ю князя Володимира, та її брата — Добрині Маловича, відомого як билинний герой — легендарний воїн Добриня Никитич. Отже, Володимир Великий «Красне сонечко» був онуком древлянського князя Мала. На його виховання у слов'янському, а не у варязькому дусі великий вплив мав Добриня, який на 970 рік був одним із найближчих радників князя Святослава. Саме йому було довірено управляти однією з найважливіших земель держави — Новгородською землею. Саме він допоміг Володимирові зайняти київський престол і був його найближчим радником, державним діячем і полководцем, допомагав князю перетворити Київську Русь на одну з наймогутніших держав тодішнього часу.

Сила древлянського характеру проявилась і в часи Визвольної війни 1648—1654 років під проводом Богдана Хмельницького. Нащадки древлян чинять спротив полякам, вступають до козацьких лав, зокрема загону Самуїла Лазаревича Виговського. Відомі акти з документів, що «Ущаповские от начала войны находились в сообществе с козаками».

Видатний державний діяч того часу — гетьман Іван Виговський народився у селі Вигів Овруцького повіту. В роки Визвольної війни він був Генеральним писарем Війська Запорозького, практично канцлером (першим міністром) при Богдані Хмельницькому. Через канцелярію Виговського проходила вся інформація, що стосувалася внутрішнього і зовнішнього життя України, він приймав і відправляв численні посольства, писав універсали та інші документи, які Хмельницький тільки підписував. Свого часу Виговський створив найкращу в Європі систему роз-

відки. Через його людей Хмельницький знав про справи та наміри турецького султана, кримського хана, польського короля, російського царя, володарів Молдавії, Угорщини, Швеції, Австрії, Чехії. Виговський мав блискучі дипломатичні здібності, брав активну участь в укладанні мирних угод, зокрема у підписанні договору з Москвою в 1654 році, яким створювалась конфедерація двох держав на рівноправних, взаємовигідних умовах.

Гетьман Іван Виговський

По смерті Б.Хмельницького у вересні 1657 року Виговський був обраний гетьманом України. Незважаючи на тиск з боку Москви, намагався проводити незалежну внутрішню та зовнішню політику. Шукаючи союзників у боротьбі з наступом Москви, восени 1658 року уклав Гадяцьку угоду з польським королем. Згідно з цією угодою Гетьманщина мала увійти до складу Речі Посполитої як Велике князівство Руське з окремим сеймом, адміністрацією, військом. Виговський виступав за збереження прав Української православної церкви, домагався визнання за Києво-Могилянським колегіумом статусу академії.

Іван Виговський був прекрасним воєнним стратегом і наприкінці червня 1659 року здобув блискучу перемогу над царським військом під Конотопом. Після неї московський цар ладен був підписати вигідний для України мир, але, на жаль, саме в цей час козацька старшина влаштувала змову і підняла повстання. Змовники боялися реалізації Гадяцького трактату і послаблення Росії, а тому примусили Виговського віддати гетьманську булаву Юрію Хмельницькому. Після того він як воєвода київський та сенатор Речі Посполитої перебував на службі в короля Яна II Казимира. Виговський шукав шляхів звільнення України, планував домогтися незалежності держави під протекцією турецького султана. Ці плани коштували йому життя. У березні 1664 року за вироком польського військового трибуналу його було страчено.

Іван Виговський пройшов мученицький шлях усвідомлення необхідності розбудови Української держави і поклав в ім'я її реалізації своє життя. Він започаткував трагічну галерею українських гетьманів, котрі, кожен у міру своїх сил і можливостей, несли хрест любові до України на Голгофу її незалежності.

Сучасником І. Виговського був відомий політик, дипломат, державний діяч, мислитель, письменник і полеміст Юрій Немирич. Народився він, найімовірніше, в містечку Черняхові на Житомирщині в старовинній родині бояр Немиричів, які належали до найбагатших землевласників України. Початкову освіту отримав у Раковській социніанській академії у Польщі, а в 1630—1633 роках слухав лекції в університетах Лейдена, Амстердама, Оксфорда та Кембриджа. Свій найвідоміший твір «Розвідка про Московитську війну» Ю. Немирич написав і видав під час навчання у Сорбонні. У цьому творі — першому трактаті українського автора з проблем воєнного мистецтва — Ю. Немирич виявляє прихильність до республіканського устрою за зразком Голландії, Швейцарії, піддає критиці й засуджує самодержавно-монархічний лад у Росії.

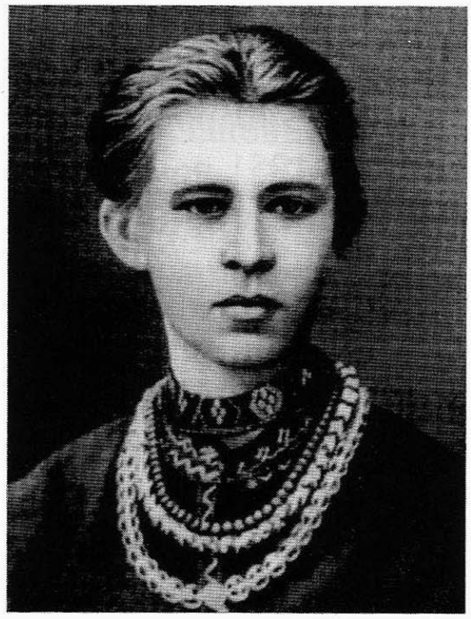
Ю. Немирич брав участь у розробці положень українсько-шведського договору 1657 року, істотно вплинув на перебіг українсько-польських переговорів. Вірогідно, саме він був автором концепції Великого князівства Руського як складової частини Речі Посполитої. У 1659 році як канцлер Великого князівства Руського Ю. Немирич був одним із керівників української делегації, активно агітував за ратифікацію Гадяцької угоди. Загинув того ж року під час антигетьманського повстання.

Яскравим прикладом служіння своєму народові та національній ідеї є творчість відомої української поетеси Лесі Українки. Її життєвий і творчий шлях — це утвердження себе і своєї мети, постійна боротьба за життя, за перемогу добра над злом, світла над темрявою.

Леся Українка (Лариса Петрівна Косач-Квітка) — найяскравіша постать неоромантичного напряму в українській літературі кінця XIX — початку XX ст. Своє призначення вбачала у творчій праці для духовного та національного визволення рідного народу. Її поезія сповнена великої емоційної напруги, глибоких патріотичних почуттів до України. Прагнення справедливості, братерства, волі — найвищих ідеалів людства — вивели творчість поетеси на світовий рівень.

Багатогранний талант письменниці виявився в найрізноманітніших жанрах: у ліриці, епосі, драмі, прозі, публіцистиці. В українську літературу, а через неї у світову, Леся Українка прийшла як поетеса, чия творчість являла собою насамперед філософсько-інтелектуальне осмислення боротьби одного з найчисленніших європейських народів за своє національне визволення. Віддавши належне ідейним надбанням епохи, поетеса не замкнулась у рамках багатомовної риторики, а спрямувала свою творчість у сферу духовного, морального. Високе горіння її почуттів і

волі виявилося уже в першій поетичній збірці «На крилах пісень». Потім побачили світ збірки «Думи і мрії» та «Відгуки», цикл «Невольничі пісні», поезії та поеми «Contra spem spero» та інші.

Леся Українка

У своїх драматичних творах Леся Українка йшла в руслі тем і образів світової літератури. Вона по-новому використала можливості літературного жанру поеми, створивши її оригінальний вид — драматичну поему («Одержима», «На руїнах», «Кассандра»). До найзначніших драм поетеси належать «Камінний господар» та «Лісова пісня», де знову ж таки визначальним мотивом є одвічне прагнення людини до волі, високих ідеалів, усього прекрасного, вічно живого, заперечення прозаїчної міщанської буденщини.

В епоху утвердження національних держав, яку ми нині переживаємо, творча спадщина Лесі Українки залишається глибоко національною у своїй основі.

Світову славу здобув ще один представник древлянського краю — Іван Іванович Огієнко (митрополит Іларіон) — філолог, літературознавець, історик церкви, філософ.

Іван Огієнко народився в м. Брусилові на Житомирщині. Закінчив Київську військово-фельдшерську школу, в 1903 році вступив на медичний факультет Київського університету св. Володимира, але через рік перевівся на історико-філологічний факультет, працював доцентом і професором. Першим серед викладачів цього зрусифікованого навчального закладу почав у 1917 році читати лекції українською мовою, працював у товаристві «Просвіта», створив і видав майже два десятки підручників з української мови.

В уряді гетьмана Скоропадського Іван Огієнко став міністром освіти і міністром віросповідань Української Народної Республіки. Працював головою Комісії вищих шкіл, був головним доповідачем на першій сесії Всеукраїнського церковного собору в 1918 році, фундатором і першим ректором Кам'янець-Подільського українського університету. З жовтня 1920 року, коли Директорія залишила Кам'янець-Подільський, Іван Огієнко був призначений Головноуповноваженим уряду. Потім

емігрував до Польщі, де працював професором церковнослов'янської мови і палеографії теологічного факультету Варшавського університету.

У 1940 році прийняв чернечий постриг. Згодом стає архієпископом, а в 1951 році обирається першоієреєм УАПЦ у Канаді, митрополитом Вінніпега і Канади.

Як церковний діяч він сприяв утвердженню автокефальних засад Української православної церкви. Переклад І. Огієнком Біблії став важливим кроком в утвердженні української мови в богослужбовій практиці. В історію України Іван Огієнко увійшов як справжній патріот-соборник, вірний син українського народу.

Світову музичну культуру збагатив своїми творами Борис Миколайович Лятошинський — класик української музики XX ст., професор Київської та Московської консерваторій, голова, а згодом член Правління Спілки композиторів України, народний артист України, лауреат Державної премії СРСР і Державної премії України імені Тараса Шевченка.

Борис Лятошинський народився в Житомирі у родині історика, педагога та громадського діяча Миколи Лятошинського. У 1918 році закінчив юридичний факультет Київського університету, у 1919 році — Київську консерваторію (клас композиції Р. Ґлієра), а через півроку почав викладати в ній.

У своїй творчості Б. Лятошинський охопив усі жанри і в кожному з них створив справжні шедеври. Йому належать опери «Золотий обруч» і «Щорс», п'ять симфоній, симфонічні поеми, кантата «Заповіт», Слов'янський концерт для фортепіано з оркестром, твори камерної музики, романси, фортепіанні мініатюри. Значним внеском Б. Лятошинського в українську музичну культуру є здійснена ним разом із Л. Ревуцьким оркестровка опери М. Лисенка «Тарас Бульба».

Борис Лятошинський був обдарований винятковим педагогічним хистом, він створив власну композиторську школу, зорієнтовану на модерні досягнення західноєвропейської музики. У його класі виховувалися композитори Л. Грабовський, І. Карабиць, В. Сильвестров, Є. Станкович, І. Шамо, музикознавець І. Белза, які визначили магістральні шляхи розвитку української музичної культури останньої третини XX ст.

Багата древлянська земля дала світу одного з найавторитетніших знавців українського народного мистецтва, етнографа, археолога Данила Михайловича Щербаківського. Він народився в с. Шпичинці Сквирського повіту Київської губернії (нині Житомирської обл.) у сім'ї свя-

щеника, щиро відданого українській справі. Після закінчення історико-філологічного факультету Київського університету св.Володимира працював у гімназіях Умані. Данило Щербаківський був талановитим педагогом, який умів згуртувати студентів, запалити в них жагу до знань, захопити цікавими ідеями. Він організовував експедиції у села, де разом з учнями збирав пам'ятки археології, побуту та мистецтва. У 1910 році вчений переїздить до Києва, і для нього відкривається широке поле діяльності у галузі музейної справи.

Головним покликанням Д. Щербаківського стали вивчення та популяризація історії українського народного мистецтва. Він повністю присвятив себе організації головної скарбниці матеріального та духовного спадку нації — Київського художньо-промислового і наукового музею (нині Національний музей історії України). Разом із М. Біляшівським, одним із фундаторів музею, об'їздив і обійшов усю Україну, збираючи вишивки, картини, ікони, килими, кераміку, книжкові раритети, створюючи і поповнюючи колекції музею. Вперше в історії музейної справи України організував експозицію, в якій були представлені зразки народної творчості. За свідченням дослідників, за 25 років самовідданої праці Д. Щербаківський здобув для музею понад 30 тисяч предметів. Він зібрав кілька тисяч народних пісень, колядок та інших фольклорних матеріалів.

Напружену експедиційну роботу Щербаківський поєднував з науково-дослідною. Він залишив чудові праці з історії українського мистецтва, зокрема «Козак Мамай», «Символіка в українському мистецтві», «Український портрет до кінця XVIII». Був одним із засновників Київського етнографічного товариства, Кабінету антропології та етнології ім. Ф. Вовка, Київського архітектурного інституту. Читав курси лекцій в Українському археологічному інституті.

У червні 1927 року Данило Щербаківський трагічно загинув. Відомий мистецтвознавець Ф. Ернст писав про нього: «Хай кожному робітникові на ниві культури української ім'я твоє буде світлим зразком — чесного вартування на сторожі скарбів минулого та на користь освіти поколінь майбутнього».

Древлянська земля дала світу яскравих представників українського слова. Серед них Максим Тадейович Рильський — класик української літератури XX ст., поет, учений, перекладач, прекрасний знавець слов'янських літератур, мовознавець, фольклорист та етнограф, академік

Максим Рильський

Академії наук УРСР, Академії наук СРСР, Голова Спілки письменників України.

Максим Рильський, син українського інтелігента з польським родовим корінням і талановитої та співучої дівчини з села Романівка на Житомирщині, увібрав найкращі риси своїх батьків. У сім років написав перший вірш, а в 1910 році вийшла його дебютна збірка «На білих островах».

Після закінчення приватної гімназії М. Рильський вступив на медичний факультет Київського університету св. Володимира, згодом продовжив навчання на історико-філологічному, але революція та громадянська війна змусили перервати освіту. Поет вчителює у сільських школах, а в 1923 році переїздить до Києва, де невдовзі здобуває гучне літературне ім'я.

Максим Рильський належав до групи «неокласиків» — художньої школи українських поетів, зорієнтованої на античну класику, яка продовжувала гуманістичні традиції європейської поезії нового часу. Напружена літературна праця М. Рильського тривала весь час, хоча політичний клімат тоталітарної держави обмежував творчу свободу. Під час Другої світової війни, перебуваючи в евакуації, М. Рильський пише патріотичні твори, серед яких «Слово про рідну матір», що зазвучали по-новому, натхненно і гаряче сприймалися на фронті й у тилу. Повоєнні десятиліття в житті поета — це і безжальна несправедлива критика, відкрите політичне гоніння, і високе творче піднесення. Сам поет назвав цей час добою «третього цвітіння». Творче відродження митця припадає на час «відлиги» у другій половині 1950-х років. Поетичні збірки цього періоду — «Троянди й виноград», «Далекі небосхили», «Голосіївська осінь» — гідно вивершують творчу біографію поета.

Максим Рильський був людиною чесного серця, чистих помислів і надзвичайної доброти. Він охоче гуртував навколо себе молодших літераторів, які називали його Вчителем, Батьком. Багатогранна спадщина видатного поета, одного з найвизначніших у світовій літературі майстрів художнього перекладу, літературного критика, літературознавця і фольклориста піднесла сучасну українську літературу на вершини світового письменства.

Яскравим прикладом служіння національній ідеї є життя і творчість представника древлянського краю Олега Ольжича (Олега Кандиби) — поета-історіософа, фахівця зі слов'янської археології. Своє національне кредо він висловив такими словами: «Держава не твориться в будучині, держава будується нині».

Олег Кандиба — син класика української літератури, поета-лірика Олександра Олеся (справжнє ім'я Олександр Кандиба). Народився у Житомирі, дитинство та ранні юнацькі роки провів у Києві. В 1923 році родина Кандиб емігрувала до Чехословаччини. Вищу освіту О. Кандиба здобув у Празі — в Українському Вільному та Карловому університетах. Його наставниками були В. Щербаківський, Д. Дорошенко, Д. Антонович. Після захисту докторської дисертації «Неолітична мальована кераміка Галичини» О.Кандиба працював на кафедрі археології Українського Вільного університету та у Чеському національному музеї.

Як доктора археології Кандибу запрошують на посаду доцента у Гарвардський університет. Там разом із однодумцями він започаткував Український науковий інститут Америки. Перед молодим ученим відкривалася блискуча наукова кар'єра, але Олег Кандиба вибрав інший шлях — втупив до Організації українських націоналістів (ОУН).

У 1935 році під псевдонімом О. Ольжич вийшла перша поетична збірка «Рінь». Друга збірка поета «Вежі» присвячена революційній боротьбі за права і честь рідного народу.

В часи Другої світової війни О. Ольжич очолював націоналістичне підпілля в Україні, був одним із організаторів Української національної ради у Києві. Заарештований і закатований гітлерівцями у фашистському концтаборі «Заксенхаузен» поблизу Берліна, поет загинув як незламний патріот. У 1998 році в Україну був повернутий із Чехії архів Олега Ольжича, який разом з архівом його батька Олександра Олеся зберігається в Державному музеї літератури України в Києві.

Олег Ольжич увійшов у літературу як поет-історіософ, основою поетичного осмислення української історії якого була філософія активної дії, вчинку. Поетом української сучасності й співцем українського завтра назвав Ольжича великий майстер слова Євген Маланюк.

Серед яскравих представників наукової еліти постать Сергія Павловича Корольова — вченого і конструктора, з ім'ям якого пов'язана епоха перших визначних досягнень в історії освоєння космічного простору. Під його керівництвом створено численні балістичні та геофізичні ракети, пілотовані космічні кораблі «Восток» і «Восход», на яких упер-

Сергій Корольов

ше в історії людства здійснено космічний політ людини та її вихід у міжпланетний простір. Він академік Академії наук СРСР, Герой Соціалістичної Праці, лауреат Ленінської премії.

Сергій Корольов народився в Житомирі. Освіту здобув в Одеській професійно-технічній школі, Київському політехнічному інституті та Московському вищому технічному училищі імені Баумана. В 1930 році закінчив також Московську школу льотчиків. Конструкторська діяльність Сергія Корольова починалася з розробки ряду проектів планерів. Якби не сталінський режим, який напередодні самої війни кинув за грати і відірвав від грізної ракетної техніки Сергія Корольова, то Радянська держава, можливо, і не була б утягнута у війну. Лише корольовські «Катюші» протверезили гарячі голови гітлерівців. Конструкторське бюро, очолюване С. Корольовим, стало основним центром розвитку ракетно-космічної техніки, забезпечувало практичну реалізацію програми — від науково-технічної ідеї до виробництва ракет і космічних кораблів. Восени 1948 року було побудовано першу вітчизняну ракету далекої дії. У серпні 1957 року перший успішний політ здійснила міжконтинентальна балістична ракета. Подальшим етапом став запуск у жовтні 1957 року штучного супутника Землі, автоматичних міжпланетних станцій на Венеру, Марс та Місяць з м'якою посадкою на поверхню останнього. Головною подією життя вченого став запуск у космос корабля «Восток», пілотованого Юрієм Гагаріним.

Життя Сергія Павловича Корольова є прикладом самовідданого служіння своєму народові, своїй Батьківщині.

Твердий древлянський характер притаманний багатьом непересічним постатям: віце-президенту НАН України Володимиру Михайловичу Литвину, поетам Миколі Федоровичу Сингаївському, Василю Лукичу Юхимовичу, етнографу Василю Тимофійовичу Скуратівському та ін. Вони творять сучасну Україну в роботі, в творчості, в житті.

Свій древлянський характер показали потьомкінець Григорій Вакулінчук родом з Новограда-Волинського, двічі Герой Радянського Со-

юзу, Народний герой Югославії Семен Антонович Козак, який народився в селі Іскорость.

Життя і праця Михайла Коцюбинського, Володимира Короленка, Івана Кочерги, Олександра Довженка та інших теж пов'язані з древлянським краєм, який гартував їх характер, їх талант на патріотичному минулому.

Я щасливий, що теж належу до славної когорти древлянців. Свою безмежну любов, відданість, щирі почуття гордості та велику пошану до тих, хто творив історію України, я висловив у пісні «Князю Володимиру»:

Великий княже, велику силу
Ти Україні дарував,
Щоби народ твій волелюбний
Тебе довічно шанував.

Великий княже, велику долю
Ти напророчив крізь віки,
Щоб наша мати-Україна
Творила хліб свій залюбки.

Приспів:
Квітчається земля священна,
Прослались далі сонцевісні,
Щоб Україна суверенна
Мужніла у житті і в пісні.

Великий княже, високе небо
Підняв ти мужньо на плечах,
Щоб зазоріла Україна,
Як наша воля у віках.

Великий княже, велику силу
Ти Україні дарував,
Щоби народ твій волелюбний
Тебе довічно шанував.

Приспів.

ДЕРЖАВНІ НАГОРОДИ

МАТВІЄНКУ
ВОЛОДИМИРУ
ПАВЛОВИЧУ
за визначні особисті заслуги
перед Українською державою
у розвитку банківської системи,
багаторічну самовіддану працю
і громадську діяльність
присвоєно звання
ГЕРОЙ УКРАЇНИ
з врученням ордена
ДЕРЖАВИ

Президент України Л.Кучма

Указ Президента України
від 20 жовтня 2004 року № 1279

Матвієнку
Володимиру
Павловичу

Указом
Президента України
від 20 жовтня 2004 р.
№ 1279

присвоєно
звання ГЕРОЙ УКРАЇНИ
з врученням
ордена ДЕРЖАВИ

Президент
України Л. Кучма

Орден № 113
Посвідчення № 108

Серія СД № 010121

Найвища державна нагорода —
звання Герой України та орден Держави

(2004 р.)

ДЕРЖАВНІ НАГОРОДИ

Відзнака Президента України
"Орден князя Ярослава Мудрого"
IV ступеня
(2002 р.)

Відзнака Президента України
"Орден князя Ярослава Мудрого"
V ступеня
(1997 р.)

Відзнака Президента України
орден "За заслуги" III ступеня
(1996 р.)

Орден
Дружби народів
(1986 р.)

ДЕРЖАВНІ НАГОРОДИ

ПОЧЕСНЕ ЗВАННЯ

„Заслужений діяч мистецтв України"

ПРИСВОЄНО УКАЗОМ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Матвієнку
Володимиру Павловичу

За самовіддану працю, визначні особисті заслуги
в державному будівництві, соціально-економічному,
науково-технічному і культурному розвитку України
та з нагоди 8-ї річниці незалежності України.

Президент України Л. КУЧМА

м. Київ

№ 742

« 21 » серпня 1999 р.

ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ

Нагрудний знак та свідоцтво про присвоєння почесного звання
"Заслужений діяч мистецтв України"

(1999 р.)

ДЕРЖАВНІ НАГОРОДИ

Почесна грамота та пам'ятний знак
Верховної Ради України

(2003 р.)

ДЕРЖАВНІ НАГОРОДИ

Тов. Матвієнко
Володимир Павлович

За багаторічну сумлінну роботу по фінансуванню і кредитуванню капітального будівництва

ПРЕЗИДІЯ ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНСЬКОЇ РСР

Указом від 4 січня 1988 р. нагороджує Вас

ПОЧЕСНОЮ ГРАМОТОЮ

Голова Президії Верховної Ради Української РСР

Секретар Президії Верховної Ради Української РСР

4 січня 1988 р. № 24460

Почесна грамота
Президії Верховної Ради УРСР

(1988 р.)

ДЕРЖАВНІ НАГОРОДИ

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

НАГОРОДЖУЄ

ПОЧЕСНОЮ ГРАМОТОЮ

Матвієнка
Володимира Павловича

За багаторічну сумлінну працю, особистий внесок у забезпечення становлення банківської сфери, реалізації стратегії інвестиційно-інноваційного розвитку національної економіки і фінансової підтримки вітчизняних підприємств

Прем'єр-міністр України — Віктор Янукович

м. Київ

№ 8324

26 липня 2004 року

Почесна грамота та пам'ятний знак
Кабінету Міністрів України

(2004 р.)

ДЕРЖАВНІ НАГОРОДИ

ДИПЛОМ

Нагороджується

Матвієнко Володимир

За вагомий внесок у розвиток української культури та мистецтва

Голова Комітету Верховної Ради України з питань культури і духовності — В.О. Яворівський

Президент Українського видавничого консорціуму — В.В. Болгов

Почесна нагорода Комітету Верховної Ради України з питань культури і духовності та Українського видавничого консорціуму

(2007 р.)

ДЕРЖАВНІ НАГОРОДИ

Почесна відзнака
Національного банку України

(2001 р.)

Почесна відзнака Міністерства
палива та енергетики України

(2004 р.)

Почесна відзнака
Академії інженерних наук України

(2002 р.)

Почесна відзнака Міністерства
внутрішніх справ України

(2002 р.)

ДЕРЖАВНІ НАГОРОДИ

Міністерство культури і мистецтв України

Почесна відзнака

"За досягнення в розвитку культури і мистецтв"

Нагороджується

Матвієнко Володимир Павлович

Міністр Ю.П. Богуцький

№ 720 від 09 березня 2004 р.

Нагрудний знак та свідоцтво про вручення почесної відзнаки Міністерства культури і мистецтв України "За досягнення в розвитку культури і мистецтв"

(2004 р.)

Відзнака Міністерства України у справах науки і технології "За досягнення"

(1999 р.)

Відзнака Міністерства освіти України "Відмінник освіти України"

(2000 р.)

МАЛА ПЛАНЕТА 6622

ОФИЦИАЛЬНОЕ СВИДЕТЕЛЬСТВО

о присвоении названия

малой планете

Крымская астрофизическая обсерватория, участник международной программы наблюдений и исследований малых планет Солнечной системы, настоящим свидетельствует, что малая планета, открытая в Крымской астрофизической обсерватории и зарегистрированная в международном каталоге под номером

6622

получила имя

МАТВИЕНКО

в честь

ПРОФЕССОРА

Владимира Павловича Матвиенко,

известного украинского ученого в области экономики,
Председателя Правления Проминвестбанка Украины

Официальное сообщение Международного Астрономического Союза:

(6622) Matvienko = 1978 RG_1

Discovered 1978 Sept. 5 by N. S. Chernykh at the Crimean Astrophysical Observatory.

Named in honor of Vladimir Pavlovich Matvienko (born 1938), Ukrainian economist, author of many works on economics and banking and a member of the Ukrainian Academy of Ecological Sciences. He is also a poet, and some of his poetic works have been set to music.

Minor Planet Circular 32346, 1998 Aug. 8

Директор Крымской астрофизической обсерватории, Академик НАНУ — Н. В. Стешенко

Первооткрыватель — Н. С. Черных

29 января 1999 г.

Офіційне свідоцтво
про присвоєння малій планеті 6622 ім'я МАТВІЄНКО

(1999 р.)

МАЛА ПЛАНЕТА 6622

МИННАУКИ УКРАИНЫ

КРЫМСКАЯ АСТРОФИЗИЧЕСКАЯ ОБСЕРВАТОРИЯ

Крым, пос. Научный

СПРАВКА

О МАЛОЙ ПЛАНЕТЕ

6622 MATVIENKO

Малая планета **6622 Матвиенко** открыта 5 сентября 1978 г. Н.С. Черных в Крымской астрофизической обсерватории. Названа в честь профессора **Владимира Павловича Матвиенко**, известного украинского ученого в области экономики, поэта, Председателя Правления Проминвестбанка Украины.

ЭЛЕМЕНТЫ ОРБИТЫ:

наклон орбиты	i = 1.76
эксцентриситет	e = 0.240
среднее движение	n = 0.1701 град/сут.
большая полуось	a = 3.2262 астр. ед.
абсолютная звездная величина	H = 13.2 зв. велич.
диаметр	8 км.
среднее расстояние от Солнца	483 млн. км.
минимальное расстояние от Земли	217 млн. км.

БЛИЖАЙШАЯ ОППОЗИЦИЯ	24 марта 1999 г.
БЛЕСК В ОППОЗИЦИИ	18.6 зв. велич.
РАССТОЯНИЕ ОТ ЗЕМЛИ	443 млн. км.

В момент оппозиции планета будет находиться в созвездии Девы.

Первооткрыватель [signature] **Н. С. Черных**

29 января1999 г.

Довідка Кримської астрофізичної обсерваторії про малу планету 6622 MATVIENKO

(1999 р.)

МАЛА ПЛАНЕТА 6622

Цінний подарунок Кримської астрофізичної обсерваторії (із металевим вкрапленням частинки Тунгуського метеорита)

КОПИЯ

из Циркуляра Международного Центра Малых Планет

1988 AUG. 8 M.P.C. 32127

THE MINOR PLANET CIRCULARS

Minor Planet Center,
Smithsonian Astrophysical Observatory,
Cambridge, MA 02138, U.S.A.
E-MAIL: BMARSDEN@CFA.HARVARD.EDU

Копія з Циркуляра Міжнародного центру малих планет

ПІСЕННА ТВОРЧІСТЬ

Дипломи лауреата музичних фестивалів та конкурсів
(у 1997–2007 рр. творчість В.П. Матвієнка відзначена 50 дипломами)

ЦЕРКОВНІ НАГОРОДИ

Орден
Преподобного
Нестора Літописця
I ступеня
(2004 р.)

Орден
Святого Рівноапостольного
князя Володимира Великого
II ступеня
(2000 р.)

Орден
"За церковні заслуги"
(2002 р.)

Орден "За патріотизм"
I ступеня
(2001 р.)

ЦЕРКОВНІ НАГОРОДИ

Орден "Святий князь Володимир" II ступеня (золота копія)

(2006 р.)

Орден "Святий князь Володимир" II ступеня

(2006 р.)

Орден "Святий князь Володимир" III ступеня

(1999 р.)

Орден "Святий князь Володимир" IV ступеня

(1999 р.)

ЦЕРКОВНІ НАГОРОДИ

Орден
Святого Архістратига Михаїла
(2002 р.)

Орден
Святого Юрія Переможця
(2006 р.)

Орден "Різдво Христове"
(2000 р.)

Орден "Данило Галицький"
(2004 р.)

Робота — як життя

Для тих, хто творить Україну —
В роботі,
в творчості,
в житті.
Хто в серці лиш одну-єдину
Несе її на видноті.
Хто в кожній справі бізнесовій
Себе на терен скрізь веде:
Працює мудро і на совість,
Гартує серце молоде.
Не довіряючи підлоті,
Живе, як суджено, як є:
Себе знаходить у роботі
І людям щастя додає.

Рубіни Донбасу

За час навчання в Київському фінансово-економічному інституті я зрозумів суть складових економіки, важливість важкої індустрії, найхарактернішої для Донбасу, і насамперед — вугільної промисловості, чорної металургії, хімічної промисловості, машинобудування, енергетики. Написання курсової роботи з питань важливості важкої індустрії допомогло мені визначитись при виборі переддипломної практики. Однозначно це був Донбас. Разом із двома студентами з нашого інституту проходив практику в Маріупольському (тоді ще Ждановському) відділенні Промбанку СРСР. Мій звіт з проходження практики був добре оцінений як керівництвом відділення банку, так і викладачами інституту. Склавши успішно державні іспити та отримавши диплом економіста, я почав працювати у тому самому відділенні Промбанку, де практикувався, оскільки керуючий відділенням запросив мене на посаду кредитного інспектора. Пам'ятаю, тільки-но я приїхав додому, одразу отримав телеграму з Маріуполя: «Володя, приезжай срочно, некому работать. Кленцер». Так з липня 1959 року розпочалась моя трудова діяльність.

У цей період згідно з рішенням союзного уряду розгорталась величезна програма житлового будівництва. Потрібна була наполеглива праця, оперативність у прийнятті та фінансуванні відповідних планових, проектних, кошторисних та інших документів. Промбанк (згодом Будбанк) був єдиним банком з фінансування промисловості, транспорту, житлово-комунального будівництва. Він відігравав важливу роль у розвитку економіки Донбасу, в тому числі й індустріального Маріуполя. Керуючий нашим відділенням Стефан Іванович Кленцер — вимогливий, чуйний, людяний, став для мене хрещеним батьком. Він завжди дотримував свого слова. Коли я одружився, то через 20 днів вже мав однокімнатну квартиру. Це було щастя. Відтоді я повірив у банк, у керівників банку, що, мабуть, відіграло вирішальну роль при виборі професії банківського працівника.

Молоде подружжя Матвієнків — Володимир та Галина

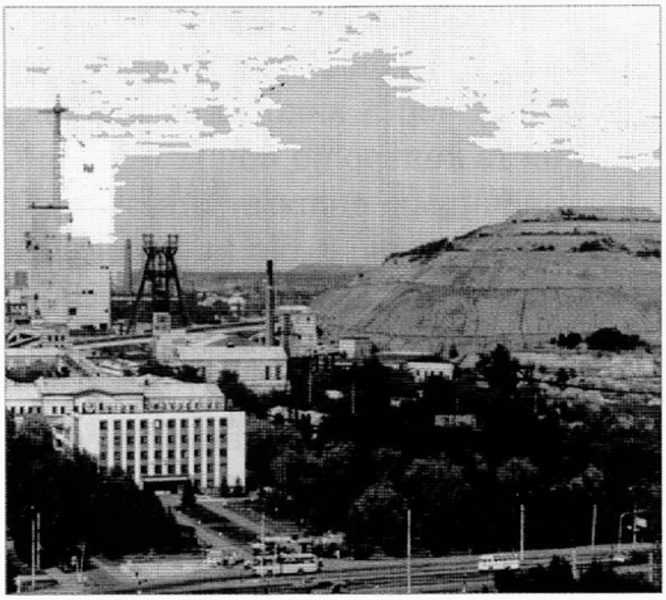
У подальшому я не мав проблем із житлом. Коли мене переводили на вищу посаду, я впродовж 3—4 місяців отримував квартиру. Через мізерну зарплату більшість випускників вузів йшли до інших господарських структур, будівельних, проектних організацій, але я своєму банку не зраджував. Дефіцит сімейного бюджету компенсувався викладацькою роботою в інститутах і на бухгалтерських курсах. Уже в той час я розумів, що знання треба поглиблювати, і тому склав вступні іспити до аспірантури при Київському інституті народного господарства.

Маріуполь вражав мене зеленню та дивовижним Азовським морем, а ще більше величезними заводами: Азовсталлю, металургійним комбінатом імені Ілліча, Азовмашем та ін. Ці гіганти важкої індустрії давали людям роботу, країні — метал, а місту — загазованість. Але металурги на це не зважали. Трудова велич міста була гордістю всіх маріупольців.

Через декілька років мене призначили керуючим Артемівським відділенням Донецької обласної контори Будбанку СРСР. Мені як раз виповнилось 25 років. Пам'ятаю, як у мій невеликий кабінетик забігла жінка і запитала: «Молодой человек, вы не знаете, где управляющий?» Я відповів, що я «управляющий». Вона кинула: «Бросьте!» і побігла в інші приміщення банку. Мій хлопчачий вигляд не викликав у неї довіри. Потім, упродовж чотирьох років роботи, у мене склалися дуже добрі стосунки з підприємствами, будівельними, геологорозвідувальними організаціями тресту «Артемгеологія».

В Артемівську я був обраний депутатом міської ради, очолював планово-бюджетну комісію. В цьому регіоні діяли підприємства вогнетривкого виробництва в Часов-Ярі, соляні шахти, підприємства машинобудування, легкої та харчової промисловості, відомий завод шампанських вин.

Призначення на посаду заступника керуючого Донецькою обласною конторою Будбанку СРСР було кроком до оволодіння масштабнішими ділянками роботи. Область займала ключові позиції не тільки у

Донецький пейзаж

народному господарстві України, а й в усьому СРСР, особливо у вугільній промисловості, чорній металургії, машинобудуванні та хімії. До цього часу у мене добрі стосунки з багатьма підприємствами цих галузей. Ми фінансово підтримуємо вугільну промисловість, хімічну промисловість, машинобудівні та металургійні підприємства. З глибокою повагою ставлюся до Володимира Семеновича Бойка, Героя України, директора Маріупольського комбінату ім. Ілліча — патріота, фахівця, людини з великої літери. Директор Авдіївського коксохімічного заводу Геннадій Олександрович Власов, директор Ново-Краматорського машинобудівного заводу, Герой України Георгій Маркович Скударь та інші — невтомні патріоти донецького регіону освітлюють Донбас, як рубіни:

В светлом небе донецком голубиную стаю
Догоняет степной ветерок.
Пусть им вслед улетает эта песня простая,
Песня трудных шахтерских дорог.

Что ты знаешь о солнце, если в шахте ты не был,
Если ходишь под солнцем с утра?
Только тот ценит солнце и высокое небо,
Кто поднялся с зарей на-гора.

Не смотрите, подруги, на шахтерские руки —
С них донецкий не смыт уголек.
Вы в глаза и сердца загляните, подруги,
В них горит золотой огонек.

Так пускай расцветает под степными ветрами
Белых яблонь весенний наряд!
И всегда вечерами над родными копрами
Огоньки, как ***рубины****, горят.*

(Шахтерская лирическая)

Яскравими вогнями горять на Донбасі лампочки збудованих в той час Слав'янської, Вуглегірської, Курахівської ГРЕС, до яких я теж був причетний через виконання банківських функцій фінансування, кредитування та контролю при їх будівництві та введенні в експлуатацію.

Значними подіями стали будівництво киснево-конверторного цеху, доменної печі 1-біс на Єнакіївському металургійному заводі, коксової батареї 4 на Єнакіївському коксохімзаводі, установки з грануляції шлаку на Макіївському заводі ім. Кірова, цехів Авдіївського коксохімзаводу, цеху металопрокату і комплексів, цеху 3 потужністю 100 тис. т стального дроту на Харцизькому сталедротоканатному заводі, низки виробництв на Горлівському хімкомбінаті, 5 агломераційних стрічок на заводі ім. Ілліча в м. Жданові (нині Маріуполь), доменної печі Жданівського заводу «Азовсталь», потужностей з випуску мінеральних добрив, виробництву барієвих солей, етилбензолу та слабкої азотної кислоти на Горлівському і Костянтинівському хімічних заводах, нових потужностей з виробництва каліброваного металу на Костянтинівському метзаводі і т. ін. Ці потужності відіграли значну роль у розвитку промислової бази Донбасу та України в цілому.

Яскравим рубіном сяє постать керуючого Донецької обласної контори Будбанку Далини Григорівни Перстневої, яка з 1955 по 1980 роки очолювала Донецьку обласну контору Будбанку СРСР. Це був керівник з чоловічим характером та материнським серцем. За високий професіоналізм вона відзначена високими урядовими нагородами. Її учениця і послідовник Джемма Сергіївна Маслова очолила в 1981 році Донецьку обласну контору Будбанку. Вона почесний громадянин м. Донецька, заслужений економіст України.

«Владимир Павлович Матвиенко, — пише Д.С. Маслова — известный в Украине и за рубежом банкир, свои "университеты" начинал и совершенствовал в Донецкой областной конторе Стройбанка. Контора была одной из самых крупных в системе Стройбанка СССР и многие годы являлась кузницей кадров для всей Украины. И не случайно, что управляющая конторой Далина Григорьевна Перстнева, известный профессионал и уважаемый работник во всей системе Стройбанка, не могла не заметить одаренного молодого специалиста». Ветеран банку, колишній начальник планово-економічного відділу Донецької обласної контори Будбанку Надія Григорівна Пшенична вважає: «Бог наградил Владимира Матвиенко даром слова, краткого, но емкого».

Рубіни Донбасу завжди будуть світити закоханим у працю, творчість, в Україну. До речі, кремлівські рубінові зірки теж виготовлені в Донбасі.

Спогади про Дніпро

З 1972 року за рішенням Української республіканської контори Будбанку СРСР я продовжив свою трудову діяльність на посаді керуючого Дніпропетровської обласної контори Будбанку СРСР. Це був другий після Донецької області регіон за економічним потенціалом з перевагою гірничо-рудного потенціалу та водними ресурсами.

Дніпропетровськ вразив мене широчінню Дніпра, парками та скверами. Адаптація в цьому місті проходила напружено через деякі особливості в характері людей, стилі керівництва області та міста. Відчувалося також, що звідти вийшли такі партійні керівники, як Л.І. Брежнєв, В.В. Щербицький, О.Р. Ватченко. Регіон «вождів» поряд із мобілізацією трудових колективів на виконання планів соціального і економічного розвитку мав амбіційний характер ще й тому, що в Дніпропетровську знаходився Південний машинобудівний завод, який був центром радянського ракетобудування та створення космічних кораблів. Після розпаду СРСР це підприємство втратило свою масштабність, проте ракетне виробництво не припинилося.

Маючи необмежений доступ до вищих ешелонів влади, керівництво області та міста було дуже вимогливим і постійно ініціювало додаткові заходи з поліпшення благоустрою міста, створення понадпланових об'єктів культури, побуту та ін. Пам'ятаю підготовку до 200-річчя Дніпропетровська. Були оновлені майже всі вулиці міста та паркові зони. До цього свята місто набуло нового «обличчя».

Були мобілізовані величезні ресурси шляхом залучення фондів підприємств, позалімітних коштів та участь у цьому різних міністерств. За таких умов було проблематичним виконати вимоги діючого законодавства щодо цільового спрямування грошових потоків відповідно до планових вимог. А це для установ Будбанку було «залізним» правилом. За всілякі подібні порушення можна було отримати догану і навіть втратити посаду. Тож приходилось домовлятися з керівниками області

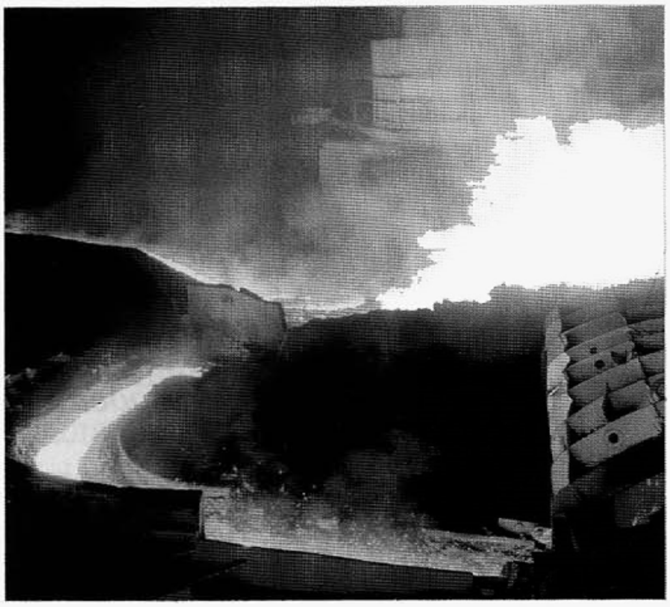

В.П. Матвієнко у період роботи у м. Дніпропетровськ

щодо використання їх можливостей для отримання певних фінансових та проектних дозволів у вищих ешелонах влади (союзних та республіканських). Мені було також зрозуміло, що права регіонів у сфері капітального будівництва занадто обмежені, тому треба було шукати шляхи вирішення цих питань. Адже вони мали сприяти поліпшенню життєвих умов населення. Таке протиріччя між союзними правилами і розумінням розв'язання проблем населення місцевими органами влади було чи не єдиним фактором постійної нервової напруги. А оскільки подібних ініціатив було безліч, керівник інвестиційного банку мав бути кмітливим та застережливим.

Пам'ятаю будівельника Бориса Мільмана, який полюбляв будувати набережні вздовж правого берега Дніпра. Такі величезні обсяги робіт банку було складно проконтролювати, особливо обсяги намивання піску. Дніпропетровська обласна контора Будбанку СРСР постійно виявляла приписки невиконаних робіт, за які застосовувалися штрафи та стягнення грошей на завищені обсяги. Цей будівельник був вхожий до партійних керівників міста. І щоразу, коли банк застосовував до його діяльності фінансові санкції, в справу втручалися партійні функціонери. Борони Боже стати об'єктом таких «розбірок». Якось Борис Мільман зізнався мені: «Володимире Павловичу, я хочу вам сказати, що завжди дотримуюсь одного берега». Я запитую його: «Якого? Лівого, чи правого?» Він відповідає: «Партійного». Тоді я зрозумів, що треба діяти інакше. Було запроваджено обмеження кредитування виконаних робіт залежно від обсягу приписок. Після цього трест «Дніпроспецбуд» перестав «провокувати» банк, і ми стали діловими партнерами. Дніпровська набережна найбільша і найкраща в Україні. Одна із вулиць міста, що прилягає до набережної, названа на честь Бориса Мільмана.

Семирічний період роботи в Дніпропетровській області збагатив мій досвід ведення банківської справи. Відносини з Міністерством чорної металургії України сприяли поглибленню економічного аналізу підприємств металургії, забезпеченню безперебійного фінансування та кредитування новобудов і реконструйованих підприємств: доменної печі 9 на Криворіжсталі, Нікопольських південно-трубного та феромарга-

Виплавка сталі на комбінаті «Криворіжсталь»

нцевого заводів, гірничих підприємств з видобування марганцю, виробництва аміаку в Дніпродзержинську, металургійних заводів у Дніпропетровську, Дніпродзержинську, вугільних шахт у Павлограді, трубного заводу в Дніпропетровську та багато інших. В області працювали могутні будівельні організації: Дніпротяжбуд, Дніпрожитлобуд, великі монтажні трести. Вражав розвиток соціально-культурної сфери.

З економікою міста я познайомився глибше, коли був обраний депутатом Дніпропетровської міської ради народних депутатів і очолив планово-бюджетну комісію.

Добрі згадки про місто пов'язані ще й з тим, що тут народився мій син Павло, а дочка Ірина вчилась у Дніпропетровському державному університеті. У цьому закладі я викладав фінансові дисципліни. Тут мені було присвоєно звання доцента.

Моє ставлення до Дніпропетровська найяскравіше виражено у пісні «Спогад про Дніпро», присвяченій сину Павлу:

Горів весь захід над Дніпром,
Неначе ватра на узліссі,
А ми встрічалися гуртом
У тім липневім лісі.

Тепер я з вами на Дніпрі
Гойдаю хвилі голубі,
А біля нас снують дніпрянки,
Як чорноокії циганки.

А в небі місяць молодий
Козацькі вуса підкрутив,
І весь Дніпро в огнях горів
Та я це місто полюбив.

Я народився в літні дні
На берегах Славутича,
І тут історія моя,
Як хвиля сивого Дніпра.

І ця історія нова
Мене до ПНЕРУ [1] привела
Вона несе і знов і знов
До всіх людей мою любов.

Створення колективу банку було найголовнішим завданням. Проте одномоментно його ніколи не вирішити. Ставлячи високі вимоги перед людьми, доходиш висновку, що головною проблемою для керівника є невідповідність професійного рівня підлеглих інтелектуальному рівню керівника. Це, мабуть, вічна проблема, тому питанню кадрів треба приділяти особливу увагу.

Сьогодні всі вітчизняні комерційні банки працюють в одному політико-економічному середовищі, маючи одну правову основу, схожий набір банківських продуктів і сфер їх реалізації. Проте є один аспект, абсолютно унікальний для банку, — персонал. Він робить банк відмінним від банків-конкурентів. У ринкових умовах жоден банк не може займати монопольне становище. Завжди існуватиме конкуренція, причому в міру насичення ринку банківськими продуктами вона буде загострюватися. Рішення клієнта працювати з тим чи іншим банком значною мірою залежить від рівня запропонованого сервісу, професіоналізму та вміння персоналу задовольнити вимоги клієнтів, запропонувати їм нові види послуг за конкурентосприйнятними цінами.

Саме тому персонал банку є вирішальним фактором у конкурентній боротьбі. В умовах сьогоднішнього фінансового ринку, що динамічно розвивається, конкурентну боротьбу виграє той, хто створить ефективно діючу систему управління персоналом[2].

[1] ПНЕРУ — Партія національно-економічного розвитку України, яка має понад десятирічну історію.

[2] *В.П. Матвієнко, П.В. Матвієнко.* Промінвестбанк: стратегія відтворення. — К.: Наук. думка, 2002. — С. 302-303.

Стольний град Київ

Київ завжди був і є привабливим для кожної людини, що проживає в Україні. В радянські часи до нього тягнулось багато людей з різних регіонів Радянського Союзу. І це логічно. Київ був історичною столицею трьох слов'янських народів: українців, росіян і білорусів.

Його мальовничий ландшафт, безліч парків, гордий і сильний Дніпро-Славутич робили це місто найкращим у світі. Ось чому майже всі мої товариші з випуску 1959 року Київського фінансово-економічного інституту намагались будь-яким способом залишитись працювати в Києві або повернутись до нього хоча б через декілька років. Зізнаюся, що таке бажання не покидало і мене, але воно не було самоціллю. Доля розпорядилась так, що я таки повернувся до Києва, але через 20 років, зі значним досвідом ведення банківської справи та наукової роботи. За плечима був диплом кандидата економічних наук, звання доцента та 17-річний стаж викладацької роботи в університетах за сумісництвом. Тому відчував себе більш впевнено, проте з великим хвилюванням приживався у цьому місті з його специфічним столичним характером і високою управлінською сферою, маючи постійні контакти з партійними функціонерами та державними чиновниками.

Цей період був у моєму житті переломним, бо я став людиною, причетною до урядових структур. Досвід роботи в Донбасі, на Дніпропетровщині допоміг мені впродовж 3 років реалізувати себе як професіонала, що так цінувалося у ті часи. Набуте почуття високої відповідальності та зростання авторитету в колективі банку стали головними критеріями визнання мене можливою кандидатурою на посаду керуючого Українською республіканською конторою Будбанку СРСР.

Ось як пише про мене колишній голова Правління Будбанку СРСР Михайло Семенович Зотов у своїй книзі «Я — банкир: От Сталина до Путина»[1]:

---

[1] *Зотов М.С.* Я — банкир: От Сталина до Путина. — Москва, 2004. — С. 242—244.

«Среди руководителей республиканских контор выделялся Владимир Павлович Матвиенко, управляющий Украинской республиканской конторой Стройбанка, а потом Промстройбанка СССР. Мы выдвинули его на эту самостоятельную, большую должность в 1982 году без особых колебаний. В свои 44 года это был образованный экономист, ученый. Он глубоко разбирался в проблемах финансирования, денежного обращения, кредитования, расчетов, прекрасно знал состояние экономики Украины, окончил Киевский финансово-экономический институт и аспирантуру при нем, защитил кандидатскую диссертацию. Прошел путь от кредитного инспектора в Ждановском отделении Промбанка СССР до заместителя управляющего Украинской республиканской конторой Стройбанка. В ту пору, пожалуй, никто так глубоко не знал проблем инвестиционного комплекса Украины, как Владимир Павлович.

При необходимости под руководством Владимира Павловича готовились аналитические записки в правительство Украины, в которых очень объективно отражались как положительные явления в экономике республики, так и просчеты, недостатки в ее развитии, отражались проблемы, которые необходимо было решать руководителям Украины в промышленности, здравоохранении, культуре.

К мнению Владимира Павловича прислушивались, на основе записок принимались важные решения. Когда в республиканской конторе подводились итоги работы или обсуждались принципиальные проблемы капитального строительства, то на такие заседания обязательно приходили ответственные работники ЦК Компартии Украины, правительства республики. Часто присутствовали на этих совещаниях и первые лица — председатель Совета Министров Украины, его заместители.

Именно здесь они могли получить исчерпывающую информацию о положении дел в капитальном строительстве, узнать, какие проблемы в нем нужно решать в первую очередь.

Я часто бывал на Украине, в Киеве, обсуждал наболевшие вопросы взаимодействия с руководством республики. Немало поездил по Украине, где строилось много объектов всесоюзного значения.

На месте легче было решать возникающие проблемы их финансирования, обеспечения техникой и материалами. В Днепропетровске мы провели совещание банковских работников и строителей, где рассмотрели опыт и вопросы их взаимодействия. В работе совещания, в его подготовке принял активное участие и Владимир Павлович. Сумел он также укомплектовать контору знающими, высококвалифицированными работниками.

Профессионализм, деловые качества, они ценятся во все времена. Даже в такие смутно-страшноватые, как наши. Пригодился Владимир Павлович и нынешней, независимой Украине — после распада СССР он в 1991 году возглавил правление Национального банка Украины, а с 1992 года — Проминвестбанк республики, который сейчас входит в 1000 самых крупных банков мира. Банкир, профессор, академик, — он не отрекается от совместного прошлого; в своей книге «Проминвестбанк: стратегия возрождения» он пишет:

"Проминвестбанк продолжает славные традиции своих предшественников — украинских филиалов Промбанка, Стройбанка и Промстройбанка СССР, с участием которых 70 лет создавался индустриальный потенциал Украины, закладывались основы победы в Великой Отечественной войне, осуществлялось послевоенное восстановление республики. Этот опыт — бесценное достояние, которое мы в Проминвестбанке стараемся приумножить. В 2001 году наш банк выдал свыше 14,4 миллиарда гривен в виде кредитов. 96% из них направлено в производственную сферу. Возрождение промышленного потенциала — наша цель".

Мне очень хотелось бы, чтобы к словам бывшего советского банкира, ныне возглавляющего крупнейший коммерческий акционерный банк Украины, прислушались и руководители России».

У 2007 році виповнюється 25 років як я очолюю єдиний український банк, що має велику історію і стоїть на принципах підтримки вітчизняних товаровиробників. Банк пройшов шлях від системи безповоротного фінансування капітальних вкладень до більш ефективних принципів довгострокового їх кредитування. За рахунок довгострокових кредитів банку були введені потужності з виробництва великогабаритних шин на Дніпропетровському шинному заводі, з первинної переробки нафти на Лисичанському нафтопереробному заводі, здійснено переозброєння Харківського електроапаратного та Дніпропетровського комбайнового заводів, виробничого об'єднання «Павлоградвугілля», побудовані Рубіжанський та Київський картонно-паперові комбінати, комплекс об'єктів з перевантаження рідкого аміаку на Одеському припортовому заводі, виробництво фталевого ангідриду на Рубіжанському виробничому об'єднанні «Краситель», потужностей з виробництва глинозему на Миколаївському глиноземному заводі. Банк видавав кредити на 6—10 років, що розкривало ширші можливості доступу до довгострокових інвестицій у промисловість.

Ставши у 1992 році акціонерним комерційним банком, Промінвестбанк зайняв провідну позицію в сфері інноваційно-інвестиційної діяльності. Перехід від авансування будов до «наскрізного» кредитування у

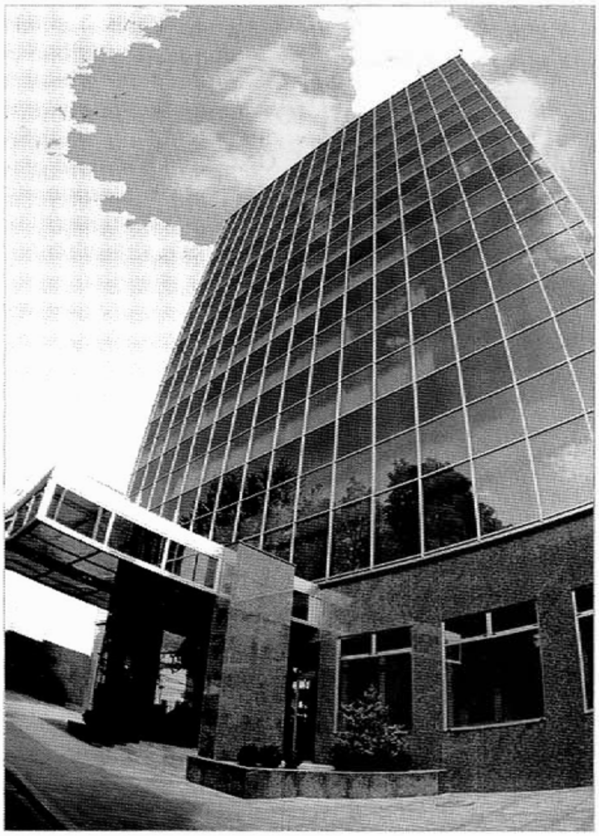
В.П. Матвієнко —
Голова Правління Промінвестбанку

межах повної кошторисної вартості позитивно позначився на всьому процесі капітального будівництва в країні. Був запроваджений диференційований підхід у процесі кредитування. Він заохочував госпрозрахункові підприємства розробляти напружені плани економічного та соціального розвитку. Відсоток за кредит почав застосовуватись на практиці як економічний норматив, що дало можливість банку активно впливати на діяльність підприємств, заохочуючи їх до ефективної праці.

Удосконаливши фінансові відносини в будівництві, кредит у республіці став активним інструментом формування противитратного механізму господарювання, що стимулювало ефективність виробництва. З удосконаленням механізму фінансування і розрахунків було запроваджено застосування нових форм комплексних та полегшених прогресивних конструкцій на об'єкті в цілому, що сприяло прискоренню монтажу будинків, ліквідації приписок обсягів перевезення вантажів та скороченню витрат на їх перевезення, зменшенню кількості платіжних документів. Таке нововведення у роботі банку, апробоване автором ще у Донбасі, набуло поширення на будовах України.

Відповідно до рішення союзних органів СРСР з 1 січня 1988 року були створені шість спеціалізованих державних банків, у тому числі Український республіканський банк Промбудбанку СРСР на основі реорганізації Української республіканської контори Будбанку СРСР. У цей період Укрпромбудбанк фінансує до десяти тисяч будов промислового призначення, будівельної індустрії, на транспорті та зв'язку, а також в системі Держпостачу СРСР. Нарощуючи обсяги коротко- та довгострокового кредитування, наш банк здійснював ефективний контроль за станом будівництва, введенням в дію об'єктів як виробничого призначення, так і соціальної сфери, організацією безготівкових розрахунків у народному господарстві України.

Хочу звернути увагу на декілька знаменних для мене років: **1988 рік**, коли вперше вдалося запровадити комп'ютерну технологію в банківській справі; **1990 рік**, коли розпочався процес творення нових банків на основі їх комерційної діяльності; **1991 рік**, коли Україна стала незалежною.

Центральний офіс Промінвестбанку

З 1 січня 1988 року розпочали свої операції 6 нових банків: Держбанк СРСР, перетворений на емісійний центр, Промбудбанк СРСР, Агропромбанк СРСР, Житлосоцбанк СРСР, Ощадбанк СРСР та Зовнішекономбанк СРСР. Нерівномірний розподіл клієнтури між банками створив надмірне навантаження в одних банках і водночас брак кваліфікованих кадрів та вільготніші умови в інших.

Промбудбанк СРСР, якому була передана майже вся клієнтура колишнього Держбанку СРСР, страждав від перевантаження операційного дня через відсутність необхідної кількості працівників. Так, Українська республіканська контора Промбудбанку СРСР отримала додатково лише 300 осіб, що за умов застарілої обчислювальної техніки створювало збої в роботі, величезну завантаженість колективу банку. Єдиним виходом з такої ситуації було впровадження новітньої обчислювальної техніки — комп'ютерів.

Уже в березні 1988 року мені вдалося побувати в Бірмінгемі (Велика Британія) на підприємстві, де виготовляли найпотужніші на той час комп'ютери з процесором 386. За допомогою Промбудбанку СРСР я отримав довгостроковий кредит (понад 1 млн фунтів стерлінгів) у Зовнішекономбанку СРСР. Через кілька місяців комп'ютери були доставлені в Київ. Обчислювальний центр, який працював на машинах «Мінськ-32», швидко переорієнтувався на персональні комп'ютери. Їх апробація в установах банку дала змогу перейти до широкого впровадження комп'ютерної технології у роботу установ банку. Ми першими в Україні перейшли на комп'ютерну обробку платіжних документів. Об-

числювальний центр був реорганізований у комп'ютерний, де розроблялися комп'ютерні програми.

Нині комп'ютерний центр (КЦ) Промінвестбанку є його серцем. Розробивши нову схему розрахунків, КЦ забезпечує здійснення платежів за лічені хвилини. Щорічно він обробляє понад 100 млн грн. платіжних документів. Розвиток комп'ютерного центру дозволив реалізувати такі стратегічні завдання, як зосередження платежів в єдиному центрі, створення розрахункової палати та біржі кредитних ресурсів, що сприяє більш раціональному управлінню грошовими потоками та зростанню обсягів активних операцій банку.

У 1990 році обсяги фінансування та кредитування Укрпромбудбанком дорівнювали обсягам усієї сучасної банківської системи України, хоча в банку працювало лише 7500 осіб. Чисельність штату сучасних комерційних банків у десятки разів більша. Я акцентую увагу на цьому лише тому, що наявність величезної кількості банків не є виправданою.

Особливим для мене став 1991 рік, коли Верховна Рада обрала мене Головою Національного банку України. Проголошення запровадження української національної валюти було сміливим кроком, адже після цього ще більш як півроку проіснував Радянський Союз. І у серпні того самого року була зроблена спроба придушити прагнення українського народу до незалежності. Приїзд до Києва генерала Вареникова тому свідчення. Колишній голова фракції Верховної Ради Володимир Пилипчук сказав мені, що я теж був у списку осіб, які підлягали страті в разі придушення руху за незалежність. Остаточну крапку у цих подіях поставив грудневий референдум 1991 року, коли український народ об'єднався в єдиному прагненні до незалежності.

Незважаючи на серпневі події, Національний банк проводив активні дії щодо захисту як внутрішнього ринку, так і контролю за зовнішньою торгівлею, запровадження купонокарбованців та національної валюти, створення дворівневої банківської системи, технології електронних платежів, кадрового забезпечення Національного банку. Про це та інше викладено далі.

Говорячи про стольний град Київ, не можна не згадати слова «Як тебе не любити, Києве мій». Проте душа болить, коли бачиш, як вирізають тисячі зелених дерев на схилах Дніпра, як ці «уболівальники» природи зафарбовують пеньки під зелень, щоб не було видно, як плачуть уже не дерева, а їхнє коріння.

Вироком таким людям звучать слова пісні «Плакала берізка»[1].

---

[1] *Володимир Матвієнко.* Пісне моя зоряна. — К.: Музична Україна, 2001. — С. 69.

Плакала берізка у квітневім лісі,
З неї сік точився, як сльоза по листі.
Наче кров із рани, — боляче дивиться, | Двічі
Плакала берізка — ніжна, білолиця. |

П р и с п і в:
Берізка плакала, плакала, плакала,
А сльози капали, капали, капали.
Берізка плакала, неначе дівчина, | Двічі
Берізка плакала, напевно, з відчаю. |

Що то за людина, що то за родина?
В небі і над лісом почорніла днина.
Гострий дзвін сокири пролунав до болю, | Двічі
А душа прощалась з вічною любов'ю. |

П р и с п і в.

Плакала берізка у квітневім лісі,
З неї сік точився, як сльоза по листі.
Наче кров із рани, — боляче дивиться, | Двічі
Плакала берізка — ніжна, білолиця. |

П р и с п і в.

Що це за «господарі», звідки вони взялися в рідній Україні? Вони захопили владу і немає сили, щоб їх зупинити.

Найгірше те, що в Україні не існує авторитету влади. Приватизована українська влада, як іржа роз'їдає людську мораль. Розкошування за незароблені гроші, відсутність сорому за непорядні вчинки стали нормою життя. Увійшло навіть у моду спочатку нагрішити, а потім піти до церкви і «очиститися» для нових зловживань. «Правдолюбці» почали вихваляти крадіїв[1].

Незважаючи на таке недосконале як екологічно, так і політично суспільне середовище, Київ залишається для мене колискою натхнення. Адже київське небо надихає мене на поетичну творчість. Я вдячний поету Дмитру Павличку за його добру оцінку моїх перших віршів у збірці «Люблю я свою Україну», а також поету Миколі Сингаївському.

---

[1] *В.Матвієнко.* Планета життя. — К.: Наук. думка, 2006. — С. 101.

Тож з великою любов'ю до Києва я дарую йому свою пісню «Стольний град Київ», яку неодноразово виконував всесвітньо відомий народний артист України Володимир Гришко. У 2005 році ця пісня звучала на День Києва у палаці «Україна»:

Місто величне —
Стольний град Київ.
Сяє в обличчя
Сонце надії.
Києве рідний,
Саде квітучий,
З далеку видно
Київські кручі.

Приспів:
Золото сонця сяє в блакиті.
Пісня про Київ, наче молитва.
Краще на світі — київське небо.
Де б не бував я — лину до тебе.

Друзів стрічає
З повною честю.
Любий Хрещатик,
Храми Печерська,
Слово Тараса,
Дзвони Софії,
Ви є окраса
Гордої мрії.

Приспів.

Ти променистий
В будні і свята.
Лине над містом
Пісня крилата.
Ти — за свободу.
Ти — за родину.
Гордість народу
Честь України.

Приспів.

Монолог у дорозі з Чорнобиля

Трагічна ніч 26 квітня 1986 року стала для українського народу відправним пунктом на новому життєвому шляху, овіяному смертоносною радіацією. Жодна війна так не вплинула на психологічний стан мільйонів людей, які опинилися в так званій забрудненій зоні, як вибух на четвертому енергоблоці Чорнобильської атомної електростанції. Після цього вибуху людина втратила віру в майбутнє. Адже радіоактивність негативно впливає на людський організм упродовж тисячі років. Це не попіл від вибуху атомної бомби, це руйнівна радіаційна сила, яка накопичується в організмі.

Суспільство і влада за 20 років так і не оцінили загрозу радіоактивного згарища, яке масою у десятки тон лежить під напівзруйнованим «саркофагом». Таке нерозуміння небезпеки свідчить про відсутність людського інтелекту в окремо взятій країні.

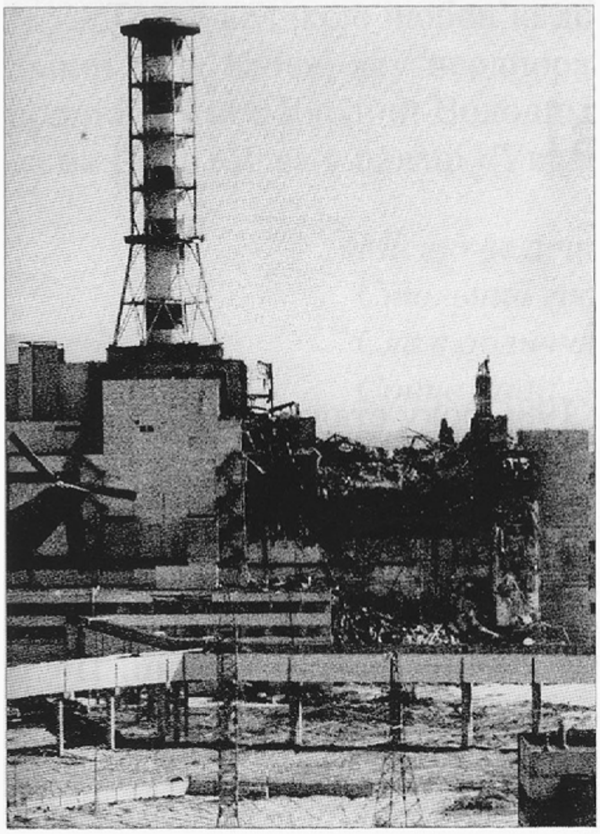
І правителі, і прості люди, і багаті, і бідні дихають одним повітрям, живуть на одній землі. У кожного є діти. Як вони житимуть? Яке на них чекає майбутнє? Чому ніхто не кричить «SOS»?! Адже для вжиття заходів з виправлення складного становища 20 років було б достатньо. Нова трагедія може виникнути у будь-який час.

Люди! Нас багато. Тож давайте «скинемося» по гривні та почнемо відновлювати середовище нашого проживання. Без впевненості у завтрашньому дні не може бути щасливого сьогодення. В останньому, мабуть, і полягає причина бездіяльності верхів та байдужості низів:

Прозрійте, люди!
Ще не смерть!
Ще винуватці поміж вами...[1]

---

[1] *В. Матвієнко.* На рідних роздолах. — К.: Укр. письменник, 1999. — С. 38.

Зруйнований трагічним вибухом IV енергоблок Чорнобильської атомної електростанції

Деякі винуватці, які в той трагічний період були причетні до створення Чорнобильського ядерного монстра, уже на тому світі:

Чорнобиль — слово, як набат,
То наше пекло, наша доля...[1]

Авральне ведення будівельних робіт на IV енергоблоці Чорнобильської атомної електростанції, низька якість їх виконання, приписки невиконаних обсягів зумовили неякісну систему автоматичного захисту реактора. Якби було дотримано технологічних норм автоматичного захисту, радіоактивна маса не вирвалась би в атмосферу з усіма відомими наслідками для людей та природи (лісів, земель, водних ресурсів).

У зв'язку з неготовністю IV блоку через незабезпечення його аварійного захисту Будбанк як член державної комісії не підписав акт введення його в експлуатацію. Але ніхто на це не зважив. Правовий нігілізм спричинив жахливу техногенну катастрофу.

Нігілізм, неповага до законів породжують сваволля державних чиновників, масову корупцію, хабарництво. Під прикриттям демократії зароджується диктатура, яка, як відомо, немає ні честі, ні совісті.

Згадуючи 1986 рік, я запам'ятав на все життя листопадовий сніг, що вкрив багатостраждальну землю, біль у серці за людей, за себе, свою сім'ю, що вже ніколи не повернуться до щасливого минулого з рідною природою та безпечною землею. Тільки тимчасове забуття відривало мене від думки про страшний злочин, що забрав життя та здоров'я мільйонів людей. Їдучи в авто по автотрасі з Чорнобиля до Києва, я знову і знову згадував ті страшні «атомні» дні, які знівечили нашу землю. Хотілося кричати на весь світ, але в горлі стояв клубок образи, а сльози

[1] Там же.

заливали обвітрене радіацією обличчя. Цими почуттями сповнений «Монолог у дорозі з Чорнобиля»[1]:

Біда, як кажуть, за бідою.
О, наша воле молода…
Де Прип'ять славилась водою,
Тепер чорнобильська біда.
Де важко людству і людині,
Хоч під ногами чуєм твердь.
Та розповзлась по Україні
Радіаційна тиха смерть.
Вона чигає і за мною,
Лягає тінню на чоло,
Де звіку понад Уж-рікою
Біліє і моє село.
Де червоніють краснотали,
Де чебреці війнуть з полів,
Там землю власну занедбали
Ті, хто душею обмілів.
Гіркої правди ніде діти —
Вона воскресне і з віків …
Біди чорнобильської діти
Ще проклянуть своїх батьків.
Чи вголос, разом, чи потроху,
Та меч прокляття прозвучить —
За нашу атому Голгофу
І за останню смертну мить.
За всі гріхи, за всі спокути,
За все, що знищено дотла …
А так хотілось добрим бути —
Таким — як мати привела.
Тож повторити знову мушу,
Гукнути словом до людей:
— Загляньте глибше — в серце, в душу,
Полуду скинувши з очей.
Зверніться в помислах до Бога,

[1] *В. Матвієнко.* На рідних роздолах. — К.: Укр. письменник, 1999. — С. 31.

Допоки чує небокрай,
Що в пекло — не одна дорога,
Тож на землі творімо рай.
Земля лиш пам'ять нам поверне —
Про всіх полеглих і живих ...
Не заросте колючим терном
Стежина в ринвах польових.
І проведе мерщій до хати —
Чи в пізній, чи в ранковий час,
Щоб тільки правди не приспати —
Вона одна врятує нас.
Вона — і мужність, і розрада,
Вона, як совість, промовля.
Душа і доля наша — Правда,
А годувальниця — Земля.

«Чорнобиль для України — це приблизно 3,5 млн постраждалих, майже 10 відсотків її території, що зазнали прямого радіаційного ураження». «Одним із наслідків аварії на Чорнобильській АЕС є викид у навколишнє середовище великої кількості радіонуклідів. Приблизно від 30 до 50 відсотків активних радіонуклідів перебуває поза реактором на проммайданчику та прилеглої до нього території. Під час сильних вітрів або лісових пожеж можливим стає перенесення радіоактивних частинок з пилом, димом і потоками повітря»[1]. Звертаючи увагу на цей факт, не можу зрозуміти людей, які навесні та восени спалюють на своїх городах сухе листя, гілки, дихаючи, по суті, радіонуклідами та «нагороджуючи» отрутою своїх сусідів і перехожих. Це свідчить про низьку самосвідомість людей, а держава не вживає жодних заходів щодо роз'яснення негативних наслідків таких вогнищ для здоров'я, а то й просто не забороняє подібні дії.

Радіоактивно забруднена земля стала ворожою для людини. Але можна послабити її негативний вплив, якщо вирощувати деякі технічні культури (наприклад, рапс), з яких отримувати чисту сировину для технічних цілей, складаючи солому у вікові могильники. Проте держава поки що немає таких програм. А шкода.

Програма оздоровлення людей, особливо дітей, теж недостатня.

---

[1] *В. Матвієнко.* Планета життя. — К.: Наук. думка, 2006. — С. 73, 77.

СУСПІЛЬНІ НАГОРОДИ

Почесна Відзнака "Велика Зірка України"
(орден та знак)

(2006 р.)

Знак Пошани
"За Віру, Вірність Державі"

(2004 р.)

Знак Пошани
"За сумлінну службу" II ступеня

(2003 р.)

СУСПІЛЬНІ НАГОРОДИ

Почесна орденська відзнака
"Суспільне визнання"
I ступеня
(2004 р.)

Почесна орденська відзнака
"Суспільне визнання"
II ступеня
(2003 р.)

Почесна орденська відзнака
"Суспільне визнання"
III ступеня
(2002 р.)

Орден Пошани
Міжнародної кадрової академії
(2000 р.)

СУСПІЛЬНІ НАГОРОДИ

Орден "За розбудову України" імені Михайла Грушевського IV ступеня

(2000 р.)

Золота медаль "10 років незалежності України" I ступеня

(2001 р.)

Орден "Слава на вірність Вітчизні" II ступеня

(2000 р.)

Орден "Слава на вірність Вітчизні" III ступеня

(1999 р.)

СУСПІЛЬНІ НАГОРОДИ

Орден
"За визначні досягнення"
III ступеня
(2001 р.)

Орден лауреата
Міжнародної премії
"Слов'яни"
(1997 р.)

Орден "Козацька слава"
I ступеня
(2001 р.)

Медаль
"Гетьман Конашевич-Сагайдачний"
(2005 р.)

СУСПІЛЬНІ НАГОРОДИ

Диплом та стела володаря премії "Прометей Престиж"
IV загальнонаціональної програми "Людина року 99"
у номінації "Фінансист року"

СУСПІЛЬНІ НАГОРОДИ

"Кришталевий Слон" — нагорода Переможця Всеукраїнської акції "Золота Фортуна" - 1998 у номінації "Банкір року"

"Срібна статуя з золотим мечем" — найвища нагорода Всеукраїнської V ювілейної акції "Золота Фортуна" (1999 р.)

СВІТОВЕ ВИЗНАННЯ

Почесна нагорода
Папи Римського Іоанна Павла ІІ

АСАМБЛЕЯ ДІЛОВИХ КІЛ УКРАЇНИ

ПОСВІДЧЕННЯ № 02/46

МАТВІЄНКО
Володимир Павлович

за заслуги в розвитку соціального прогресу, збагачення загальнолюдських цінностей та професійні досягнення

рішенням Ради експертів Міжнародної іміджевої програми "Лідери XXI століття" від 06.02.2007 р. Визнаний лауреатом Всеукраїнського рейтингу "Особистість року 2006" в номінації "Лідери промисловості та бізнесу"

Голова
Ради експертів **А. І. САВВОВ**

Почесна нагорода лауреата Всеукраїнського рейтингу
"Особистість року 2006" в номінації "Лідери промисловості та бізнесу"

(2006 р.)

СВІТОВЕ ВИЗНАННЯ

The International Corporation
of Social Partnership
«Europe Business Assembly»

CERTIFICATE #230

Laureate
of the International Award
"GOLDEN MERCURY"
Volodymyr P. Matviyenko

For the personal contribution
to the improvement of the economics
of Ukraine and the development
of the integrational process

Deputy Director General
for Europe

Claudius Porath

Oxford, England
2003

"Золотий Меркурій" – міжнародна нагорода за особистий внесок в оздоровлення економіки України та розвиток інтеграційних процесів

(2003 р.)

СВІТОВЕ ВИЗНАННЯ

АСАМБЛЕЯ ДІЛОВИХ КІЛ

ПОСВІДЧЕННЯ

МАТВІЄНКО
Володимир Павлович

за особистий внесок у відродження духовності, національної науки та культури рішенням Експертної ради міжнародної іміджевої програми «Лідери XXI століття» від 17 червня 2005р. відзначений нагородою

«Свята Софія»

Голова
Експертної Ради **А. САВВОВ**
Реєстр. № 416

Почесна нагорода "Свята Софія" Асамблеї ділових кіл за особистий внесок у відродження духовності, національної науки та культури

(2005 р.)

СВІТОВЕ ВИЗНАННЯ

International Corporation of Social Partnership
Europe Business Assembly

CERTIFICATE #178

Laureate
of the International
SOCRAT'S AWARD

Volodymyr Matvienko

For the personal contribution
to the intellectual development
of the modern society

EBA Director General
John W. A. Netting

EBA Head of
Expert Committee
Enrico Oswald

Oxford, England
2006

Міжнародна нагорода імені Сократа за особистий внесок в інтелектуальний розвиток сучасного суспільства

(2006 р.)

СВІТОВЕ ВИЗНАННЯ

International Corporation of Social Partnership
Europe Business Assembly

CERTIFICATE #010

Laureate
of the International Award
"Best Manager of the Year"

Volodymyr Matvienko
Chairman of the Board
JSC INDUSTRIAL & INVESTMENT BANK "PROMINVESTBANK"

EBA Director General
John W. A. Netting

EBA Head of
Expert Committee
Enrico Oswald

Oxford, UK 2006

Міжнародна нагорода
"Кращий менеджер року"

(2006 р.)

СВІТОВЕ ВИЗНАННЯ

ПОЧЕСНІ НАГОРОДИ
Міжнародного Біографічного Центру (Кембридж, Англія)

Міжнародний орден
"За заслуги"
(2002 р.)

Медаль
"За заслуги у XX сторіччі"
(1998 р.)

Медаль "2000 видатних
інтелектуалів XXI сторіччя"
(2001 р.)

Медаль
"Людина року 1998–1999"
(1999 р.)

СВІТОВЕ ВИЗНАННЯ

ПОЧЕСНІ НАГОРОДИ
Міжнародного Біографічного Центру (Кембридж, Англія)

Срібна медаль

(2005 р.)

Почесна нагорода "Діамант Да Вінчі"

(2005 р.)

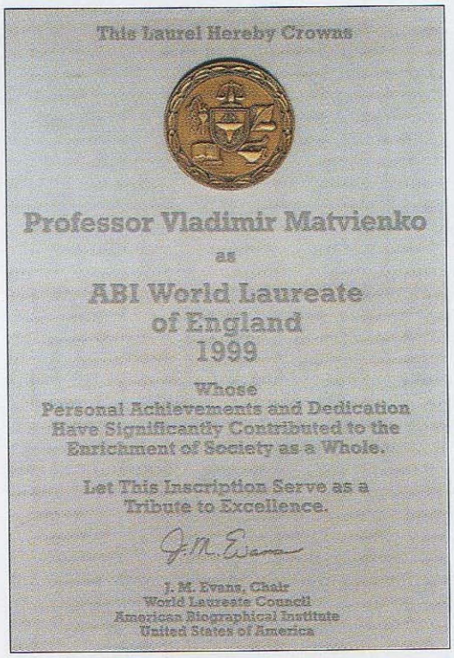
СВІТОВЕ ВИЗНАННЯ

ПОЧЕСНІ НАГОРОДИ
Американського Біографічного Інституту (США)

Президентський знак слави

(2002 р.)

This Laurel Hereby Crowns

Professor Vladimir Matvienko

as

ABI World Laureate
of England
1999

Whose
Personal Achievements and Dedication
Have Significantly Contributed to the
Enrichment of Society as a Whole.

Let This Inscription Serve as a
Tribute to Excellence.

J. M. Evans, Chair
World Laureate Council
American Biographical Institute
United States of America

Диплом лауреата Міжнародної премії

(1999 р.)

Дипломатичний орден

(2001 р.)

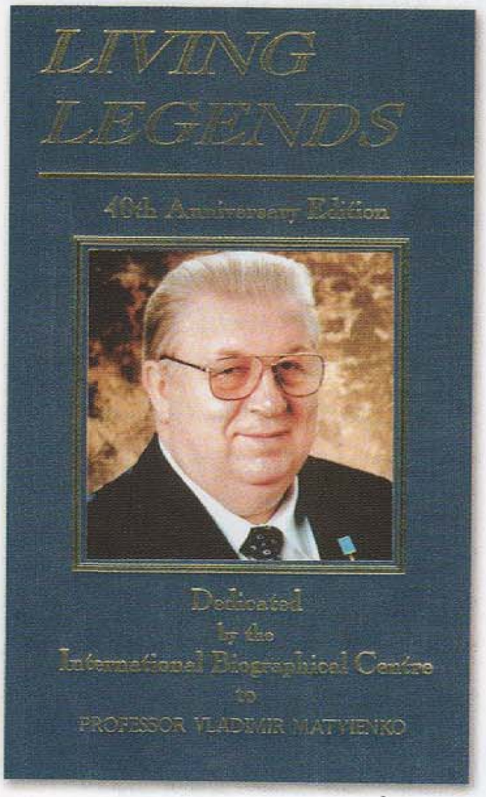

Людина року 2006

(2006 р.)

СВІТОВЕ ВИЗНАННЯ

Ім'я Володимира МАТВІЄНКА занесене до престижних видань

Міжнародного Біографічного Центру (Кембридж, Англія):

"Міжнародний довідник відомих інтелектуалів" (1998 р.)

"Міжнародний біографічний довідник" (1998 р.)

"500 найвидатніших діячів нового тисячоліття" (1999 р.)

"2000 видатних інтелектуалів XXI сторіччя" (2002 р.)

"Володарі Міжнародного ордену «За заслуги" (2003 р.)

"Живі легенди" (2004 р.)

Американського Біографічного Інституту

"Видатні мислителі XXI століття" (2002 р.)

Рішенням преміальної комісії
Комітету з міжнародної премії "Дружба" від 24 червня 1995 р.
присуджено Міжнародну премію "Дружба"

Голові Правління Промінвестбанку України

пану Матвієнку Володимиру Павловичу

за значний внесок в становлення банківської системи України, наукові роботи, за визначну професійну, громадську та велику меценатську діяльність, постійну підтримку благодійних організацій, діячів науки, культури та мистецтва, за самобутні гуманітарні розвитки сучасних проблем духовного, національного, екологічного відродження українського народу та значний внесок в організацію та співробітництво між різними країнами світу та сприяння дружбі між народами.

Голова Комітету з Міжнародної премії "Дружба"
Головний редактор журналу України "Дніпро"
Лауреат премій України — *М.В.Луків*

Президент Української Екологічної Академії Наук
Член-кореспондент Національної Академії Наук України — *С.І.Дорогунцов*

Віце-президент Комітету з міжнародної премії "Дружба"
Лауреат Премії імені В.І.Вернадського — *Л.Й.Височинська*

Диплом лауреата Міжнародної премії "Дружба"

(1995 р.)

Я сказав про себе світу

Кожен має істину збагнути —
Разом шлях верстати до мети.
Тільки патріотом мусиш бути,
Землю, як зіницю, берегти.

За щастя народу, за світлую долю
Кріпи патріотів ряди.
За чистеє небо, за хлібнеє поле
Боротися будем завжди.

В наступі, в борні — не в обороні
Зло підступне обернути в прах,
Промінь сонця взяти на долоні,
Щоб душа цвіла і в небесах.

Ми землі і сонця вірні діти
І навчатись прагнемо щомить
Разом з Україною мужніти
Совістю і серцем їй служить.

Служу незалежній Україні

Вголос я звертаюся до світу:
— Хочу бачить в радості людей!
Щоб на землю,
сонцем обігріту,
Знов ступив уславлений Еней.

А тепер заможне панство всюди,
Кинеш оком —
скрізь пани й панки.
Тож і крикну:
— Схаменіться, люди!
Та невже ж усі тут хробаки?

Що й нема кому подати руку —
Кожен вищий вищого «цабе»...
Сміючись, втоптали б у багнюку —
І мене, зухвальця, і тебе.

Тільки голос мій —
неперебутній,
Він підкаже сущим і живим:
Хто вони між нас —
вельможні трутні,
Хоч до раю знають — хто за ким.

Так уже віддавна повелося:
Чесним — праця,
дармоїдам — цвіт.
Лиш добро, що з мудрістю зрослося,
Порятує і красу, і світ.[1]

---

[1] *Володимир Матвієнко.* На рідних роздолах. — К.: Укр. письменник, 1999. — С. 22—23.

Український народ упродовж багатьох століть відстоював свою свободу. Сини України боролися за незалежність держави зі зброєю в руках, поетичним словом, патріотичною єдністю; вони ніколи не втрачали рідної мови, любові до Батьківщини. І як би не намагалися сучасні лжепатріоти позбавити наших людей сутності українського характеру, вони цього не в змозі зробити. Немає у світі сили, яка могла б подолати силу патріотизму. Гасло «Українці, єднаймося!» знаходить підтримку не тільки у патріотично налаштованих політичних партій, а й серед багатьох верств населення, особливо у молоді.

Відчуття патріотизму спонукало мене в 1991 році прийняти позитивне рішення щодо пропозиції керівництва тоді ще Верховної Ради УРСР очолити Національний банк України. Фактично ще не було Національного банку України, діяла Українська республіканська контора Держбанку СРСР. Ще існував Радянський Союз. Думки про Національний банк України були крамольними. Проте я погодився працювати над створенням незалежного банку Української держави. 6 червня 1991 року Верховна Рада УРСР майже одноголосно обрала мене головою Національного банку України.

Ректор Київського національного економічного університету, доктор економічних наук, професор, Герой України Анатолій Павленко так сказав: «Він (В.П. Матвієнко) стояв у витоків створення головного банку країни, був одним із провідних розробників Закону про банки і банківську діяльність»[1].

Усвідомлюючи важливість вітчизняної банківської системи, були визначені першочергові стратегічні напрями його діяльності: термінове відкриття кореспондентських рахунків НБУ в зарубіжних банках з метою спрямування зовнішньоторговельного обороту України через рахунки НБУ і, таким чином, мобілізації валютних коштів для зміцнення незалежності України. Це мені вдалося зробити. За короткий термін валютна виручка пішла не в радянський «Внешэкономбанк», а на рахунки Національного банку України в зарубіжних банках. Хочу відзначити велику доброзичливість керівництва банків Англії, Франції, Австрії, Німеччини та інших держав, які підтримали перші кроки нашої незале-

[1] *А. Павленко* Передмова до книги В.П.Матвієнка «Держава і банки: роздуми банкіра». — К.: Демократична Україна, 1996. — С. 3.

жності. Особливо теплі слова адресую тодішньому канцлеру Австрії пану Враницкому, з яким у мене була 50-хвилинна розмова, визначному американському фінансисту Соросу, з яким ми впродовж 4 годин у нього вдома обговорювали досвід США щодо запровадження національної валюти США — долара (першим етапом його введення теж були купони багаторазового використання, але не більше двох років). Залишилася незабутньою 35-хвилинна розмова з мільярдером Дональдом Трампом. На той час 37-річний мільярдер уже написав дві книги, в яких він розкриває філософію підняття на бізнесову вершину та утримання на ній. Подаровані Трампом книги допомогли мені створити сучасний могутній Промінвестбанк, який входить до 1000 найбільших банків світу та за останні 5 років піднявся на 129 щаблів, зайнявши 871-ше місце в банківській системі світу.

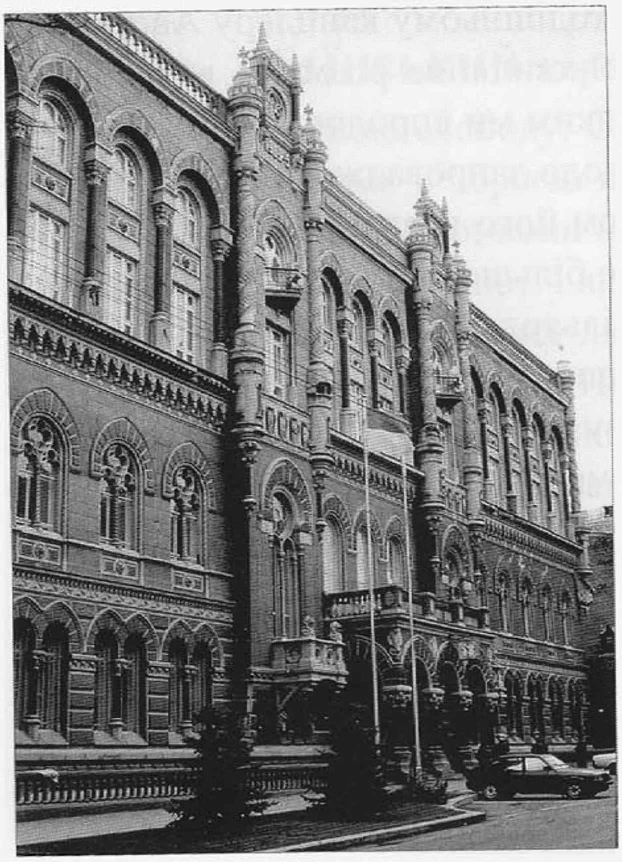
Я навів ці фрагменти з моєї діяльності на посаді Голови Правління НБУ, щоб підкреслити — це відбувалося за умов ще діючого СРСР. Відповідальність за свої патріотичні вчинки я відчув пізніше, коли у серпні 1991 року «гекачепістами» була зроблена спроба зламати національний рух до незалежності. Слава Богу, все обійшлося і вже в грудні того ж року народ України проголосував за незалежність. Синам України я присвятив свою пісню[1]:

А кажуть, кордони прозорі
На рідних роздолах земних,
Над ними, над ними спалахують зорі, | *Двічі*
Та сяйво холодне від них. |

Воно крізь віки до людини
Щоночі летить з висоти...
Та будуть, та будуть сини України | *Двічі*
Кордони завжди берегти. |

Ми землю квітчаємо нашу,
Що здавна у ранах-рубцях,
Щоб звуки, щоб звуки козацького маршу | *Двічі*
Солдати несли у серцях. |

[1] *Володимир Матвієнко.* Пісне моя зоряна. — К.: Музична Україна, 2001. — С. 17.

Національний банк України

Закладення основ монетарної політики, розроблення концепції запровадження національної валюти — гривні, створення вітчизняної платіжної системи, входження до системи міжнародних розрахунків були як стратегічними напрямами діяльності Національного банку України, так і практичними його діями. Були введені купони багаторазового використання, виготовлені та передані до друку всі банкноти-гривні з національним українським орнаментом, вирішені основні питання створення в Україні власної фабрики з друкування грошей. Не можу не згадати, як мені разом із тодішнім заступником Ради Міністрів УРСР Володимиром Борисовським вдалося вирішити у Кремлі питання щодо передачі Україні недобудованого підприємства з виготовлення штучної нирки в районні Троєщини, яке входило до складу заводу «Арсенал» (як відомо, оборонного призначення). До цих пір дивуюся з того, що куратор радянської «оборонки» секретар ЦК КПРС Крючков передав цей об'єкт Україні.

Стратегічним напрямом становлення Центрального банку держави стала кадрова політика. Я був вимушений частину кращих спеціалістів з Промінвестбанку забрати в Національний банк. Так, основу електронної системи розрахунків заклав Анатолій Савченко, який і нині удосконалює технологію обробки банківських операцій, одну з найкращих у світі; Лідія Воронова започаткувала наукову аналітичну базу діяльності НБУ; Ольга Кандибка забезпечила високий рівень фінансової роботи; питаннями кредитних відносин та зовнішньоекономічної діяльності займався Дмитро Зайченко.

Сьогоднішнім апартаментам НБУ можна по доброму заздрити, а тоді в цій будівлі знаходилися Агропромбанк та Укрсоцбанк. Приміщення НБУ нагадували вулики з бджолами. Проте на ці труднощі ніхто, у тому числі й я, не зважав, тому що треба було вирішувати безліч термінових завдань.

Першочерговим постало питання створення статутного фонду Національного банку України. Заново, на пайових засадах, створюється статутний фонд НБУ, визначений у розмірі 1,5 млрд крб. за рахунок коштів: Українського республіканського Держбанку СРСР — 840 млн крб., республіканського бюджету — 350 млн крб., Промінвестбанку України — 250 млн крб.; решту коштів внесли Ощадбанк України та Житлосоцбанк. У доларовому еквіваленті на той час Промінвестбанк зробив внесок з фонду трудового колективу в 425 млн дол. США. За всіма цивілізованими законами Промінвестбанк повинен мати статус пайовика НБУ. На жаль, цього не сталося.

У короткий термін були створені управління методології кредитування, грошових розрахунків, грошового обігу, власної грошової системи, міжбанківських розрахунків, аналізу діяльності комерційних банків, валютного регулювання, зовнішніх економічних зв'язків та інших для забезпечення діяльності центрального банку як грошово-емісійного центру держави. При НБУ були започатковані Науково-дослідний інститут банків, Центр технічного обслуговування обчислювальної техніки і Київський науково-дослідний та проектно-конструкторський інститут периферійного обладнання, Державна скарбниця, головним завданням якої стало формування в Україні запасу дорогоцінних металів і каміння. Банк укладає 5 договорів на купівлю 10 т срібла і кількасот кілограмів золота та платини, виступає замовником з розробки родовищ золота в Закарпатській області. У підпорядкування НБУ переходять підприємства, що виробляють діаманти. Створюється акціонерне підприємство з переробки та вилучення дорогоцінних металів із деталей промислової продукції, особливо військової техніки, розробляються інші заходи зі створення Центрального сховища НБУ. Активно формується мережа установ НБУ.

З метою вдосконалення системи безготівкового обігу та розрахунків, впровадження нових інформаційних технологій у 1992 році розробляється «Концепція створення системи електронного грошового обігу», впроваджується стільниковий зв'язок, вирішується питання щодо вступу до асоціації Міжнародної спеціалізованої банківської клірингової системи на правах її повноправного члена, закладаються основи міжнародних кореспондентських рахунків, створюється система електронних розрахунків з використанням електронних магнітних карток для операцій в торгівлі.

Банкнота номінальною вартістю 5 гривень (1992 р.) з підписом першого Голови Правління НБУ В.П. Матвієнка

Мною була економічно обґрунтована концепція платної приватизації за участю банківських кредитів. Проте державна власність у більшості була роздана за так звані приватизаційні папірці, через що державний бюджет втратив величезні кошти. Паперова приватизація породила тіньову економіку, з якою Україна вже 15 років не може впоратись. Я також категорично виступав проти кредитної емісії на покриття бюджетного дефіциту. І нині економічна політика не спрямована на інноваційно-інвестиційні цілі. За класифікацією НБУ, інвестиційні кредити визнаються негативно кваліфікованими, до банків застосовуються санкції, а отже, інноваційний шлях перекривається.

Коли писались ці рядки, 16 вересня 2006 року телевізійна програма УТ-1 зробила інформаційну передачу до 10-річчя грошової реформи. Дивуюсь редакції, яка отримала від мене інформацію на дві години, а показала глядачам події, перевернуті з ніг на голову. Редакція запросила для коментарів двох невідомих людей, зовсім не причетних до створеної національної грошової одиниці. Вони, пробачте мені, говорили бозна-що, викривляючи офіційні факти. А відбувалося все інакше, так, як викладено у моїй книзі «Автограф на гривні»[1].

Для виготовлення високоякісних банкнот за узгодженням з Головою Верховної Ради УРСР Леонідом Кравчуком та для забезпечення економічної безпеки гривні за узгодженням зі службою безпеки України (Є.К.Марчуком) було визнано доцільним банкноти малих грошових одиниць виготовити в канадській фірмі «Канадіан банкнот». На цьому наполягали деякі народні депутати Верховної Ради, тому що вказана фірма була готова надати Україні кредит на їх виготовлення у сумі 50 млн канадських доларів. Банкноти високої вартості були підписані мною до друкування фірмою Томас де Ла Рю у Лондоні, яка на той час мала 150-річний досвід виготовлення банкнот під контролем Інтерпола. З метою

[1] *Володимир Матвієнко.* Автограф на гривні. — К.: Наук. думка, 2000.

запобігання економічній диверсії НБУ прийняв рішення надрукувати банкноти в Лондоні, що забезпечувало найвищий рівень надійності.

У 1992 році нове керівництво Нацбанку зупиняє процес друкування гривні у Лондоні лише для того, щоб поставити свій підпис на грошах, незважаючи на великі втрати від передруковування значної частини банкнот. Таким чином, банкноти виходять за підписом нового Голови НБУ Вадима Гетьмана.

З того гострого моменту, коли патріоти-романтики вважали, що лише власні гроші зміцнять економіку України, пройшло понад 15 років. За ці роки ми пережили гіперінфляцію і грошову реформу 1 : 100 000; незмінними залишилися ставлення до банків та характер дій вищих посадових осіб.

На своєму засіданні 2 листопада 2006 року Верховна Рада України прийняла за основу проект закону «Про внесення змін до Закону України "Про банки і банківську діяльність"». У ньому пропонується надати іноземним банкам право на відкриття на території України філій та здійснення ними банківської діяльності. Прийняття такого закону є дуже важливою умовою при вирішенні питання вступу України до Світової організації торгівлі, але чи буде захищеною українська банківська система, яка вже сьогодні відчуває наступ зарубіжних банків?

Ставка на іноземний капітал, яку робила влада на початку незалежності, не справдилась. Приріст іноземних інвестицій забезпечується в основному купівлею акцій українських банків та підприємств, при цьому в серйозні інвестиційні проекти іноземні інвестори кошти не вкладають, і проблема відтоку капіталу з країни залишається однією з найактуальніших. Нині щорічний відтік капіталу сягає 5 млрд дол. США. Якщо виникне кризова ситуація, виведеними з фінансової системи держави можуть виявитися не лише іноземні капітали, а й заощадження наших громадян в іноземних банках. Це призведе до руйнації не тільки фінансової системи, а й економіки в цілому.

Щодо можливого зниження ставок у банківській системі, то для цього зовсім необов'язкового «запускати» в Україну іноземні банки. Якщо перейти на міжнародні норми банківської діяльності, вивільнені внаслідок цього кошти забезпечили б економіку додатково 10 млрд гривень дешевих інвестиційних ресурсів, що значно підвищило б конкурентоспроможність вітчизняних банків.

Втрата національних інтересів веде до підриву фінансового суверенітету України, її економічної незалежності, вихолощення всього національного на користь іноземного капіталу. Українцям може залишитися тільки мапа, а господарями стануть іноземці.

Світ не тільки у вікні

Кожна людина, переходячи з одного вікового періоду до іншого, сприймає світ по-різному. У дитинстві її уявлення про світ фіксується вперше. Кажуть, що це сприйняття найбільш достовірне і залишається у пам'яті людини на все життя. Я до цих пір не забув живі картини рідної поліської природи, чистої і швидкої течії річки Уж, вода якої була настільки прозора, що можна було бачити риб та раків на дні, а по берегах буяли світлою зеленню соковиті осока та лепеха. Десь на обрії стіною стояли вікові дерева, лише лісосмуги розділяли поля шелестом кучерявих берізок. Мені здається, що і небо в моєму рідному краю особливе, воно до цього часу віддзеркалює голубі поліські озера, над якими літають великі зграї птахів. А повітря — чисте, пахне сосною та різнотрав'ям.

Після чорнобильського лиха і ліси, і земля затихли, тихіше б'ється серце людське, оточене руйнівною радіацією, що вихолощує з пам'яті людини минуле. Але я не стану прощатись з моєю багатостраждальною маленькою батьківщиною. Ще піднімуться патріоти, ще одужає Україна:

Мене питають, навіть часто:
Що найстрашніше для країни?
Відповідаю: — Яничарство,
Що десь приховане в людини.
Та яничари — то не людство,
А зрада, підлість і падлюцтво.
І найстрашніше для держави
Його підступне, люте жало,
Яке, на жаль, повсюди нині
Стрічаєш в рідній Україні[1].

---

[1] *Володимир Матвієнко.* На рідних роздолах. — К.: Укр. письменник, 1999. — С. 89.

Лукія Левківна Матвієнко — мати Володимира Матвієнка

Доки українська держава не стане країною патріотів, доти ми не відчуємо людського волевиявлення. Настав час дивитися на світ не тільки крізь домашнє віконце, а й бачити усю його панораму. Це дасть можливість визначити своє місце у суспільстві, в усьому світі. Кожна людина повинна насамперед розраховувати на власні сили. Цей принцип робить людину незалежною, сповідує не тільки професіоналізм, але й формує особистість, її багатогранність.

Кожна людина має прагнути до освіти, до знань. Це аксіома людського існування. Проте не кожен може бути конструктором власної долі. Поєднання енциклопедичних знань з умінням творити різнопланово формує творчу людину та наділяє її мудрістю. Така людина не замикається на власному «ремеслі», хоч це важливо для фахівця, а «зазирає» в інші сфери людського буття, намагається дати оцінку суспільним процесам, виробити нову стратегію розвитку на засадах людяності та божого благословення. Щоб стати таким, перш за все треба бути чесним, у тому числі й із собою, працьовитим і совісним.

Філософією буття обдарувала мене мати. Виховуючи двох дітей без батька, вона дуже багато працювала на колгоспному полі та ще й вела домашнє господарство, яке в ті часи складалося з корови, поросяти, десятка курей. Через непосильні податки на фруктові дерева сад було вирубано. Залишилось лише декілька старих груш. Були часи, коли на трудодень з колгоспної комори ніяких продуктів не видавали. Тому присадибна земельна ділянка була єдиним джерелом продуктів для селянина: картоплі, зерна та овочів. Літом у лісі збирали гриби, ягоди. Ніхто із селян не страждав на надлишкову масу. Хліб та вода — ото й уся селянська їда.

Моя мама трохи вміла писати і читати, бо закінчила 3 класи церковно-приходської школи та ще й курси ЛІКНЕПу (ліквідація неписьменності). Але вона була наділена Богом мудрістю. Вимагала від мене добре вчитись у школі, не лінуватися, не палити, не говорити нецензур-

них слів. Її життєві поради щодо доброї поведінки, поважного ставлення до людей, старших за віком, стали для мене певним моральним кодексом, яким я керувався. Я бачив, які добрі стосунки були у мами із сусідами, іншими жителями села. Поважне ставлення до людини, доброта, мабуть, із генами передалась мені. Вона мене вчила: якщо можеш — допоможи людині. А якщо немає такої можливості, то це гріхом не буде. Я часто звіряю свої вчинки із маминою філософією. В селі її лагідно називали тітка Луца (Лукія). А я був Луцин син.

Темі добра я присвятив пісню «Я з людьми поділюся добром»:

Слово матері напутнє,
Змалку сходжені поля –
Чебрецева незабутня
Отча батьківська земля.
Край мій славою рознісся,
Лине зоряним шляхом
Сонцем скроплене Полісся
Зупинилось під вікном.

Приспів:
Я з людьми поділюся добром,
Щоб надія не згасла в людині,
Щоб вона проростала зерном
Як одвіку було в Україні! | *Двічі*

І лишилось у зіницях,
Наче пам'ять у мені,
Наче білківська криниця
З небом зоряним на дні,
Край мій славою рознісся,
Лине зоряним шляхом.
Сонцем скроплене Полісся
Зупинилось під вікном.

Приспів.

Не можна не любити своєї держави лише через те, що погані чиновники, що життя не влаштоване як слід. Моє ставлення до Батьківщини відображено у пісні «В зеленім селі на Поліссі»[1]:

---

[1] *Володимир Матвієнко.* Пісне моя зоряна. – Київ.: Музична Україна, 2001. — С. 13.

В зеленім селі на Поліссі,
Де біла хатина в саду,
Де мати, неначе із пісні,
Хоч знала і горе, й біду.
Люблю я поліську природу,
Де ліс понад річкою Уж,
Де все і квітує, і родить,
І ти цю красу не поруш.

Приспів:
Люблю я свою Україну,
Як матір, як неньку, люблю.
Цвіте в моєм серці калина —
Ота, що у рідним краю. | *Двічі*

А мати-журавка в зажурі —
Крізь вічні турботи й жалі
Навчала в ті роки похмурі
Робити добро на землі.
Збирати зерно до зернини,
Виходить до сонця з пітьми.
На поміч прийти до людини
І жити у дружбі з людьми.

Приспів.

Я заповідь мамину знаю —
То совість моя у житті,
То голос із отчого краю,
І з ним я — не у самоті.
Приходжу, немов до родини, —
І радість, і сум розділю...
На поклик іду до людини,
Свою Україну люблю.

Приспів.

Поетична творчість розкрила мені світ, в якому ми живемо. Слова поета западають у свідомість, формують людську філософію, яка робить з людини «каменяра», що рубає скалу, вибудовуючи нову державу.

З досвіду прожитих років можу сказати, що витоки поезії — у місці народження її автора, що засвідчують вірші шотландця Роберта Бернса, українців Тараса Шевченка, Івана Франка, Володимира Сосюри, Павла Тичини, Максима Рильського та багатьох інших. Любов до рідної землі, до свого краю завжди поєднана з любов'ю до материнської мови, до її колискової пісні[1]. Звідти й нині беруть початок струмочки моїх думок та пісень:

Домівка і сад, і діброва,
І материн голос у цвіті —
То пісня моя колискова,
Моя наймиліша у світі.
Наш сад і лугівка шовкова,
І росяна в травах стежина —
То пісня моя колискова
Для мене і мами єдина.

Приспів:
Колискова пісня, колискова,
В ній озвались нива і діброва.
Колискова пісня, колискова,
В ній співуча материна мова.

Я чую мелодію слова,
Що наче віщує погоду —
То пісня моя колискова,
Що лине від роду до роду.
Домівка і сад, і діброва,
І материн голос у цвіті —
То пісня моя колискова,
Моя наймиліша у світі.

Приспів.

Поетична творчість стала для мене потребою життя. Вона формує мою духовність, дає змогу бачити світ не тільки «з вікна». Про це я сказав в епіграфі до моєї нової книги «Планета життя»[2]:

---

[1] *Володимир Матвієнко.* Пісня "Колискова". — Аудіокасета, 2006.
[2] *Володимир Матвієнко.* Планета життя. — К.: Наук. думка, 2006. — С. 1.

Жил на земле я недаром,
Я видел её цвета.
Она просыпалась рано,
Росой умывала меня.
Я видел лунные ночи,
А в них — голубые глаза.
Мерцали звезды
миллиардами точек,
Я их считал до утра.
А где-то светилась моя заря
Под номером 6622.

«Мала планета 6622 відкрита 5 вересня 1978 року Н.С.Чорних у Кримській астрофізичній обсерваторії і названа на честь професора Володимира Павловича Матвієнка, відомого українського вченого в галузі економіки, поета, Голови Правління Промінвестбанку України», — так написано у довідці про малу планету 6622 від 29 січня 1999 року. Діаметр планети 8 км, мінімальна відстань від Землі 217 млн км. Рішення Кримської астрофізичної обсерваторії було підтверджене відповідними міжнародними експертними організаціями з цих питань у Санкт-Петербурзі та Вашингтоні. Так мала планета 6622 Matvienko увійшла до регістру малих планет, відкритих людиною у Всесвіті.

Іноді, жартуючи, я кажу, що у моєму житті це єдиний випадок, коли я приватизував власність безкоштовно. Так я отримав іще один доказ того, що світ безмежний, він відкриває людині все нові й нові явища. Моє захоплення пізнанням Всесвіту, його природотворення, місце і роль у ньому людини надихнули мене на написання книги «Планета життя»[1], яка вийшла друком у 2006 році у видавництві «Наукова думка».

У доступній формі я намагався викласти розуміння Всесвіту та буття на Землі як складної системи, створеної Вищою силою, та ставлення людини до середовища, в якому вона існує.

Всесвіт викликає у людини тривогу і захоплення, для вченого він — таємниця, а для поета — натхнення.

Згідно із сучасними уявленнями, еволюція Всесвіту розпочалася близько 14 млрд років тому внаслідок «великого вибуху». Спочатку Всесвіт займав набагато менший об'єм, ніж сьогодні, і був заповнений

---

[1] *Володимир Матвієнко.* Планета життя. — К.: Наук. думка, 2006. — 286 с.

Папа Римський Іоанн Павло II вручає професору Володимиру Матвієнку почесну нагороду

стисненою речовиною, температура якої становила мільярди градусів. Потім він почав поступово розширюватися й охолоджуватися, стали утворюватися атомарні частинки, з яких формувалися галактики й зорі.

Є дві теорії стосовно майбутнього Всесвіту: він або перестане розширюватись і перейде в стадію «великого стиснення», або продовжуватиме розширюватись нескінченно. Це залежить від середньої густини речовини у Всесвіті.

В останні 100 років світова наука, пояснюючи створення світу, виходила з еволюційної теорії Чарльза Дарвіна. Відповідно до *еволюційної моделі*, наш Всесвіт досяг сучасного складного і високоорганізованого стану в процесі природного розвитку.

Водночас у США розроблено *креаційну модель* створення Всесвіту, яка на відміну від еволюційної виділяє особливий, початковий період, протягом якого найважливіші системи природи були створені в завершеному, діючому вигляді. Цю гіпотезу підтримує американський учений Генрі Моррі. Його основним аргументом у противагу еволюційній моделі є твердження, що природні процеси нині нічого подібного не створюють. Креаційна модель представляє світ створеним у вже досконалому вигляді. А якщо так, то це дія Вищої сили, якою, за нашим уявленням, є Божа сила, тобто Бог. Усе викладене ставить під сумнів учення К.Маркса про первинність матерії. Оцінки Марксом ідеального не були ґрунтовними, на чільне місце він ставив матеріальне[1]. Однак ідеальне і матеріальне невіддільні одне від одного[2].

[1] *Владимир Матвиенко.* Желаемое и действительное. — К.: Наук. думка, 2003. — С. 19.
[2] Там само, с. 30.

З Божого благословення мені пощастило зустрітися з Папою Римським Іоанном-Павлом II. 2 травня 1995 року у Ватикані я отримав Почесну нагороду Папи Римського з його рук.

Важко передати стан моєї душі, коли Папа потиснув мені руку. Я відчув, що мною оволоділа Божа сила. Для мене це була надзвичайна подія, оскільки сталінсько-берієвські терористи забрали в мене батька, і я не знав батьківської руки. А тут Папа, батько.

Із вдячністю сприймаю диплом про присвоєння звання Почесного члена Ради директорів Американського біографічного інституту (США) в 1999 році та запрошення у 2007 році стати генеральним секретарем престижного з'їзду з питань розвитку культури, який щорічно проходить у Вашингтоні (США). Визначною подією для мене стало включення мого прізвища у престижне видання Міжнародного біографічного центру в Кембриджі (Англія) — «2000 видатних інтелектуалів XXI сторіччя» (2002) та до книги «Живі легенди» (2004). До міжнародних визнань належать і диплом лауреата міжнародної премії «Дружба», орден лауреата міжнародної премії «Слов'яни» та інші.

Основою мого визнання міжнародними організаціями стала моя практична банківська, наукова, поетична та благодійницька діяльність у незалежній Україні, яка завжди у моєму серці. Проблемам розвитку банківської системи України присвячені книги: «Держава і банки» (1999), «Автограф на гривні» (2000), «Промінвестбанк: стратегія відтворення» (2002), «Роздуми банкіра» (2002), «Філософсько-економічні погляди» (2003). Публіцистичні твори «Желаемое и действительное» (2003), «Планета життя» (2006) присвячені філософським аспектам пізнання Всесвіту. Поетична та пісенна творчість представлена книгами: «Люблю я свою Україну» (1997), «На рідних роздолах» (1999), «Пісне моя зоряна» (2001), «Душі моєї хвилювання» (2001), «Оберіг пам'яті» (2001). Понад 30 тис. примірників книг (на суму понад 235 тис. грн.) було безоплатно передано обласним, міським та районним бібліотекам, вищим навчальним закладам, музичним школам та мистецьким колективам.

За моєї ініціативи як Голови Правління Промінвестбанк протягом останніх 10 років спрямував на благодійність у різних її формах понад 100 млн гривень. Більшу частину цих коштів надано на розвиток національної науки, культури, мистецтва та спорту. Допомогу банку відчули знедолені діти та інваліди, ветерани війни, діти-сироти.

Щодо культурної сфери, то можна згадати, наприклад, надання коштів на ремонт Національного музею Тараса Шевченка в м. Києві,

видання Книги пам'яті України «Безсмертя», перерахування 1 млн грн. на створення історичного центру українського козацтва, меморіального комплексу «Гетьманська столиця» в Батурині. Завдяки банку відновлено будинки-музеї Т. Шевченка в м. Києві та в с. Шевченкове на Черкащині, упорядковано пам'ятник Ярославу Мудрому в Києві.

Значні кошти виділені на будівництво та реставрацію храмів. Зокрема, банк взяв участь у відродженні таких святинь, як Михайлівський золотоверхий собор, церква Святої Трійці, Свято-Покровська церква, Свято-Ольгинська церква, а також допоміг Православній церкві Різдва Христового (м. Каховка), Свято-Ігнатівському храму та Свято-Троїцькому храму (м. Донецьк), Луганському обласному благодійному фонду підтримки регіональних ініціатив «Благовест» у будівництві Свято-Володимирського кафедрального собору в м. Лисичанськ.

Допомогою Промінвестбанку скористалися Інститут хірургії та трансплантології АМН України, Донецький протипухлинний центр, Запорізька обласна протиракова асоціація, Запорізький фонд «Здорове покоління», лікарні та медичні об'єднання в різних регіонах України.

Фінансова підтримка банку була відчутною при підготовці національної збірної команди України до Олімпійських ігор в Афінах, проведенні першого міжнародного турніру пам'яті В.В.Лобановського. Значну підтримку отримала футбольна команда «Динамо» (Київ).

Протягом останніх років на потреби м. Києва Промінвестбанк виділив значні кошти: для столичного метрополітену придбано електропотяг вартістю 3,9 млн гривень, профінансовано виробництво 25 тролейбусів, постійна кредитна підтримка надається підприємствам Києва. Наприкінці минулого року Київ отримав у подарунок від Промінвестбанку новий дитячий садочок на 75 місць вартістю 11 млн гривень. У триповерховому садочку створені сучасні умови для комфортного та безпечного перебування дітей — тут є басейн з модернізованою системою очищення, медичний та логопедичний кабінети, музичний та спортивний зали, кабінет для лікувальної гімнастики, світлі групові та спальні приміщення, харчоблок і пральня, оснащені сучасним обладнанням.

У 2000 році в моєму рідному селі Білка Коростенського району Житомирської області Промінвестбанк збудував красуню-школу, яку забезпечив усім необхідним для організації навчального процесу — підручниками, сучасними комп'ютерами з підключенням до мережі Інтернет. Згодом село прикрасили чудовий Будинок культури «Обрій» з музеєм історії с. Білка, центр відпочинку «Молодіжна естрада», де молодь

Будівля нового дитячого садочка для маленьких киян

може приємно проводити свій вільний час. Загалом комп'ютерну техніку від Промінвестбанку у Житомирській області отримали понад 20 шкіл.

У 2003 році за підтримки Промінвестбанку в Білці відкрито Медико-оздоровчий центр. На 140 м^2 реконструйованої старої будівлі розміщено фельдшерський пункт, стоматологічний кабінет, денний стаціонар, приймальне відділення та аптеку. Всі ліки та медичні послуги надаються селянам безкоштовно.

2004 рік увійшов в історію с. Білка як рік його телефонізації — було введено в експлуатацію найсучаснішу цифрову АТС — якісно новий стандарт зв'язку, який нині запроваджено практично в усіх економічно розвинених країнах Європи та Америки. Це був спільний проект Промінвестбанку та Укртелекому, ініційований Павлом Матвієнком, моїм сином, народним депутатом України IV скликання. Завдяки підтримці Промінвестбанку вийшло з глибокої кризи сільськогосподарське підприємство «Обрій». Для молодих фахівців підприємства в селі побудовано двоповерховий житловий комплекс з усіма зручностями.

Окремо слід відзначити підтримку Промінвестбанком талановитої молоді. Для молодих людей, які прагнуть обрати стежку фінансової науки, за ініціативи Промінвестбанку створено Київський інститут банківської справи. Звичайно, фінансистом можна стати і в іншому вузі, але щороку проходити практику в одному з найбільших банків України і гарантовано отримати роботу в ньому можуть тільки випускники нашого інституту. За 10 років діяльності вузу вагомий крок у доросле життя зробили понад 300 молодих спеціалістів, які сьогодні реалізовують здобуті знання на банківській ниві.

За моєї ініціативи створена та фінансово підтримується всеукраїнська дитяча організація «Козаченьки», регулярно видається газета «Наші козаченьки». Доброю традицією для Промінвестбанку стало нагород-

ження грошовими преміями молодих співаків за їх високу виконавську майстерність та внесок у розвиток української культури.

Протягом 1998—2006 років в обласних центрах, містах Києві та Москві було організовано авторські концерти заслуженого діяча мистецтв, поета Володимира Матвієнка, які відвідало близько 70 тис. осіб. Сьогодні моя поетична діяльність доповнена новими лірико-патріотичними піснями, романсами, піснями для дітей. Понад 100 пісень вміщено у збірці «В серці маю Україну», яка видається цього року видавництвом «Музична Україна» з партитурою.

Мої пісні звучать на хвилях українського радіо, на телебаченні, на всеукраїнських фестивалях; вони друкуються у засобах масової інформації як України, так і Росії.

Випущено та безоплатно поширено серед населення України та Росії пісенні збірки на магнітних носіях у кількості 111 950 штук, із них компакт-дисків — 11000, аудіо-касет — 103 000, відеокасет — 150.

До музичної обробки пісень були залучені такі відомі композитори, як Олександр Костін, Євген Пухлянко, Леонід Попернацький, Володимир Оберенко, Василь Волощук, Валерій Іванцов та інші. У виконанні пісень брали участь 11 народних артистів України, 13 заслужених артистів і діячів мистецтв України, 24 лауреати міжнародних та всеукраїнських конкурсів, 16 творчих колективів. Першими, хто виконував мої пісні, були: Василь Волощук, заслужений артист України; Марта Спіженко, переможниця конкурсу в Голівуді (США); Фемі Мустафаєв, народний артист України; Анатолій Мокренко, народний артист України; Володимир Оберенко, народний артист України; Семен Торбенко, заслужений артист України. Когорту яскравих виконавців очолюють народні артисти України Павло Дворський, Володимир Гришко, Олександр Гурець, Ніна Шестакова, Наталія Бучинська, Володимир Горбатюк та заслужені артисти України Ірина Семененко, Дмитро та Назарій Яремчуки, Павло Мрежук, Ані Лорак.

Плеяду прекрасної та талановитої молоді представляють Олександр Онофрійчук з Вінниці, Софія Федина зі Львова, Ірен Левицька, Юлія Козубаш та Світлана Канюк з Івано-Франківська, Олеся Синяк з Донецька, Ірина Шинкарук, Неоніла Чукічева з м. Суми, Ольга Ларіна та Наталя Кокарь із Запоріжжя, Павло Скляров з Хмельницька, Андрея Мешкова з Ужгорода, Маргарита Захаренкова та Катя Ло з Києва, Еліна Чебан з Одеси. Талановиті співачки Ірина Лебедєва, Ольга Микитенко,

Надія Петренко, Еліна Чебан тепер працюють за кордоном (Франція, Іспанія, Італія, Росія).

Як почесний член асоціації діячів естрадного мистецтва з метою виявлення талановитої молоді я фінансово підтримую конкурси на краще виконання українських пісень під керівництвом Героя України, народного артиста України, академіка Анатолія Авдієвського за активної участі заслуженого діяча мистецтв України Віктора Герасимова та композитора Леоніда Попернацького. Молоді учасники пісенних фестивалів виконують і мої пісні, 50 з яких були визнані кращими як за виконанням, так і за текстом.

За період з 1997 по 2007 рік я був відзначений 50 дипломами лауреата фестивалів. Серед них почесна відзнака Українського радіо «Золотий мікрофон» та дипломи лауреата: Всеукраїнського фестивалю сучасної української естрадної пісні «Пісенний вернісаж», телерадіофестивалю «Шлягер року», фестивалю української естрадної пісні «На хвилях Світязя», Всеукраїнського фестивалю сучасної естрадної пісні «Дитячий пісенний вернісаж», Всеукраїнського фестивалю дитячого і юнацького естрадного мистецтва «Веселі канікули осені», Всеукраїнського телевізійного фестивалю дитячого естрадного мистецтва «Азовські вітрила», міжнародного фестивалю лауреатів «Rainbow Stars 2003» (Латвія), Міжнародного фестивалю-конкурсу дитячого і юнацького мистецтва «Ялтинське літо», Всеукраїнського міжнаціонального фестивалю мистецтва «Українська родина», Всеукраїнського сільського фестивалю-конкурсу мистецтв «Боромля», Всеукраїнського фестивалю-конкурсу «Сонячний скіф», Всеукраїнського фестивалю-конкурсу самодіяльної творчості працівників газових господарств України «Блакитний вогник», Всеукраїнського фестивалю дитячого та юнацького мистецтва «Пісенні медобори», Всеукраїнського фестивалю дитячого, юнацького та молодіжного мистецтва «Закарпатський едельвейс», Всеукраїнського фестивалю дитячого, юнацького та молодіжного мистецтва «Кришталевий Трускавець», Всеукраїнського міжнаціонального фестивалю-конкурсу дитячого, юнацького і молодіжного мистецтва «Хотинський піснецвіт», Всеукраїнського міжнаціонального фестивалю дитячого, юнацького і молодіжного мистецтва «Зелений гай».

Однією з найперших моїх пісень-переможниць на пісенних фестивалях і конкурсах стала пісня «Величаві Карпати», присвячена справжній перлині української землі — Карпатським горам, які зачаровують своєю незрівнянною красою:

Величаві Карпати — України краса.
Полонини і небо вмиває роса.
Вільні гори — твердиня святої землі.
Посміхнулись від серця Європи мені.

Приспів:
Карпати, Карпати, Карпати,
Я ваша Вкраїна, я мати.
Карпати, Карпати, Карпати,
Судилось вам небо тримати.

Горді гори Карпати, неповторні щораз.
Та й на голос трембіти лечу я до вас.
І неначе навік душу вам віддаю,
Мов на зламах Карпатських, над світом стою.

Приспів.

Смерекові Карпати, заколисані сном.
України любов поїть душу вином.
Негаразди пройдуть, буде спокій і лад
Від кордону на Сході до сивих Карпат.

Приспів.

У 2003 році на IV Всеукраїнській виставці-форумі «Українська книга на Одещині» книга «Промінвестбанк: стратегія відтворення» стала переможницею конкурсу «Краща книга» в номінації «Наукове видання з проблем економіки». За збірку «Дотепні слова» я отримав диплом лауреата Всеукраїнського фестивалю-конкурсу «Україна сміється з Павлом Глазовим» (2006) та дипломи Міжнародного конкурсу виконавців гумору і сатири імені Андрія Сови.

Народний артист України, письменник Григорій Булах, заслужений діяч мистецтв України поет Микола Сингаївський активно пропагують українську культуру та пісню.

Світ творчості, що мені відкрився, вивів мене у світовий простір, в якому я роблю невеликі кроки. Світ безмежний, його не подолаєш, але потяг до великого і світлого є потребою людського буття. І чим більше ваша воля гартуватиметься для досягнення цієї мети, тим краще ви почуватиметеся на цій землі. І дай Боже, щоб ваша надія не згасла.

Щоб надія не згасла в людині...

Кажуть недаремно: життя прожити — не поле перейти. На життєвому шляху стрінеш долю ти свою, щастя і біду. Та не бійся, чоловіче, лиха на своїм шляху. Тож звернись до Бога, якщо віриш у судьбу.

Я належу до покоління, яке тепер називають «діти війни», котрі на власні очі бачили її страхіття, голод, холод, несправедливість. Але ми виживали, бо вірили у власні сили і власними руками творили добро на Землі, беручи приклад з наших багатостраждальних батьків, які могли навчити не стільки грамоті, бо самі були малограмотні, скільки мудрості людської.

Вони з минулого століття,
Хтось скаже в спину навздогін.
Та ні, ми ті, хто творить Україну
В роботі, в творчості, в житті.[1]

Дехто скаже: «А нащо мені та поезія, що я з неї маю?» Дійсно, не кожному до душі поетичні рядки, особливо ліріко-патріотичного спрямування, не кожному подобається вивчати філософію, що робить людину мудрою, мислячою, не кожному подобається і політика, яка ластиться як собака, що крутить хвостом у той чи інший бік. Та світ розвивається за законами, виробленими людством, та законами природи, якими наділив нас Господь Бог. Тож людина, яка розраховує на власні сили, пристосовується до законів суспільства та природи, аби не нашкодити ні собі, ні суспільству, ні природі. Вчені, які намагалися взяти все від природи, переробити її, глибоко помилися. Природа не вибачає брутального ставлення до себе. Бізнесове вирубування лісів зменшує обсяги кисню на Землі, створює в атмосфері озонові дірки, а це загрожує земному існу-

[1] *Володимир Матвієнко.* Моє село. — К., 2004. — С. 43.

ванню. Промислові викиди в атмосферу зумовлюють виникнення «парникового ефекту», який веде до глобального потепління. Неправильне ставлення як до природи, так і до людини має негативні, незворотні наслідки. Неповага до людини, до законів принижує людську гідність.

Український народ, мабуть, чи не єдиний у світі, який зазнав тривалого історичного приниження. Набіги кочових племен, розпад Київської Русі, монголо-татарське іго, малоросійський період, світові війни, більшовицький переворот з його сталінсько-берієвською тиранією супроводжувались приниженням українців, наділяючи їх рисами меншовартості. Проте насилля не знищило гідності народу, його прагнення до свободи. Фізичне знищення мільйонів людей загальмувало і послабило розвиток науки, культури, військової справи, але не зломило дух нації.

Революціонери всіх мастей, навіть проголошуючи захист демократії, діють за сценарієм В. Ульянова (Леніна), тобто за принципом «...до основанья, а затем...». А потім буде все спочатку: розруха, голод, страждання. Після жовтневого перевороту 1917 року в Україні була створена Українська Народна Республіка (УНР), яку задушили більшовики. І не лише тому, що не було «єдності пролетарів великоруських та українських», без якої, як стверджував В. Ульянов (Ленін), «вільна Україна неможлива», а тому, що не відбулося єднання самих українців.

Українську Народну Республіку знищив розбрат її керівників. Цим скористався Ленін, пославши наприкінці січня 1918 року до Києва для наведення порядку М. Муравйова. 4 листопада 1918 року в Дарниці під Києвом М. Муравйов видав наказ про «знищення всіх офіцерів, гайдамаків, монархістів і всіх ворогів революції». Згідно з цим наказом більшовицькі війська розстріляли у Києві близько 5 тисяч жителів[1]. Під час втілення у життя сталінських планів колективізації та індустріалізації і в період голодомору в Україні в 1932—1933 роках було знищено мільйони людей.

Введена сталіністами безоплатність праці підневільних людей створювала джерела фінансування промисловості та підготовки до Другої світової війни. Приниження особистості, особливо національних меншин, проходить червоною ниткою крізь усю внутрішню політику сталінського режиму. Принизливим було ставлення до мільйонів громадян, які працювали на колгоспних полях після війни майже безплатно, за так звані трудодні.

---

[1] Довідник з історії України. — К.: Ґенеза, 2002. — С. 489.

Масові репресії позбавили державу видатних учених, конструкторів, воєначальників, лікарів. Якби не посадили у тюрму геніального вченого і конструктора ракетної техніки Сергія Павловича Корольова (мого земляка, уродженця Житомира), а створили йому умови для дослідницької роботи в галузі ракетобудування, то ми мали б «катюші» іще до початку війни з Німеччиною.

22 січня 1998 року разом із космонавтом Леонідом Каденюком ми поклали квіти до пам'ятника Сергію Корольову в Житомирі, після чого я написав такі рядки:

Я знову згадую і знову,
І думи аж бринять ладком,
Як ніжні квіти Корольову
Несли ми вдвох з Каденюком.

Злітав у небо кожен голос,
Його ловила сиза вись.
А в квітах тих — душа і космос
Уже надіями зрослись.

То зроду зоряне жадання
Будила звага неземна,
То посилала нам вітання
Поліська отча сторона.

Шевченкова пророча правда
Творила свій одвічний шлях.
А поруч доля космонавта
Озвалась мужністю в серцях.

Двадцятого сторіччя діти —
Ми знали труд і мозолі...
А десь чекають нас орбіти,
Щоб ми знайшли їх на Землі.[1]

Приниження української державності здійснюють як зовнішні, так і внутрішні сили. Приниженість внутрішніми силами охоплює управлінську та культурну сфери. Українська культура немає необхідних коштів для книговидання державною мовою, воно обкладене надмірними

---

[1] *Володимир Матвієнко.* На рідних роздолах. — К.: Укр. письменник, 1999. — С. 88.

податками. Тому в Україні більшість книг російськомовних, що пропагують, таким чином, російську культуру.

Особливо масове приниження особистості характерне для управлінських структур. Державні чиновники всіх рівнів не підзвітні закону. Вкрай небезпечні для суспільства керівники, які не реагують на листи громадян, принижуючи людську гідність. Бюрократи всіх мастей добре знають власну безкарність. Немає поваги і до платників податків. Судова влада малоефективна. До відповідальності не притягнуто жодного бюрократа. Боротьба з корупцією малоефективна. У приниженні людської гідності беруть участь і деякі засоби масової інформації.

Стало нормою захищати інтереси іноземців. Для зарубіжних інвесторів та банків створено привілейовані умови (їх звільняють від сплати податків), тоді як вітчизняні інвестори змушені платити непосильні податки. Кредитори не захищені законом, їх гривневі капітали «згоряють» щоразу, тільки-но виникає фінансова криза, спричинена постійним знеціненням гривні. Водночас зарубіжним банкам, які прийшли в Україну, дозволено формувати статутні фонди у вільноконвертованій валюті. Державні заводи і фабрики перейшли до рук приватних осіб через так звані приватизаційні папірці. Лише в останні роки те, що залишилося, почали приватизувати за гроші.

В Україні закони настільки громіздкі й заплутані, що не сприймаються населенням. Деякі законодавчі положення суперечать одне одному. Відсутність контролю з боку держави за роботою державних чиновників звільняє їх від відповідальності перед законом. Надання того чи іншого дозволу владними та місцевими органами розглядається як бізнесова операція на користь власної кишені. Приниження владою стало нормою чиновницької моралі. І це найстрашніше для України.

Міжнародне приниження України проявляється у багатьох сферах: у політиці, економіці, культурі тощо. Країна, яка першою і єдиною в світі знищила ядерну зброю, має право на краще до неї ставлення, в тому числі й невтручання у її внутрішні справи.

Україна не має власного шляху розвитку. Її багатовекторність та невизначеність у вищих ешелонах влади зумовлює постійну корекцію зовнішньополітичного курсу, що пов'язане з економічними втратами. Не маючи власної стратегії розвитку, держава не в змозі задовольнити життєві потреби населення. Навіть там, де є наявна ресурсна база, її використання на благо людини не відповідає належному рівню.

За роки незалежності не вироблено політику, яка б стимулювала зростання власного виробництва — як промислового, так і сільськогос-

подарського. Нерідко через політичні мотиви наддержав українську продукцію не випускають на світові ринки або застосовують різні санкції до українських товаровиробників. Водночас чинні закони відкривають вільний доступ у країну іноземним товарам, що підриває вітчизняне виробництво.

Різні партії, фракції, блоки шукають свій «шмат пирога». Ну, а народ на виборах вкотре «купується» на обіцянки, що не виконуються. Народ усе ще вірить у «добрих дядь», замість того, щоб вивчити партійні програми та визначити ті, які переконують ідеологічно. Виборці не визначились, яку ідеологію їм сповідувати, тому багато патріотично налаштованих партій не отримали підтримки у людей, тобто не відбулося тендеру ідей та політичних програм. Така звуженість виборчого процесу може негативно вплинути як на виборчу систему, так і на політичний стан нашого суспільства.

Проте, щоб надія не згасла в людині, кожен повинен «Разом з Україною мужніти, совістю і серцем їй служить».

Україні потрібна нова економічна політика, спрямована на задоволення соціальних потреб населення, яке в умовах зростання цін на енергоносії та підвищення плати за комунальні послуги стає все біднішим. Ні Світова організація торгівлі, ні місце в Європейському Співтоваристві не в змозі забезпечити добробут людей. Треба розраховувати на власні сили, власні ресурси, враховувати інтереси власного народу і зорієнтувати всю економіку, зовнішню торгівлю на користь українського народу.

Послабити напруженість у суспільстві можливо за рахунок підвищення життєвого рівня через загальну електрифікацію соціальної сфери та розвиток підприємницької діяльності. Для цього треба мати політичну волю та висококваліфіковних управлінців, які б не були обтяжені власними інтересами, а слугували народу. Щоб цього досягти, виборці мають бути активними учасниками політичних подій, обирати до владних структур представників тих політичних рухів, що відповідають програмам національно-економічного розвитку держави. З виборчої системи треба вилучити клановість, а зробити це можна лише власними силами, обравши не людину, а ідеологію, яку вона несе в маси. Іншого виходу немає.

Влада може бути кращою чи гіршою, але без вироблення власної концепції економічного і соціального розвитку, без орієнтації насамперед на задоволення внутрішніх потреб суспільства неможливо поліпшити життя українського народу. Тож єднаймося, українці! Ваша сила, ваша воля у ваших руках.

НАГОРОДИ ПРОМІНВЕСТБАНКУ

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ
УКРАЇНИ

НАГОРОДЖУЄ

ПОЧЕСНОЮ ГРАМОТОЮ

Трудовий колектив акціонерного комерційного промислово-інвестиційного банку "Промінвестбанк"

За вагомий внесок у розбудову банківської системи, високий професіоналізм та з нагоди 10-ї річниці заснування

Прем'єр - міністр України *Анатолій Кінах*

м. Київ
№ *4240*
29 серпня 2002 року

Почесна грамота та пам'ятний знак
Кабінету Міністрів України

(2002 р.)

НАГОРОДИ ПРОМІНВЕСТБАНКУ

Всесвітньо відомим журналом "The Banker"
за результатами незалежної комплексної оцінки показників роботи
Промінвестбанку присвоєно звання "Банк року в Україні"

(2003 р.)

НАГОРОДИ ПРОМІНВЕСТБАНКУ

The Banker awards2004

THIS IS TO CERTIFY THAT THE BANKER HAS AWARDED

Prominvestbank

BANK OF THE YEAR 2004 FOR

Ukraine

FT Business FINANCIAL TIMES

Stephen Timewell, Editor-in-Chief

Angus Cushley, Publishing Director

Журнал "The Banker" другий рік поспіль визнав Промінвестбанк "Банком року в Україні", що є авторитетною оцінкою високої якості його діяльності і надійності

(2004 р.)

НАГОРОДИ ПРОМІНВЕСТБАНКУ

The Banker Awards 2006

This is to certify that the banker has awarded

Prominvestbank

Bank of the year 2006 for

Ukraine

Brian Caplen Editor

Angus Cushley Publishing director

Журнал "The Banker" утретє визнав Промінвестбанк "Банком року в Україні" за високу якість банківських послуг, надійність та бездоганну репутацію

(2006 р.)

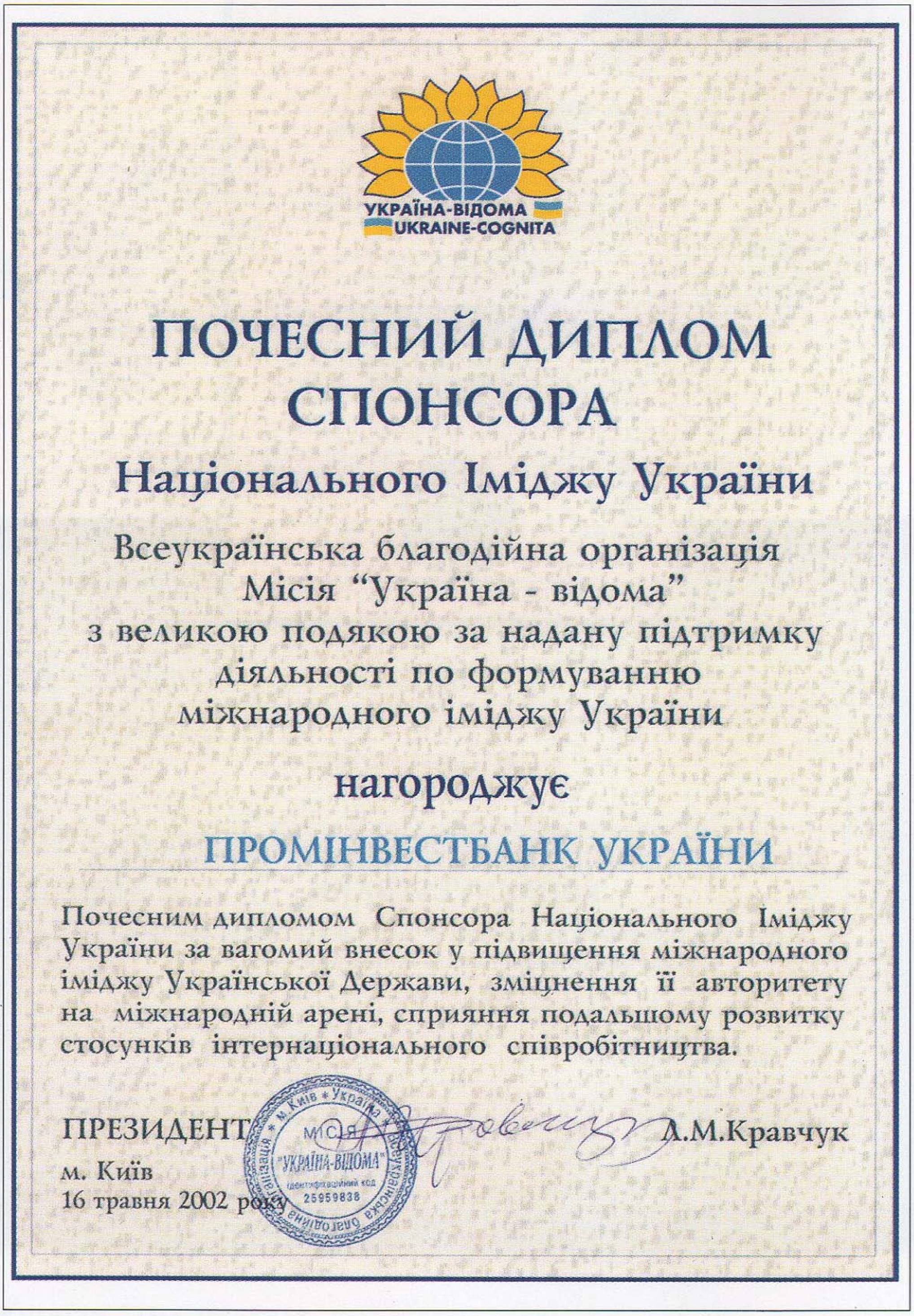
НАГОРОДИ ПРОМІНВЕСТБАНКУ

"Краще підприємство Європи" –
відзнака Асамблеї ділових кіл України в рамках
міжнародної іміджевої програми «Лідери XXI століття»

(2006 р.)

НАГОРОДИ ПРОМІНВЕСТБАНКУ

УКРАЇНА-ВІДОМА
UKRAINE-COGNITA

ПОЧЕСНИЙ ДИПЛОМ
СПОНСОРА

Національного Іміджу України

Всеукраїнська благодійна організація
Місія "Україна - відома"
з великою подякою за надану підтримку
діяльності по формуванню
міжнародного іміджу України

нагороджує

ПРОМІНВЕСТБАНК УКРАЇНИ

Почесним дипломом Спонсора Національного Іміджу України за вагомий внесок у підвищення міжнародного іміджу Української Держави, зміцнення її авторитету на міжнародній арені, сприяння подальшому розвитку стосунків інтернаціонального співробітництва.

ПРЕЗИДЕНТ Л.М.Кравчук

м. Київ
16 травня 2002 року

Почесний диплом Спонсора Національного Іміджу України
за вагомий внесок у підвищення міжнародного іміджу України

(2002 р.)

НАГОРОДИ ПРОМІНВЕСТБАНКУ

ДИПЛОМ
Diploma

Міжнародний форум
ділових і фінансових кіл
International Business
and Financial Forum

НАГОРОДЖУЄТЬСЯ

ПРОМІНВЕСТБАНК

за високу якість банківських послуг, які надаються підприємствам та вкладникам, за вагому кредитну підтримку підприємств

Золотою медаллю "За високу якість"
Gold Medal "For high quality"

Голова оргкомітету форуму
Ю. Єхануров

Київ, листопад 2001 р.

Диплом Міжнародного форуму ділових і фінансових кіл про нагородження золотою медаллю "За високу якість"

(2001 р.)

НАГОРОДИ ПРОМІНВЕСТБАНКУ

Стела "Золота якість" та Золотий диплом лауреата VIII Міжнародного відкритого рейтингу популярності та якості товарів і послуг "Золота Фортуна" у номінації "Якість третього тисячоліття"

(2002 р.)

НАГОРОДИ ПРОМІНВЕСТБАНКУ

Міжнародний Академічний Рейтинг
популярності
"Золота Фортуна"
International Academic Rating
of popularity
"Golden Fortune"
нагороджується
КОЛЕКТИВ
ПРОМІНВЕСТБАНКУ
Голова правління - Матвієнко Володимир Павлович
КРИШТАЛЕВИМ РОГОМ ДОСТАТКУ

Митрополит Київський і всієї України,
Предстоятель Української
Православної Церкви
Володимир

Голова Президії Рейтингу,
Президент Національної
академії наук України
Борис Патон

Голова Генеральної
Дирекції Рейтингу
Дмитро Акімов

23 червня 2006 року

"Кришталевий ріг достатку" — нагорода
Міжнародного Академічного рейтингу популярності
«Золота Фортуна»

(2006 р.)

НАГОРОДИ ПРОМІНВЕСТБАНКУ

НАЦІОНАЛЬНИЙ КОНКУРС ЗОЛОТІ ТОРГОВІ МАРКИ
NATIONAL CONTEST GOLDEN TRADE MARKS
ПОЧЕСНИЙ ДИПЛОМ
ПЕРЕМОЖЦЯ НАЦІОНАЛЬНОГО КОНКУРСУ
Національною премією «БІЗНЕС-ОЛІМП» з присвоєнням звання «ЗОЛОТА ТОРГОВА МАРКА» нагороджується торгова марка
Акціонерного комерційного промислово-інвестиційного банку «ПРОМІНВЕСТБАНК»
2002

МІЖНАРОДНИЙ КОНКУРС ЗОЛОТІ ТОРГОВІ МАРКИ
INTERNATIONAL CONTEST GOLDEN TRADE MARKS
ПОЧЕСНИЙ ДИПЛОМ
ЛАУРЕАТА МІЖНАРОДНОГО КОНКУРСУ
Міжнародною премією «Олімп» нагороджується
Акціонерний комерційний промислово-інвестиційний банк «Промінвестбанк»
ЗА ВИСОКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ РІВЕНЬ ТА ВАГОМИЙ ВНЕСОК У СТВОРЕННЯ ГІДНОГО МІЖНАРОДНОГО ІМІДЖУ УКРАЇНИ
2003

МІЖНАРОДНИЙ КОНКУРС ЗОЛОТІ ТОРГОВІ МАРКИ
INTERNATIONAL CONTEST GOLDEN TRADE MARKS
ПОЧЕСНИЙ ДИПЛОМ
ЛАУРЕАТА МІЖНАРОДНОГО КОНКУРСУ
Міжнародною премією «ОЛІМП» нагороджується
Акціонерний комерційний промислово-інвестиційний банк «ПРОМІНВЕСТБАНК»
ЗА ВИСОКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ РІВЕНЬ ТА ВАГОМИЙ ВНЕСОК У СТВОРЕННЯ ГІДНОГО МІЖНАРОДНОГО ІМІДЖУ УКРАЇНИ
2004

Міжнародна премія "Олімп" та почесне звання лауреата конкурсу "Золота торгова марка" за високий професійний рівень та вагомий внесок у створення гідного іміджу України

(2002–2004 pp.)

НАГОРОДИ ПРОМІНВЕСТБАНКУ

За досягнення значних успіхів у професійній діяльності
та у створенні позитивного іміджу України
Промінвестбанк нагороджено стелою "Діловий імідж України"

(2004 р.)

НАГОРОДИ ПРОМІНВЕСТБАНКУ

Промінвестбанк – Лідер ринку банківських послуг України
у номінації "Найстабільніша банківська установа"
галузевого бізнес-рейтингу "Лідери торгово-промислової України"

(2004 р.)

НАГОРОДИ ПРОМІНВЕСТБАНКУ

ЗАГАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ РЕЙТИНГ

„Споживчі переваги 2003"

ПОЧЕСНИЙ ДИПЛОМ

нагороджується

«ПРОМІНВЕСТБАНК»

Переможець у номінації

„БАНК УКРАЇНИ"

Цей диплом засвідчує перемогу номінанта у рейтингу виробників товарів та послуг за результатами опитування щодо споживчих переваг населення України у 2003 році, проведеного недержавним аналітичним центром "Інститут Реформ" (www.ir.org.ua)

Інститут реформ

Директор

Олександр Олійник

27 квітня 2004 р.

Диплом переможця загальнонаціонального рейтингу виробників товарів та послуг "Споживчі переваги 2003" у номінації "Банк України"

(2004 р.)

НАГОРОДИ ПРОМІНВЕСТБАНКУ

Почесна нагорода
Міністерства палива та енергетики України
(2004 р.)

Почесна грамота
Української фондової біржі
(2006 р.)

Нагорода
The Bank of New York
(2005 р.)

НАГОРОДИ ПРОМІНВЕСТБАНКУ

Почесні відзнаки Промінвестбанку
як одному з найкращих платників податків м. Києва
(2004, 2006 та 2007 рр.)

НАГОРОДИ ПРОМІНВЕСТБАНКУ

ПОДЯКА

УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ФОНД
«ВЗАЄМОРОЗУМІННЯ І ПРИМИРЕННЯ»
при Кабінеті Міністрів України

ОГОЛОШУЄ ПОДЯКУ

колективу Акціонерного комерційного промислово-інвестиційного банку

за багаторічну плідну співпрацю в інтересах громадян України – жертв нацистських переслідувань та з нагоди 60-ї річниці Перемоги у Великій Вітчизняній війні.

Завдання Уряду України – здійснення виплат жертвам рабської і примусової праці – виконується колективом банку на високому професійному рівні відповідно до міжнародних стандартів.

Завдяки чуйності та компетентності працівників банку жертви нацизму – літні люди з важкою долею і слабким здоров'ям – у найкоротші терміни отримують призначені їм кошти за місцем постійного проживання.

Своєю працею ваш колектив робить вагомий внесок у справу відновлення історичної справедливості щодо наших співвітчизників - колишніх жертв нацистських переслідувань.

Голова правління Фонду *І.Лушніков*

м.Київ 5 травня 2005 р.

ПОДЯКА

Промінвестбанку

за ефективну роботу з реалізації німецької виплатної програми на користь громадян України, які постраждали в роки війни від нацистського режиму

Голова правління
УНФ "Взаєморозуміння і примирення"

І.Лушніков

м. Київ, 2007

DANKSCHREIBEN

Prominvestbank

für die ausgezeichnete Kooperation im Rahmen des deutschen Entschädigungsprogramms für ehemalige ukrainische Opfer des Nationalsozialismus

Vorstandsvorsitzender der Stiftung
"Erinnerung, Verantwortung und Zukunft"

Dr. M.Jansen

Berlin, 2007

Подяки Українського національного фонду
"Взаєморозуміння і примирення"

(2005, 2007 рр.)

НАГОРОДИ ПРОМІНВЕСТБАНКУ

Диплломи MasterCard Europe
за активну діяльність на ринку платіжних карток
(2002–2006 рр.)

НАГОРОДИ ПРОМІНВЕСТБАНКУ

Засновану Промінвестбанком газету "Обрій ПІБ" нагороджено дипломом Всеукраїнського конкурсу засобів масової інформації "Золоте перо" за краще висвітлення проблем розвитку банківської системи України

(2007 р.)

Бібліографія

Під рідним небом, сину, між людьми
Не марнував я днів своїх ніколи, —
Ще з досвітку, з вологої пітьми,
Засвічував, як сонце, видноколи.

Для мене швидше ранок пломенів,
І вабили поліські небокраї.
З невтомності моїх ночей і днів
Душа і нині сили набирає.

Науково-популярні видання

1. *Матвиенко В.П.* Совершенствование финансово-кредитных отношений в строительстве. — К: Будівельник, 1981. — 112 с.
2. *Матвієнко В.П.* Держава і банки. — К.: Демократична Україна, 1996. — 160 с.
3. *Матвієнко В.П.* Автограф на гривні. — К.: Наук. думка, 2000. — 208 с.
4. *Матвієнко В.П.* Роздуми банкіра. — К.: Наук. думка, 2002. — 256 с.
5. *Матвієнко В.П., Матвієнко П.В.* Промінвестбанк: стратегія відтворення. — К.: Наук. думка, 2002. — 352 с.
6. Промінвестбанк в роботі з населенням // За ред. проф. В.П. Матвієнка. — К., 2002. — 112 с.
7. *Матвієнко В.П., Матвієнко П.В.* Філософсько-економічні погляди. — К.: Наук. думка, 2003. — 304 с.
8. *Матвиєнко В.П.* Желаемое и действительное (правы ли классики). — К.: Наук. думка, 2003. — 32 с.
9. Ефективність управління банком. Матеріали наук.-практ. семінару // За ред. проф. В.П. Матвієнка. — К.: Наук. думка. — 2003. — 416 с.
10. Внутрішній контроль та аудит у Промінвестбанку. Матеріали наук.-практ. семінару // За ред. проф. В.П. Матвієнка. — К.: Наук. думка. — 2004. — 416 с.
11. *Матвієнко В.П.* Моє село. — К., 2004. — 66 с.
12. Банківська справа. Науково-методичний посібник навчальних курсів // За ред. проф. В.П. Матвієнка. — К., 2005. — 260 с.
13. *Матвієнко В.П.* Дотепні слова. — К.: Наук. думка, 2005. — 416 с.
14. *Матвієнко В.П.* Планета життя. — К.: Наук. думка, 2006. — 288 с.

Поетичні та пісенні видання

1. *Матвієнко В.П.* Люблю я свою Україну. — К., 1997. — 48 с.
2. *Матвієнко В.П.* На рідних роздолах. — К.: Укр. письменник, 1999. — 198 с.
3. *Матвієнко В.П.* Пісне моя зоряна. — К.: Музична Україна, 2001. — 168 с.
4. *Матвієнко В.П.* Душі моєї хвилювання. Пісні та хори. — К.: Музична Україна, 2001. — 36 с.
5. *Матвієнко В.П., Костін О.В.* Оберіг пам'яті. Вокальний цикл. — К.: Музична Україна, 2001. — 72 с.

Наукові статті та інтерв'ю

1. Главное — ввод в действие производственных мощностей // Финансы СССР. — 1965. — №9.
2. Шире внедрять расчеты за готовый объект // Финансы СССР. — 1965. — №11.
3. Совершенствование контрольно—экономической работы Стройбанка // Финансы СССР. — 1971. — №1.
4. Контроль за стоимостью строительства // Финансы СССР. — 1972. — №8.
5. Об усилении кредитных стимулов в строительстве // Финансы СССР. — 1972. — №1.
6. Что сдерживает внедрение расчетов за готовый объект или этап // Экономика строительства. — 1972. — №2.
7. За повышение эффективности капитальных вложений в черную металлургию // Финансы СССР. — 1975. — №8.
8. Повышать результативность контроля // Финансы СССР. — 1976. — №7.
9. Когда смета — не предел // Экономическая газета. — 1977. — №28.
10. Эффективность кредитного воздействия на подрядные организации // Финансы СССР. — 1978. — №10.
11. Экономические рычаги в действие // Деньги и кредит. — 1978. — №12.
12. Усиление роли финансово—кредитных рычагов в повышении эффективности строительного производства // Экономика строительства. —1979. — №4.
13. Проблемы развития «АСУ—Стройбанк» // Финансы СССР. — 1982. — №3.
14. Некоторые вопросы экономических отношений в капитальном строительстве // Деньги и кредит. — 1984. — №3.
15. Совершенствовать экономические стимулы в проектировании // Экономика строительства. — 1984. — №7.
16. Совершенствование механизма контроля за ростом производительности труда в строительстве // Финансы СССР. — 1985. — №1.
17. Финансово—экономический механизм и проблемы интенсификации экономики // Экономика строительства. — 1985. — №9.
18. Повышать отдачу капитальных вложений // Деньги и кредит. — 1985. — №11.
19. Повысить роль экономических рычагов в строительной индустрии // Экономика строительства. — 1986. — №5.

20. Экономический анализ капитального строительства с использованием ЭВМ // Деньги и кредит. — 1987. — №4.

21. Вопросы ответственности в инвестиционном процессе // Экономика строительства. — 1988. — №8.

22. Финансовый рычаг // Правда Украины. — 1984. — 7 апреля.

23. Реконструкция: опыт и проблемы // Правда. — 1986. — 30 июля.

24. Прежде чем строить // Рабочая газета. — 1985. — 16 апреля.

25. О совершенствовании экономических рычагов управления строительным производством // Правда Украины. — 1987. — 25 апреля.

26. Строит рубль // Рабочая газета. — 1988. — 1 марта.

27. Вопросы ответственности в инвестиционном процессе // Экономика строительства. — 1988. —№8.

28. Как укрепить рубль? // Рабочая газета. — 1989. — 26 ноября.

29. Банк и рынок // Радянська Украина. — 1990. — 21–22 августа.

30. Не заважайте створювати Національний банк // Урядовий кур'єр. — 1991, вересень. — №27.

31. За чиї борги розраховуватимемось? // Вісті з України. — 1991, вересень. — №38.

32. Політики проголошують незалежність, банки її гарантують // Демократична Україна. — 1991. — 16 листопада.

33. Ми можемо перетворитися на дику, саморуйнівну державу // Вечірній Київ. — 1991. — 18 листопада.

34. Багаторазові купони — другі гроші? // Сільські вісті. — 1991. — 12 грудня.

35. Багаторазові купони — другі гроші? // Демократична Україна. — 1991.— 14 грудня.

36. Як захистити гривню // Демократична Україна. — 1991. — 24 грудня.

37. Від карбованця до гривні через купони // Демократична Україна. — 1992.— 3 січня.

38. Головне, щоб не постраждала проста людина // Голос України. — 1992. — 24 січня.

39. Банки починають і виграють // Демократична Україна. — 1992. — 30 січня.

40. Національний банк: час становлення // Демократична Україна. — 1992. — 13 лютого.

41. Концепція грошової реформи в Україні // Демократична Україна. — 1992. — 25 лютого.

42. Гривня буде захищена, коли політики прислухатимуться до порад банкірів // Демократична Україна. — 1992. — 19 березня.

43. СНД і банки // Демократична Україна. — 1993. — 27 січня. — №13.

44. Час диктує вимоги // Злагода. — 1993. — №2.

45. Великі банки — фундамент економіки // Демократична Україна. — 1993. — 20 лютого.

46. Відповідальність перед країною, перед майбутніми поколіннями // Демократична Україна. — 1993. — 26 листопада.

47. Наше могущество — в уставном капитале // Деловые ведомости. — 1993. — 27 ноября.

48. Авторитет держави примножать банки, якщо матимуть підтримку її владних структур у період переходу до ринкової економіки // Урядовий кур'єр. — 1993. — 4 грудня.

49. До ринку через міцні банки // Демократична Україна. — 1994. — 24 лютого.

50. Крізь призму господаря // Демократична Україна. — 1994. — 17 березня.

51. У космос Промінвестбанк вийшов без допомоги держави, але престиж її від цього не потерпить // Демократична Україна. — 1994. — 5 квітня.

52. Статутний фонд — 665 мільярдів // Демократична Україна. — 1994. — 23 серпня.

53. Требуй невозможного и получишь максимум // Киевские ведомости. — 1994. — 27 августа.

54. Ми стаємо універсальним банком // Демократична Україна. — 1995. — 28 березня.

55. Зміцнення банків — пріоритетний напрямок державної політики // Демократична Україна. — 1995. — 8 липня.

56. Розраховувати слід завжди на власні сили. А тим більше тоді, коли вирішується доля держави // Демократична Україна. — 1995. — 8 липня.

57. Суверенність і банки України // Демократична Україна. — 1995. — 29 серпня.

58. Утверджувати незалежність ділом // Демократична Україна. — 1995. — 4 грудня.

59. Промінвестбанк в економічних зв'язках України і Росії // Демократична Україна. — 1996. — 15 лютого.

60. Будівництво — фундамент структурної перебудови // Демократична Україна. — 1996. — 29 лютого.

61. Банківські важелі реформування економіки України // Демократична Україна. — 1996. — 28 березня.

62. Все шаги хороши, кроме неверных... — Деловая Украина. — 1996. — 12 апреля.

63. Підтримаємо вітчизняну промисловість! // Діловий вісник. — 1996. — №1.

64. Знання і відповідальність — основа успіху банку // Демократична Україна. — 1996. — 25 травня. — №58.

65. Кому це вигідно // Демократична Україна. — 1996. — 15 серпня.

66. Это емкое слово интеграция // Посредник. — 1996. — 21 августа. — №34.

67. Ваша доля, доля України — в ваших руках // Демократична Україна. — 5 вересня.

68. Банківська система має стати опорою держави // Демократична Україна. — 1996. — 10 жовтня.

69. Ми об'єднались в інтересах держави. В Україні створено Лігу Великих Банків // Демократична Україна. — 1996. —26 листопада.

70. На иностранном далеко не уедешь // Деловая Украина. — 1996. — 27 ноября.

71. Інвестиції — запорука незалежності // Демократична Україна. — 14 листопада.

72. Нас об'єднала спільна мета — розбудова економіки незалежної України // Демократична Україна. — 1996. — 3 грудня.

73. З економічної кризи — через грошову систему України // Демократична Україна. — 1996.

74. Бартеризація — розвал економіки. Врятувати її можуть промислові та банківські структури // Демократична Україна. — 1996. — 28 грудня.

75. Не «проїдати», а множити кредитні ресурси // Демократична Україна. — 1997. — 13 лютого.

76. Бартеризація і реструктуризація економіки суперечать реформаторському курсу Президента // Демократична Україна. — 1997. — 20 лютого.

77. Відродження економіки треба починати з підтримки її провідних галузей // Демократична Україна. — 1997. — 27 лютого.

78. Ми об 'єднались щоб спільно долати економічну кризу // Демократична Україна. — 1997. — 13 березня.

79. Могутність держави утверджують банки // Демократична Україна. — 1997. — 20 березня.

80. Из всех проблем самая главная — не впасть в отчаяние // Наш город (Запорожье). — 1997. — 26 березня. — №45.

81. Курс на реформи проходить через банки // Демократична Україна. — 1997. — 27 березня.

82. Подолання економічної кризи неможливе без участі великих банків // Демократична Україна. — 1997. — 3 квітня.

83. Банк і економіка // Урядовий кур'єр. — 1997. — 19 квітня.

84. Промінвестбанк в економіці України // Демократична Україна. — 1997. — 17 квітня.

85. Етапи великого шляху // Галицькі контракти. — 1997. — № 35.

86. Чужим ставленням до інтересів держави державу ніколи не збудувати // Демократична Україна. — 1997. — 27 серпня.

87. Мы ставим прагматичные цели // Коммерсант Юга. — 1998. — 12 марта.

88. До подолання економічної кризи // Демократична Україна. — 1998. — 25 лютого. — Спеціальний випуск.

89. В ім'я добробуту людей // Демократична Україна. — 1998. — 25 березня. — Спеціальний випуск.

90. Об'єднання промислових і фінансових кіл трьох країн для подолання економічної кризи // Вісник НБУ. — 1998. — №3.

91. За что Проминвестбанк отлучили от обслуживания государственного бюджета? // День. — 1998. — 18 июля.

92. Пріоритети Промінвестбанку України // Вісник НБУ. — 1998. — №7.

93. Слово до читачів «Обрію» // Обрій ПІБ. — 1998. — №1.

94. Гроші — виробництву // Обрій ПІБ. — 1998. — №2.

95. Международный банковский Консорциум — новый инструмент экономических отношений // Час відродження. — 1998. — №4.

96. Международный банковский Консорциум — новый инструмент экономических отношений // Обрій ПІБ. — 1998. — №3.

97. Новый инструмент экономических отношений // Коммерсант Юга. — 1998. — №4–11.

98. Ще один крок у нове тисячоліття // Демократична Україна. — 1998. — 26 серпня. — Спеціальний випуск.

99. Не политические декларации, а деловое сотрудничество укрепит СНГ // Содружество НГ. — 1998. — №11.

100. Управлінню грошовими потоками — державну вагу // Обрій ПІБ. — №1(5).

101. Банки починають і виграють, коли в умовах переходу до ринку знаходять підтримку Парламенту і Уряду своєї країни // Демократична Україна. — 1999. — 30 січня. — №11.

102. Философия успеха // Финансовая консультация. — 1999, январь. — №1–4.

103. Крупные банки — мощная экономика // Рынок металлов. — 1999. — №1.

104. Новый инструмент экономических отношений // Коммерсант Юга. — 1999. — 4 февраля. — №5.

105. Про діяльність Промінвестбанку в 1998 році // Обрій ПІБ. — 1999. — №3(7).

106. «Велика п'ятірка» протиставилась банкам–«рантьє» // Молода Галичина. — 1999.

107. Промінвестбанку України — 7 років // Обрій ПІБ. — 1999. — Святковий випуск.

108. На порозі другого тисячоліття // Урядовий кур'єр. — 1999. — 31 серпня. — №161.

109. Не бывает безнадежных задолженностей. Просто нужно уметь работать с должниками // Факты. — 2000. — 18 февраля.

110. Тихоня Владимир Павлович Матвиенко разбушевался. Председатель Правления крупнейшего украинского банка приоткрывает некоторые тайны // Киевские ведомости. — 2000. — 1 марта.

111. Блиц–интервью // Бизнес. — 2000. — 6 марта.

112. Володимир Матвієнко: Кого кредитувати?! // День. — 2000. — 15 березня.

113. Володимир Матвієнко: Кого кредитувати?! // Інформаційний бюллетень (Кременчуцький міський громадсько-політичний тижневик). — 2000. — 24 березня.

114. Блиц–интервью // Бизнес. — 2000. — 20 марта.

115. Стратегія Промінвестбанку в сучасному економічному полі України // Голос України. — 2000. — 23 травня.

116. Стратегія Промінвестбанку в сучасному економічному полі України. Доповідь на загальних зборах акціонерів за підсумками роботи банку 1999 року 27 квітня 2000 року // День. — 2000. — 1 червня.

117. Стратегія Промінвестбанку в сучасному економічному полі України (доповідь на загальних зборах акціонерів за підсумками роботи банку в 1999 році) // Обрій ПІБ. — 1999. — №4(20).

118. Довіра — головний капітал // День. — 2000. — 1 червня.

119. Довіра — головний капітал // Інформаційний бюлетень (Кременчуцький міський громадсько-політичний тижневик). — 2000. — 9 червня.

120. Пора создавать общий рынок // Независимая газета. — 2000. — 1 июля.

121. Пора создавать общий рынок // Приазовский рабочий. — 2000. — 15 июля.

122. Пора создавать общий рынок // Крымское время. — 2000. — 20 июля.

123. Крила мого Криворіжжя // Обрій ПІБ. — 2000. —№7(23).

124. Університети моєї молодості // Обрій ПІБ. — 2000. — №8(24).

125. Людина з власною планетою // Вечірній Київ. — 2000. — 28 липня.

126. Доповідь Президенту України щодо стратегії розвитку Промінвестбанку // Обрій ПІБ. — 2001. — № 1(29).

127. Грошові важелі стратегії відтворення // День. — 2001. — 11 травня.

128. Наш банк финансирует все что плывет, летает, мчит на земле и под землей, что добывается и производится. Словом все украинские отрясли // Донбасс–инвест. — 2001. — №4–5.

129. Як ми виходили з «рублевої зони» // Урядовий кур'єр. — 2001. — 22 серпня.— №151–152. — С. 12.

130. Финансовые проблемы ТЭКа: мнение профессионального банка // Нефть и газ. — 2001. — №8.

131. Економічну безпеку — на рівень державної політики // День. — 2001. — 3 листопада.

132. Непомірний податковий тиск... (цитатник «Сільських вістей») // Сільські вісті. — 2001. — 8 листопада.

133. Перевагу віддаю тим, для кого справа — понад усе // Обрій ПІБ. — 2002. — №26 (84).

134. Промінвестбанк суверенної України // Обрій ПІБ. — 2002. — №36 (94).

135. Провідна фінансова інституція країни // Киевские ведомости. — 2002. — 12 марта.

136. Как выдается желаемое за действительное // Обрій ПІБ. — 2003.

137. Вплив іноземного капіталу на інвестиційний клімат в Україні // Вісник НБУ. — 2003. — №10.

138. Банківська система і власні гроші — своєрідний прапор і герб держави // Вісник НБУ. — 2004. — №5.

139. Розвиток банківської системи України. Виступ на науково-практичній конференції «Розвиток фінансово-кредитних відносин» КІБС // Обрій ПІБ. — 2004. — №10 (171).

140. Філософія приниження // Сільські вісті. — 2005. — 11 січня.

141. Банкир недели (интервью) // Бизнес. — 2005. — 4 апреля. — С. 46–50.

142. Як впроваджувалася гривня // Вісник НБУ. — 2006. — Спецвипуск (серпень).

143. Десять років в обігу // Політика і час. — 2006. — №9. — С. 20–21.

144. Prominvestbank // The Banker. — 2006. — P. 31.

Список використаної літератури

1. Видатні діячі України минулих століть. — К.: Євроімідж, 2001.
2. Гетьмани України: Історичні портрети. — Журн. «Україна», газ. «Вечірній Київ», 1991. — 216 с.
3. *Грушевський М.* Ілюстрована історія України. — К., 1990 р.
4. Довідник з історії України. — К.: Ґенеза, 2002. — С. 489.
5. Енциклопедія історії України. — К.: Наук. думка, 2003. — Т.1.
6. *Зотов М.С.* Я — банкир: От Сталина до Путина. — Москва, 2004. — 472 с.
7. Історичний календар—97. /Гол. ред. А.В. Денисенко. Науково-популярний та літературний альманах. — К., 1996.
8. Історія української культури. /За загал. ред І. Крип'якевича. — 2-е вид. К.: Либідь, 1999. — 656 с.
9. Історія України в особах: IX-XVIII ст. /В. Замлинський, І.Войцехівська, В. Галаган та ін. — К.: Україна, 1993. — 396 с.
10. Козацькі часи на Житомирщині. — Житомир.: Редакційно-видавниче державне підприємство «Льонок», 1994. — 128 с.
11. *Козуля О.* Жінки в історії України. — К.: Український центр духовної культури, 1993. — 255 с.
12. Літопис Руський / Пер. з давньоруської Л.Є. Махновця; відп. ред. О.В. Мишанич. — К.: Дніпро, 1989.
13. *Мишин В.П., Раушенбах Б.В.* О творческом наследии академика С.П. Королева. — М.: Наука, 1980.
14. Повість временних літ. — К., 1990 р.
15. *Полонська-Василенко Н.* Видатні жінки України. — Вінніпег, Мюнхен, 1969.
16. *Пушкарева Н.Л.* Женщины Древней Руси. — М.: Мысль, 1989. — 286 с.
17. Українки в історії /За заг. ред. В. Борисенко. — К.: Либідь, 2006. — 328 с.
18. *Шаров І.* Сто видатних імен України. — К.: Альтернативи, 1999.
19. Житомирщина крізь призму століть: Наук. зб. /Відп. ред. М.Ю. Кострица. — Житомир.: Журфонд, 1997. — 192 с.

Науково-популярне видання

МАТВІЄНКО
Володимир Павлович

САМОТУЖКИ ПО ЖИТТЮ

Київ, Науково-виробниче підприємство
«Видавництво "Наукова думка" НАН України», 2007

Комп'ютерна верстка і дизайн *Наталії Самко*

Підписано до друку 01.06.2007. Формат 70x100/16.
Папір офс. №1. Гарнітура Times New Roman. Друк офсетний.
Ум. друк. арк. 12,35. Обл.-вид. арк. 15,5.
Тираж 10 000 прим. Зам. № 7-350.

НВП «Видавництво "Наукова думка" НАН України»
01601 Київ 1, вул. Терещенківська, 3

Віддруковано на ВАТ «Білоцерківська книжкова фабрика»,
09117, м. Біла Церква, вул. Л. Курбаса, 4.